

MUUDATUSETTEPANEKUD 001-216

Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon

Raport**Martin Hojsik****A9-0138/2024**

Mullaseire ja mulla vastupidavus (mullaseire direktiiv)

Ettepanek võtta vastu direktiiv (COM(2023)0416 – C9-0234/2023 – 2023/0232(COD))

Muudatusettepanek 1**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Põhjendus 2***Komisjoni ettepanek*

(2) Heas seisundis muld tähendab, et mulla keemiline, bioloogiline ja füüsikaline seisund on hea, mis võimaldab tal pakkuda inimestele ja keskkonnale eluliselt tähtsaid ökosüsteemiteenuseid, nagu ohutut, toitainerikast ja piisavat toitu, biomassi, puhast vett, toitainete ringlust, süsiniku talletamist ja elupaika elurikkuse jaoks. Euroopa Liidus on aga 60–70 % muldade seisund halb ja halveneb veelgi.

Muudatusettepanek

(2) Heas seisundis muld tähendab, et mulla keemiline, bioloogiline ja füüsikaline seisund on hea, mis võimaldab tal pakkuda inimestele ja keskkonnale eluliselt tähtsaid ökosüsteemiteenuseid, nagu ohutut, toitainerikast ja piisavat toitu, biomassi, puhast vett, toitainete ringlust, süsiniku talletamist ja elupaika elurikkuse jaoks. **Muld on toiduga kindlustatuse tagamiseks hädavajalik.** Euroopa Liidus on aga **hinnanguliselt** 60–70 % muldade seisund halb ja halveneb veelgi.

Muudatusettepanek 2**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Põhjendus 3***Komisjoni ettepanek*

(3) Mulla degradeerumine läheb liidule maksma mitukümmend miljardit eurot

Muudatusettepanek

(3) Mulla degradeerumine läheb liidule maksma mitukümmend miljardit eurot

aastas. Ökosüsteemiteenustest tõuseb olulist majanduslikku kasu ja mulla seisund mõjutab nende pakkumist. **Seepärast on muldade kestlik majandamine ja nende taastamine** majanduslikult otstarbekas ning võib märkimisväärselt tõsta maa hinda ja väärtust liidus.

aastas. Ökosüsteemiteenustest tõuseb olulist majanduslikku kasu ja mulla seisund mõjutab nende pakkumist. **Ökosüsteemi parandamine** on majanduslikult otstarbekas ning võib märkimisväärselt tõsta maa hinda ja väärtust liidus. **Lisaks võib kuluda kuni 1 000 aastat, et toota vaid 1 cm pinnast, samas kui lagunemisprotsess ja mulla täielik kadu võib toimuda kiiresti.**

Muudatusettepanek 3 **Ettepanek võtta vastu direktiiv** **Põhjendus 11**

Komisjoni ettepanek

(11) Muldade seisundi parandamiseks on väga oluline rahastamine. Mitmeaastane finantsraamistik pakub muldade kaitsmiseks, kestlikuks majandamiseks ja hea seisundi taastamiseks mitut rahastamisvõimalust. „Euroopa mullakokkulepe“ on üks viiest ELi missioonist programmi „Euroopa horisont“ raames ning see on konkreetset pühendatud mulla seisundi edendamisele. Mullamissioon on üks käesoleva direktiivi rakendamise peamisi vahendeid. Selle eesmärk on näidata teed muldade seisundi parandamisel, milleks rahastatakse ambitsioonikat teadus- ja innovatsiooniprogrammi, luuakse maa- ja linnapiirkondades tegutsevast 100 eluslaborist ja majakaprojektist võrgustik, edendatakse ühtse mullaseireraamistiku väljatöötamist ja suurendatakse teadlikkust mulla tähtsusest. Muud liidu programmid, mille eesmärkidega panustatakse muldade hea seisundi saavutamisse, on ühine põllumajanduspoliitika, ühtekuuluvuspoliitika fondid, keskkonna- ja kliimameetmete programm, programmi „Euroopa horisont“ tööprogramm, tehnilise toe instrument, taaste- ja vastupidavusrahadu ning programm „InvestEU“.

Muudatusettepanek

(11) Muldade seisundi parandamiseks on väga oluline rahastamine. Mitmeaastane finantsraamistik pakub muldade kaitsmiseks, kestlikuks majandamiseks ja hea seisundi taastamiseks mitut rahastamisvõimalust. „Euroopa mullakokkulepe“ on üks viiest ELi missioonist programmi „Euroopa horisont“ raames ning see on konkreetset pühendatud mulla seisundi edendamisele. Mullamissioon on üks käesoleva direktiivi rakendamise peamisi vahendeid. Selle eesmärk on näidata teed muldade seisundi parandamisel, milleks rahastatakse ambitsioonikat teadus- ja innovatsiooniprogrammi, luuakse maa- ja linnapiirkondades tegutsevast 100 eluslaborist ja majakaprojektist võrgustik, edendatakse ühtse mullaseireraamistiku väljatöötamist ja suurendatakse teadlikkust mulla tähtsusest. Muud liidu programmid, mille eesmärkidega panustatakse muldade hea seisundi saavutamisse, on ühine põllumajanduspoliitika, ühtekuuluvuspoliitika fondid, keskkonna- ja kliimameetmete programm, programmi „Euroopa horisont“ tööprogramm, tehnilise toe instrument, taaste- ja vastupidavusrahadu ning programm „InvestEU“. **Kuna eesmärk saavutada**

liidus kõigi muldade hea seisund on ühistes huvides, on vaja suurendada ressursside mobiliseerimist, et toetada mulla kestliku majandamise ja regeneratiivsete tavade kasutuselevõttu, sealhulgas Euroopa Investeerimispannga toetuse abil riskide vähendamise mehhanismide kaudu. Komisjon peaks hindama üldisi rahalisi vajadusi ja puudujääke ning vajaduse korral kehtestama mitmeaastase finantsraamistiku raames täiendavad rahalised vahendid 2027. aasta järgseks perioodiks ning võtma meetmeid, et tagada poliitika sidusus seoses käesoleva direktiivi eesmärkidega.

Muudatusettepanek 4
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 12

Komisjoni ettepanek

(12) Mullastrateegias aastani 2030 teatati, et komisjon esitab mulla seisundit käsitleva seadusandliku ettepaneku, et toetada mullastrateegia eesmärkide elluviimist ja saavutada 2050. aastaks mulla hea seisund kogu ELis. Euroopa Parlament rõhutas oma 28. aprilli 2021. aasta resolutsioonis mullakaitse kohta⁴² mullakaitse ja muldade hea seisundi edendamise tähtsust liidus, arvestades, et nende degradeerumine jätkub, hoolimata mõnes liikmesriigis võetud piiratud ja ebaühtlastest meetmetest. Euroopa Parlament kutsus komisjoni üles töötama subsidiaarsuse põhimõtet täielikult järgides välja kogu liitu hõlmava ühise õigusraamistiku mulla kaitsmiseks ja kestlikuks kasutamiseks, milles käsitletakс kõiki peamisi mulda ohustavaid tegureid.

Muudatusettepanek

(12) Mullastrateegias aastani 2030 teatati, et komisjon esitab mulla seisundit käsitleva seadusandliku ettepaneku, et toetada mullastrateegia eesmärkide elluviimist ja saavutada 2050. aastaks mulla hea seisund kogu ELis. Euroopa Parlament rõhutas oma 28. aprilli 2021. aasta resolutsioonis mullakaitse kohta⁴² mullakaitse ja muldade hea seisundi edendamise tähtsust liidus, arvestades, et nende degradeerumine jätkub, hoolimata mõnes liikmesriigis võetud piiratud ja ebaühtlastest meetmetest. Euroopa Parlament kutsus komisjoni üles töötama subsidiaarsuse põhimõtet täielikult järgides välja kogu liitu hõlmava ühise õigusraamistiku mulla kaitsmiseks ja kestlikuks kasutamiseks, milles käsitletakс kõiki peamisi mulda ohustavaid tegureid. ***Oluline on, et Euroopa Parlament rõhutas riske, mis tulenevad võrdsete võimaluste puudumisest liikmesriikide vahel ja nende erinevatest mullakaitse süsteemidest siseturu toimimiseks ning tugevast potentsiaalst stimuleerida ausat***

konkurentsi erasektoris, arendada uuenduslikke lahendusi ja oskusteavet ning tugevdada tehnoloogia ekspordi väljapoole liitu.

⁴² Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2021. aasta resolutsioon mullakaitse kohta (2021/2548(RSP)).

⁴² Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2021. aasta resolutsioon mullakaitse kohta (2021/2548(RSP)).

Muudatusettepanek 5 Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek

(18) On **vaja** kehtestada meetmed mulla seisundi seireks ja hindamiseks, muldade kestlikuks majandamiseks ja saastatud aladega tegelemiseks, et saavutada 2050. aastaks muldade hea seisund ja hoida seda ning täita liidu kliima- ja elurikkusega seotud eesmärgid, ennetada põudasid ja looduskatastroofe ning neile reageerida, kaitsta inimeste tervist ning tagada toiduga kindlustatus ja toiduohutus.

Muudatusettepanek 6 Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 19

Komisjoni ettepanek

(19) Muld on koduks rohkem kui 25 %-le kogu elurikkusest, samuti on muld planeedi suuruselt teine süsinikutalletaja. Tänu oma võimele siduda ja talletada süsinikku aitavad heas seisundis mullad saavutada liidu kliimamuutustega seotud eesmärgid. Heas seisundis muld on ka soodne elupaik organismidele ning see on väga oluline elurikkuse ja ökosüsteemide stabiilsuse suurendamiseks. Maa-alune ja maapealne elurikkus on tihedalt seotud ja mõjutab üksteist mutualistlike suhete kaudu (nt

Muudatusettepanek

(18) On **väga oluline** kehtestada **asjakohased** meetmed **kogu liitu hõlmavaks** mulla seisundi **ühtlustatud** seireks ja hindamiseks, muldade kestlikuks majandamiseks ja saastatud aladega tegelemiseks, et saavutada 2050. aastaks muldade hea seisund ja hoida seda ning täita liidu kliima- ja elurikkusega seotud eesmärgid, ennetada põudasid ja looduskatastroofe ning neile reageerida, kaitsta inimeste tervist ning tagada toiduga kindlustatus ja toiduohutus.

Muudatusettepanek

(19) Muld on koduks rohkem kui 25 %-le kogu elurikkusest, samuti on muld planeedi suuruselt teine süsinikutalletaja. Tänu oma võimele siduda ja talletada süsinikku aitavad heas seisundis mullad saavutada liidu kliimamuutustega seotud eesmärgid. **Mulla elurikkus hõlmab mikroorganisme, sealhulgas baktereid, seeni, algloomi ja nematoode, samuti suuremaid organisme, nagu vihmausse, putukaid ja taimejuuri, mis üheskoos aitavad kaasa mulla ökosüsteemide ökoloogilisele ja**

taimejuuri ühendavad mükoriisaseened).

funktsionaalsele elurikkusele. Heas seisundis muld on ka soodne elupaik organismidele ning see on väga oluline elurikkuse ja ökosüsteemide stabiilsuse suurendamiseks. Maa-alune ja maapealne elurikkus on tihedalt seotud ja mõjutab üksteist mutualistlike suhete kaudu (nt taimejuuri ühendavad mükoriisaseened).

Muudatusettepanek 7
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 19 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(19a) Mulla orgaaniline aine on väga oluline mulla ökosüsteemiteenuste pakkumiseks ja selle funktsioonide täitmiseks, kuna see vähendab mulla degradeerumist, erosiooni ja tihenemist, suurendades samal ajal mulla puhverdamist, veehoiuvõimet ja katioonide neelamismahutavust ning mulla orgaanilist süsinikku, mis võib lõppkokkuvõttes suurendada põllukultuuride saagikust. Mulla orgaaniline aine soodustab ka mulla elurikkust ja võib suurendada süsiniku sidumist mullas, aidates seeläbi leevendada kliimamuutusi.

Muudatusettepanek 8
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 21 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(21a) Tihti on täheldatud, et per- ja polüfluoroalküülühendid (PFAS) on saastanud nii põhjavett, pinnavett kui ka pinnast. Nad võivad muuta mulla omadusi ja struktuuri, kusjuures mõned teatatud mõjud hõlmavad mulla hingamisaktiivsuse ja veekindlate agregaatide vähenemist ning mulla pH-väärtuse tõusu.

Muudatusettepanek 9
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 22

Komisjoni ettepanek

(22) Mulla degradeerumine mõjutab mulla viljakust, saagikust, kahjurikindlust ja toidu toiteväärtust. Kuna 95 % meie toidust kasvatatakse otseselt või kaudselt mullal ning maailma elanikkond aina kasvab, on oluline, et see piiratud loodusvara püsiks heas seisundis, et tagada pikas perspektiivis toiduga kindlustatus ning liidu põllumajanduse tootlikkus ja kasumlikkus. Kestlike mullamajandamistavadega säilitatakse või parandatakse mulla seisundit ning need aitavad tagada toidusüsteemi kestlikkuse ja vastupidavuse.

Muudatusettepanek 10
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 23

Komisjoni ettepanek

(23) Direktiivi pikaajaline eesmärk on saavutada 2050. aastaks muldade hea seisund. Kuna teadmised muldade seisundi ja selle parandamiseks võetavate meetmete tulemuslikkuse ja kulude kohta on piiratud, kasutatakse direktiivis vahepealse sammuna etapiviisilist lähenemisviisi. Esimeses etapis keskendutakse mullaseireraamistiku loomisele ja mulla olukorra hindamisele kogu ELis. ***Samuti hõlmab see nõudeid kehtestada pärast muldade seisundi kindlakstegemist meetmed nende kestlikuks majandamiseks ja halvas seisundis muldade taastamiseks, panemata siiski kohustust saavutada 2050. aastaks muldade hea seisund või***

Muudatusettepanek

(22) Mulla degradeerumine mõjutab mulla viljakust, saagikust, kahjurikindlust ja toidu toiteväärtust. Kuna 95 % meie toidust kasvatatakse otseselt või kaudselt mullal ning maailma elanikkond aina kasvab, on oluline, et see piiratud loodusvara püsiks heas seisundis, et tagada pikas perspektiivis toiduga kindlustatus ning liidu põllumajanduse tootlikkus ja kasumlikkus. Kestlike mullamajandamistavadega, ***sealhulgas ühises põllumajanduspoliitikas sätestatud tavade***, säilitatakse või parandatakse mulla seisundit ning need aitavad tagada toidusüsteemi kestlikkuse ja vastupidavuse. ***Sellega seoses on väga oluline vähendada toitainete kadu ja pestitsiidijääke.***

Muudatusettepanek

(23) Direktiivi pikaajaline eesmärk on saavutada 2050. aastaks muldade hea seisund ***kogu liidus***. Kuna teadmised muldade seisundi ja selle parandamiseks võetavate meetmete tulemuslikkuse ja kulude kohta on piiratud, kasutatakse direktiivis vahepealse sammuna etapiviisilist lähenemisviisi. Esimeses etapis keskendutakse mullaseireraamistiku loomisele ja mulla olukorra hindamisele kogu ELis. ***Liikmesriigid peaksid määratlema mulla kestliku majandamise tavad, võttes arvesse käesoleva direktiivi III lisas sätestatud mittesiduvaid põhimõtteid. Liikmesriikidele antakse paindlikkus otsustada, milliseid***

vahe-eesmärgid. Selline proportsionaalne lähenemisviis võimaldab mulla kestlikku majandamist ja halvas seisundis muldade taastamist hästi ette valmistada, stimuleerida ja sellega algust teha. Teises etapis, niipea kui muldade ja suundumuste esimese hindamise tulemused on kättesaadavad, vaatab komisjon üle edusammud, mida on tehtud 2050. aasta eesmärgi suunas liikumisel, ja selle käigus saadud kogemused ning teeb vajaduse korral ettepaneku direktiiv läbi vaadata, et **kiirendada edasiminekut 2050. aastaks seatud eesmärgi saavutamisel.**

konkreetseid tavaid tuleb vajaduse korral rakendada, võttes arvesse kohalikke tingimusi ja nende teostatavust, et soodustada muldade hea seisundi saavutamist 2050. aastaks. Selline proportsionaalne lähenemisviis võimaldab mulla kestlikku majandamist ja halvas seisundis muldade taastamist hästi ette valmistada, stimuleerida ja sellega algust teha. Teises etapis, niipea kui muldade ja suundumuste esimese hindamise tulemused on kättesaadavad, vaatab komisjon üle edusammud, mida on tehtud 2050. aasta eesmärgi suunas liikumisel, ja selle käigus saadud kogemused ning teeb vajaduse korral ettepaneku direktiiv läbi vaadata, et **saavutada 2050. aasta eesmärk.**

Muudatusettepanek 11 **Ettepanek võtta vastu direktiiv** **Põhjendus 24**

Komisjoni ettepanek

(24) Selleks et tegeleda muldi mõjutavate surveteguritega ning teha kindlaks sobivad meetmed muldade hea seisundi säilitamiseks või taastamiseks, tuleb arvesse võtta erinevaid mullatüüpe, konkreetseid kohalikke olusid ja kliimatingimusi ning maakasutust või maakatet. Seepärast on asjakohane, et liikmesriigid määraksid kindlaks mullastikupiirkonnad. Mullastikupiirkonnad peaksid olema peamised juhtimisüksused, mille raames toimub muldade majandamine ja võetakse meetmeid käesolevas direktiivis sätestatud nõuete täitmiseks, eelkõige seoses mulla seisundi seire ja hindamisega. ***Iga liikmesriigi mullastikupiirkondade arv, geograafiline ulatus ja piirid tuleks kindlaks määrata, et hõlbustada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL).../... + rakendamist.*** Igas liikmesriigis peaks olema miinimumarv mullastikupiirkondi, võttes arvesse liikmesriigi suurust. Iga liikmesriigi

Muudatusettepanek

(24) Selleks et tegeleda muldi mõjutavate surveteguritega ning teha kindlaks sobivad meetmed muldade hea seisundi säilitamiseks või taastamiseks, tuleb arvesse võtta erinevaid mullatüüpe, konkreetseid kohalikke olusid ja kliimatingimusi ning maakasutust või maakatet. Seepärast on asjakohane, et liikmesriigid määraksid kindlaks mullastikupiirkonnad, ***mis suudavad asjakohaselt kajastada mullastiku- ja kliimatingimusi ja mullatüüpe kogu oma territooriumil.*** Mullastikupiirkonnad peaksid olema peamised juhtimisüksused, mille raames toimub muldade majandamine ja võetakse meetmeid käesolevas direktiivis sätestatud nõuete täitmiseks, eelkõige seoses mulla seisundi seire ja hindamisega. Igas liikmesriigis peaks olema miinimumarv mullastikupiirkondi, võttes arvesse liikmesriigi suurust. Iga liikmesriigi mullastikupiirkondade miinimumarv vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu

mullastikupiirkondade miinimumarv vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1059/2003⁴⁸ kehtestatud NUTS 1 territoriaalüksuste arvule.

määruses (EÜ) nr 1059/2003⁴⁸ kehtestatud NUTS 1 territoriaalüksuste arvule.

Liikmesriigid võivad otsustada rajada oma mullastikupiirkonnad vastavalt oma NUTS 2 territoriaalüksuste arvule, et võtta paremini arvesse oma kohalike tingimusi ja riiklike ametiasutuste pädevust.

+ Väljaannete talitus: palun lisada teksti dokumendis COM(2022) 672 (final) esitatud süsiniku sidumise sertifitseerimist käsitleva määruse number ning joonealusesse märkusesse kõnealuse määruse number, kuupäev, pealkiri ja ELT avaldamisviide.

⁴⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. mai 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1059/2003, millega kehtestatakse ühine statistiliste territoriaalüksuste liigitus (NUTS) (ELT L 154, 21.6.2003, lk 1).

⁴⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. mai 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1059/2003, millega kehtestatakse ühine statistiliste territoriaalüksuste liigitus (NUTS) (ELT L 154, 21.6.2003, lk 1).

Muudatusettepanek 12
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 24 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(24a) Mullastikupiirkonnad on kõige sobivam tasand meetmeprogrammide ja vajaduse korral vahe-eesmärkide vastuvõtmiseks, sealhulgas kohalike mullastikukavade kaudu, võttes arvesse kohalike tingimusi ja kohalike sidusrühmade seisukohti, et tagada vastavate muldade klassifikatsiooni parandamine. Kuna kriitiliselt degradeerunud muldade taastamiseks kulub rohkem aega, tuleks nende ökoloogilise klassifikatsiooni parandamiseks anda piisavalt aega, kuni kümme aastat. Saastunud pinnase suhtes, mis on hõlmatud konkreetsete majandamis- ja leevenduskavadega, võidakse kohaldada teistsugust ajakava.

Muudatusettepanek 13
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 25

Komisjoni ettepanek

(25) Selleks et tagada muldade asjakohane haldamine, tuleks liikmesriikidelt nõuda, et nad määraksid iga mullastikupiirkonna jaoks pädeva asutuse. Liikmesriikidel peaks olema lubatud määrata mis tahes täiendav pädev asutus asjakohasel tasandil, sealhulgas riigi või piirkondlikul tasandil.

Muudatusettepanek

(25) Selleks et tagada muldade asjakohane haldamine, tuleks liikmesriikidelt nõuda, et nad määraksid iga mullastikupiirkonna jaoks pädeva asutuse. Liikmesriikidel peaks olema lubatud määrata mis tahes täiendav pädev asutus asjakohasel tasandil, sealhulgas riigi või piirkondlikul tasandil, ***sealhulgas liikmesriikide territooriumide vahel. Kulude minimeerimiseks peaksid liikmesriigid määrama eelkõige juba loodud asutusi. Üks asutus võiks vastutada mitme valdkonna eest, mis võiks parandada käesoleva direktiivi rakendamise järjepidevust. Juhul kui liikmesriigid muudavad pädevuste jaotust pädevate asutuste vahel, peaksid nad teatama nendest muudatustest komisjonile, et hoida teavet ajakohasena.***

Muudatusettepanek 14
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 27

Komisjoni ettepanek

(27) ***Mulla degradeerumise kirjeldamiseks on vaja kindlaks määrata mulla tunnused, mida saab mõõta või hinnata. Kuigi mullatüübid, kliimatingimused ja maakasutus on väga erinevad, saab praeguste teaduslike teadmiste alusel kehtestada mõne sellise mulla tunnuse jaoks kriteeriumid liidu tasandil. Osa selliste mulla tunnuste puhul peaks liikmesriikidel siiski olema võimalik kriteeriume kohandada, lähtudes konkreetsetest riigi tasandi või kohalikest tingimustest, samuti peaksid nad saama määrata kriteeriumid muude mulla tunnuste jaoks, mille puhul ei ole praegu võimalik kehtestada ELi tasandil ühiseid kriteeriume. Nende tunnuste puhul, mille***

Muudatusettepanek

(27) ***Selleks et näha ette ühine raamistik ja võimaldada andmete võrreldavust, peaks komisjon delegeeritud õigusaktidega vastu võtma metoodika iga mulla ökoloogilise seisundi mullatunnuste läviväärtuste määramiseks. On oluline, et selle metoodika puhul võetaks arvesse uusimaid teaduslikke tõendeid ning nähtaks ette vahendid erinevate kliimatingimuste ja mullatüüpide arvessevõtmiseks. Seda metoodikat kasutades peaksid liikmesriigid kindlaks määrama mulla iga ökoloogilise seisundi mullakirjelduste esialgsed läviväärtused, võttes arvesse kliimatingimusi, mulla liiki, maa-ala liiki ja teaduslikke tõendeid, ning esitama need komisjonile. Selleks et***

jaoks ei ole praegu võimalik kindlaks teha selgeid kriteeriume heas ja halvas seisundis muldade eristamiseks, nõutakse ainult seiret ja hindamist. See hõlbustab selliste kriteeriumide väljatöötamist tulevikus.

tagada liikmesriikidele võrdsed tingimused ja vältida olukorda, kus liikmesriigid võtavad vastu läviväärtusi, mis võimaldavad sarnase mulla liigitamist väga erineval viisil, mõjutades seeläbi mulla ökoloogilise seisundi parandamiseks vajalikke jõupingutusi, peaks komisjon hindama esialgseid läviväärtusi ja nende teaduslikku põhjendatust. Komisjonil peaks olema võimalik nõuda liikmesriikidelt lisateavet või nende kavandatud läviväärtuste läbivaatamist. Komisjon peaks läviväärtused heaks kiitma, kui tema tähelepanekuid on piisavalt arvesse võetud.

Muudatusettepanek 15
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 27 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(27a) Muldade seisundi hindamiseks on vaja terviklikku seisukohta, mis ei piirdu üksnes lagunemistegurite uurimisega, vaid pakub selgeid võimalusi muldade seisundi parandamiseks. Seetõttu tuleks mulla ökoloogilise seisundi üldhinnang liigitada viide klassi: „mulla väga hea ökoloogiline seisund“, „hea ökoloogiline seisund“, „keskmine“, „degradeerunud mullad“ ja „kriitiliselt degradeerunud mullad“, võttes muu hulgas arvesse lagunevustegureid ja mulla funktsioone.

Muudatusettepanek 16
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 27 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(27b) Selleks et austada nende liikmesriikide autonoomiat, kes on valmis rakendama põhjalikumaid järelevalvesüsteeme, peaks liikmesriikidel olema võimalik valida kolme seiretasandi

*vahel. 1. määramistasand hõlmab minimaalset hulka mulla tunnuseid.
2. määramistasandi puhul määratakse 20 % proovivõtukohtadest vastavalt LUCASe programmile ja topeltproove võetakse pidevaks seireks ja ülekandefunktsioonide kehtestamiseks, ülejäänud 80 % proovivõtukohtadest määrab kindlaks liikmesriik samuti pideva seire eesmärgil ja järgides käesoleva direktiivi lisades sätestatud kriteeriume. 1. ja 2. määramistasandi puhul on 20 % proovivõtukohtadest ette nähtud sihtotstarbeliseks seireks, mis võimaldab liikmesriikidel laiendada riskipõhiseid hindamisi, viia läbi uurimisi või keskenduda erilist huvi pakkuvatele valdkondadele. Mitmetasandilise lähenemisviisi kehtestamine suurendab hinnatavate mulla tunnuste arvu, aga ka liikmesriikide autonoomia taset mulla ökoloogilise seisundiga seotud läviväärtuste määramisel. Sellise mitmetasandilise lähenemisviisi peamine eesmärk on võimaldada kõigil liikmesriikidel rakendada oma seiresüsteeme ja kasutada ära olemasolevaid riiklikke süsteeme, millega juba jälgitakse muldasid.
2. määramistasandi puhul on võimalik täita lüngad vaatlusaluste mulla tunnuste reguleerimisala ja ulatuse osas.
3. määramistasandil laiendatakse mulla tunnuste arvu veelgi, et täpsustada mullaseiresüsteemide konkreetseid aspekte.*

Muudatusettepanek 17
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 28

Komisjoni ettepanek

(28) Stiimulite loomiseks peaksid liikmesriigid looma mehhanismid, millega tunnustatakse maaomanike ja -haldajate jõupingutusi mulla hea seisundi hoidmiseks, sealhulgas süsiniku sidumise

Muudatusettepanek

välja jäetud

jaoks loodud liidu õigusraamistikku täiendava mulla seisundi sertifitseerimisena, ning millega toetatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001⁴⁹ artiklis 29 sätestatud taastuenergia säästlikkuse kriteeriumide rakendamist. Komisjon peaks aitama kaasa mulla seisundi sertifitseerimisele, muu hulgas teabevahetuse ja parimate tavade edendamise kaudu, teadlikkuse suurendamisega ja analüüsidest seda, kas on teostatav töötada välja sertifitseerimissüsteemide tunnustamine liidu tasandil. Eri sertifitseerimissüsteemide sünergiat tuleks kasutada ära võimalikult palju, et vähendada sertifitseerimist taotlevate osaliste halduskoormust.

⁴⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 30

Komisjoni ettepanek

(30) Muld on piiratud ressurss, mida iseloomustab üha kasvav konkurents selle eri kasutusviiside vahel. Maahõive on sageli majandusarengu vajadustest ajendatud protsess, mis muudab looduslikud ja poollooduslikud alad (sealhulgas põllumajandus- ja metsamaa, aiad ja pargid) arendatavaks tehismaaks, kus mulda kasutatakse ehitiste või taristu alusena, otsese tooraineallikana või ajaloolise pärandi arhiivina. Sellise ümberkujundamise tulemusena võib sageli pöördumatult kaduda mulla võime pakkuda muid ökosüsteemiteenuseid (toidu ja biomassi tootmine, vee- ja toitaineringlus,

Muudatusettepanek

(30) Muld on piiratud ressurss, mida iseloomustab üha kasvav konkurents selle eri kasutusviiside vahel. Maahõive on sageli majandusarengu vajadustest ajendatud protsess, mis muudab looduslikud ja poollooduslikud alad (sealhulgas põllumajandus- ja metsamaa, aiad ja pargid) arendatavaks tehismaaks, kus mulda kasutatakse ehitiste või taristu alusena, otsese tooraineallikana või ajaloolise pärandi arhiivina. Sellise ümberkujundamise tulemusena võib sageli pöördumatult kaduda mulla võime pakkuda muid ökosüsteemiteenuseid (toidu ja biomassi tootmine, vee- ja toitaineringlus,

elurikkuse alus ja süsiniku talletamine). Tihti on maahõivest mõjutatud kõige viljakamad põllumullad, mis seab ohtu toiduga kindlustatuse. Samuti põhjustab mulla katmine asulates suuremaid üleujutusi ja tugevamat soojussaareefekti. Seepärast on vaja jälgida maahõivet ja mulla katmist ning nende mõju mulla võimele pakkuda ökosüsteemiteenuseid. Samuti on asjakohane kehtestada teatavad põhimõtted maahõive mõju leevendamiseks mulla *kestliku majandamise osana*.

Muudatusettepanek 19 **Ettepanek võtta vastu direktiiv** **Põhjendus 31**

Komisjoni ettepanek

(31) Seirevõrgustikul põhinev mulla seisundi hindamine peaks olema täpne, kuid samal ajal tuleks sellise seire kulud hoida mõistlikul tasemel. Seepärast on asjakohane sätestada kriteeriumid proovivõtukohtadele, mis eri mullatüüpide, kliimatingimuste ja maakasutuse puhul mulla seisundit esindavad. Proovivõtukohtade võrgustik tuleks kindlaks määrata geostatistiliste meetodite abil ja see peaks olema piisavalt tihe, et anda hinnang heas seisundis muldade pindala kohta riigi tasandil kuni 5 % määramatusega. Üldiselt leitakse, et see väärtus annab statistiliselt usaldusväärse hinnangu ja piisava kindluse selle kohta, et eesmärk on saavutatud.

Muudatusettepanek 20 **Ettepanek võtta vastu direktiiv** **Põhjendus 31 a (uus)**

elurikkuse alus ja süsiniku talletamine). Tihti on maahõivest mõjutatud kõige viljakamad põllumullad, mis seab ohtu toiduga kindlustatuse. Samuti põhjustab mulla katmine asulates suuremaid üleujutusi ja tugevamat soojussaareefekti. Seepärast on vaja jälgida maahõivet ja mulla katmist ning nende mõju mulla võimele pakkuda ökosüsteemiteenuseid. Samuti on asjakohane kehtestada teatavad põhimõtted maahõive mõju leevendamiseks, *et täiustada mulla kestlikku majandamist*.

Muudatusettepanek

(31) Seirevõrgustikul põhinev mulla seisundi hindamine peaks olema täpne, kuid samal ajal tuleks sellise seire kulud hoida mõistlikul tasemel. Seepärast on asjakohane sätestada kriteeriumid proovivõtukohtadele, mis eri mullatüüpide, kliimatingimuste ja maakasutuse puhul mulla seisundit esindavad. Proovivõtukohtade võrgustik tuleks kindlaks määrata geostatistiliste meetodite abil ja see peaks olema piisavalt tihe, et anda hinnang heas seisundis muldade pindala kohta riigi tasandil kuni 5 % määramatusega. Üldiselt leitakse, et see väärtus annab statistiliselt usaldusväärse hinnangu ja piisava kindluse selle kohta, et eesmärk on saavutatud. *On oluline, et mullaseire meetoodika ja raamistik sisaldaksid ühtlustatud proovivõtukriteeriume, sealhulgas proovivõtusügavust.*

(31a) Mullaarhiivid säilitavad muldade hetkeseisu konkreetsest ajast ja kohast, võimaldades liikmesriikidel kasutada üht proovi erinevatel eesmärkidel ja lihtsustada kohapealset proovide võtmist, vähendades seeläbi kohapealse seire pikaajalisi kulusid. Lisaks võimaldavad mullaarhiivid teadlastel hinnata mineviku muldasid uuesti tänapäeva kontekstis, et paremini mõista mulla pikaajalisi muutusi, või muudel teaduslikel eesmärkidel, sealhulgas meditsiiniuuringuteks. Seepärast on hädavajalik, et komisjon, sealhulgas sellised talitused nagu Teadusuuringute Ühiskeskus (JRC), koos liikmesriikide ja Euroopa mullaseirekeskusega tagab, et liidu ja siseriikliku keskkonnaõiguse järgimiseks võetud proovid, eraldatud DNA ja toorandmed oleksid füüsilistes arhiivides hästi säilitatud ning et nende arhiivide proovid ja toorandmed oleksid kättesaadavad edasiseks teadustegevuseks ja innovatsiooniks.

Muudatusettepanek 21
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 32

(32) Komisjon **peaks** abistama ja toetama liikmesriike mulla seisundi seire tegemisel, jätkates ja täiustades korrapärast kohapealset mullaproovide võtmist ja seonduvaid mullanäitajate mõõtmisi (LUCAS Soil) maakasutuse raamuuringu (LUCAS) programmi raames. Selleks **täiustatakse ja ajakohastatakse** LUCASE programmi, et viia see täielikult kooskõlla konkreetsete **kvaliteedinõuetega**, mida tuleb käesoleva direktiivi kohaldamisel täita. Koormuse leevendamiseks peaks liikmesriikidel olema lubatud võtta arvesse mulla seisundit käsitlevaid andmeid, mis on saadud LUCASE täiustatud

(32) **Olemasolevate riiklike inventuuride täiendusena peaks** komisjon abistama ja toetama liikmesriike mulla seisundi seire tegemisel, jätkates ja täiustades korrapärast kohapealset mullaproovide võtmist ja seonduvaid mullanäitajate mõõtmisi (LUCAS Soil) maakasutuse raamuuringu (LUCAS) programmi raames. Selleks **tuleks** LUCASE programmi **täiustada ja ajakohastada**, et viia see täielikult kooskõlla konkreetsete **kvaliteedinõuete ja kõigi tunnustega**, mida tuleb käesoleva direktiivi kohaldamisel täita. Koormuse leevendamiseks peaks liikmesriikidel olema lubatud võtta arvesse mulla seisundit

mullauuringu raames. Selliselt toetatavad liikmesriigid peaksid võtma vajalikke õiguslikke meetmeid tagamaks, et komisjon saab kooskõlas kohaldatavate liikmesriigi või liidu õigusaktidega selliseid kohapealseid mullaproove võtta, sealhulgas eraomandis olevatel aladel.

käsitlevaid andmeid, mis on saadud LUCASe täiustatud mullauuringu raames. **LUCASe mullauuring võtab proove ja analüüsib vähemalt 20 % riiklike proovide mahust, aidates seeläbi kaasa liikmesriikide teostatavale seirele. LUCASe analüüs on oluline selleks, et võimaldada liikmesriikidel arvutada ja kalibreerida kehtivaid ülekandefunktsioone, et nad saaksid jätkata alternatiivse seirekava kasutamist kooskõlas 2. määramistasandiga. Komisjon peaks liikmesriigi taotlusel andma täiendavat abi kuni 50 % proovide võtmisel esimese riikliku seirevooru ajal.** Selliselt toetatavad liikmesriigid peaksid võtma vajalikke õiguslikke meetmeid tagamaks, et komisjon saab kooskõlas kohaldatavate liikmesriigi või liidu õigusaktidega selliseid kohapealseid mullaproove võtta, sealhulgas **omanike nõusolekul** eraomandis olevatel aladel.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 33

Komisjoni ettepanek

(33) Komisjon töötab Copernicuse kui kasutajakeskse programmi raames välja kaugseireteenuseid ja toetab seeläbi samuti liikmesriike. Selleks et mulla seisundi seire toimuks õigeaegsemalt ja tulemuslikumalt, peaksid liikmesriigid asjakohasel juhul kasutama asjaomaste mulla tunnuste seireks ja mulla seisundi hindamiseks kaugseireandmeid, sealhulgas Copernicuse teenuste väljundeid. Komisjon ja Euroopa Keskkonnaamet peaksid toetama mulla kaugseireks vajalike vahendite uurimist ja arendamist, et aidata liikmesriikidel jälgida asjakohaseid mulla tunnuseid.

Muudatusettepanek

(33) Komisjon töötab Copernicuse kui kasutajakeskse programmi raames välja kaugseireteenuseid ja toetab seeläbi samuti liikmesriike. Selleks et mulla seisundi seire toimuks õigeaegsemalt ja tulemuslikumalt, peaksid liikmesriigid asjakohasel juhul kasutama asjaomaste mulla tunnuste seireks ja mulla seisundi hindamiseks kaugseireandmeid, sealhulgas Copernicuse teenuste väljundeid. Komisjon ja Euroopa Keskkonnaamet peaksid toetama mulla kaugseireks vajalike vahendite uurimist ja arendamist, et aidata liikmesriikidel jälgida asjakohaseid mulla tunnuseid. **Komisjon ja liikmesriigid peaksid täiendavalt toetama usaldusväärsete ja kättesaadavate digitehnoloogiate kasutamist, nagu elektroonilised andmebaasid, kohateabesüsteemid, automatiseeritud**

pildituvastus või e-DNA, et parandada mulla seisundiga seotud teadmiste jagamist ja läbipaistvust ning vähendada mulla mõõtmise ja seire kulusid.

Muudatusettepanek 23
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 34

Komisjoni ettepanek

(34) Olemasolevale ELi mullaseirekeskusele tuginedes ja seda ajakohastades peaks komisjon looma mulla seisundi andmete digitaalse portaali, mis peaks olema kooskõlas ELi andmestrategia⁵⁰ ja ELi andmeruumidega ning eri allikatest pärit mullaandmetele juurdepääsu võimaldav keskus. Kõnealune portaal peaks eelkõige sisaldama **kõiki** andmeid, mida liikmesriigid ja komisjon käesoleva direktiivi kohaselt peavad koguma. Portaali peaks olema võimalik vabatahtlikult integreerida ka muid asjakohaseid mullaandmeid, mille on kogunud liikmesriigid või mõni muu osaline (eelkõige programmi „Euroopa horisont“ ja missiooni „Euroopa mullakokkulepe“ projektide raames saadud andmeid), tingimusel, et need andmed vastavad teatavatele vormi ja spetsifikatsioonidega seotud nõuetele. Komisjon peaks need nõuded kindlaks määrama rakendusaktidega.

Muudatusettepanek

(34) Olemasolevale ELi mullaseirekeskusele tuginedes ja seda ajakohastades peaks komisjon looma mulla seisundi andmete digitaalse portaali, mis peaks olema kooskõlas ELi andmestrategia⁵⁰ ja ELi andmeruumidega ning eri allikatest pärit mullaandmetele juurdepääsu võimaldav keskus. **Mulla seisundit käsitlevad andmed tuleks teha üldsusele kättesaadavaks vormis, mida saavad kasutada teadusringkonnad, maaomanikud ja -haldajad, põllumajandusettevõtete nõustamissüsteemis töötavad nõustajad ja üldsus, tagades kooskõla isikuandmete kaitset käsitlevate liidu õigusaktidega.** Kõnealune portaal peaks eelkõige sisaldama **asjakohaseid** andmeid, mida liikmesriigid ja komisjon käesoleva direktiivi kohaselt peavad koguma, **ning toimima sellise platvormina mulla kestliku majandamise vahendite loomiseks, mis annab ajakohast kontekstipõhist teavet mulla kestliku majandamise tavade kohta, mis põhinevad erinevatel mullatüüpidel, maakasutusel ja kliimatingimustel.** Portaali peaks olema võimalik vabatahtlikult integreerida ka muid asjakohaseid mullaandmeid, mille on kogunud liikmesriigid või mõni muu osaline (eelkõige programmi „Euroopa horisont“ ja missiooni „Euroopa mullakokkulepe“ projektide raames saadud andmeid), tingimusel, et need andmed vastavad teatavatele vormi ja spetsifikatsioonidega seotud nõuetele. Komisjon peaks need nõuded kindlaks

määrama rakendusaktidega. ***Liikmesriigid ja komisjon peaksid tagama, et teadusastutel on nende taotlusel lihtne ja vaba juurdepääs kõigile andmetele.***

⁵⁰ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa andmestrategie“ (COM(2020) 66 final).

⁵⁰ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa andmestrategie“ (COM(2020) 66 final).

Muudatusettepanek 24 **Ettepanek võtta vastu direktiiv** **Põhjendus 35**

Komisjoni ettepanek

(35) Samuti on vaja parandada liikmesriikides kasutatavate mullaseiresüsteemide ühtlustamist ***ning*** kasutada ära liidu ja riiklike seiresüsteemide sünergiat, et kogu liidus kogutavad andmed oleksid paremini võrreldavad.

Muudatusettepanek

(35) Samuti on vaja parandada liikmesriikides kasutatavate mullaseiresüsteemide ühtlustamist, kasutada ära liidu ja riiklike seiresüsteemide sünergiat ***ning kasutada täielikult ära juba olemasolevaid ühtlustatud seirevahendeid, nagu LUCAS***, et kogu liidus kogutavad andmed oleksid paremini võrreldavad. ***Lisaks aitaks seiresüsteemide ühtlustamine liikmesriikides suurendada investeeringuid täiustatud mullaseiretehnikatesse ja -tehnoloogiatesse.***

Muudatusettepanek 25 **Ettepanek võtta vastu direktiiv** **Põhjendus 36**

Komisjoni ettepanek

(36) ***Selleks et võimalikult laialdaselt kasutada käesoleva direktiivi alusel tehtava seire käigus saadud andmeid mulla seisundi kohta, tuleks liikmesriikidelt nõuda, et nad hõlbustaksid asjaomaste sidusrühmade, nagu põllumajandustootjate, metsamajandajate, maaomanike ja***

Muudatusettepanek

välja jäetud

*kohalike ametiasutuste juurdepääsu
sellistele andmetele.*

Muudatusettepanek 26
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 37

Komisjoni ettepanek

(37) Mulla seisundi säilitamiseks või parandamiseks tuleb mulda kestlikult majandada. Mulla kestlik majandamine aitab tagada sellega seotud teenuste, sealhulgas õhu ja vee parema kvaliteedi ning toiduga kindlustatuse pikaajalise pakkumise. Seepärast on asjakohane määrata kindlaks mulla kestliku majandamise põhimõtted, millest mulla majandamisel juhinduda.

Muudatusettepanek 27
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 38

Komisjoni ettepanek

(38) Majanduslikel vahenditel, sealhulgas ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) vahenditel, millega toetatakse põllumajandustootjaid, on oluline roll üleminekul põllumuldade ja vähemal määral metsamuldade kestlikule majandamisele. ÜPP eesmärk on toetada mulla seisundit tingimuslikkuse, ökokavade ja maaelu arengu meetmete rakendamise kaudu. Rahalist toetust põllumajandustootjatele ja metsamajandajatele, kes kasutavad kestlikke mullamajandamistavasid, võib pakkuda ka erasektor. Erasektori sidusrühmade loodud vabatahtlikud kestlikkusmürgised näiteks toidu- ja puidu-, bioressursipõhises ja energiatööstuses võivad võtta arvesse **käesolevas direktiivis esitatud mulla kestliku majandamise põhimõtteid**. See võimaldab toidu- ja puidutootjatel ning teistel

Muudatusettepanek

(37) Mulla seisundi säilitamiseks või parandamiseks tuleb mulda kestlikult majandada. Mulla kestlik majandamine aitab tagada sellega seotud teenuste, sealhulgas õhu ja vee parema kvaliteedi ning toiduga kindlustatuse pikaajalise pakkumise. Seepärast on asjakohane määrata kindlaks **mittesiduvad** mulla kestliku majandamise põhimõtted, millest mulla majandamisel juhinduda.

Muudatusettepanek

(38) Majanduslikel vahenditel, sealhulgas ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) vahenditel, millega toetatakse põllumajandustootjaid, on oluline roll üleminekul põllumuldade ja vähemal määral metsamuldade kestlikule majandamisele. ÜPP eesmärk on toetada mulla seisundit tingimuslikkuse, ökokavade ja maaelu arengu meetmete rakendamise kaudu. Rahalist toetust põllumajandustootjatele ja metsamajandajatele, kes kasutavad kestlikke mullamajandamistavasid, võib pakkuda ka erasektor. Erasektori sidusrühmade loodud vabatahtlikud kestlikkusmürgised näiteks toidu- ja puidu-, bioressursipõhises ja energiatööstuses võivad võtta arvesse **panust mulla seisundi parandamisse kooskõlas käesoleva direktiiviga**. See võimaldab toidu- ja puidutootjatel ning teistel

biomassitootjatel, kes järgivad oma tootmises neid põhimõtteid, kajastada seda ka oma toodete väärtuses. Lahenduste, sealhulgas süsinikku siduva majandamise reaalses tingimustes katsetamiseks, tutvustamiseks ja laiendamiseks mõeldud kohtade võrgustikule eraldatakse lisarahastust mullamissiooni eluslaborite ja majakaprojektide kaudu. Ilma et see piiraks põhimõtte „saastaja maksab“ kohaldamist, peaksid liikmesriigid pakkuma toetust ja nõu, et aidata maaomanikke ja -kasutajaid, keda mõjutavad käesoleva direktiivi alusel võetavad meetmed, arvestades eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate vajadusi ja piiratud suutlikkust.

Muudatusettepanek 28
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 39 a (uus)

Komisjoni ettepanek

biomassitootjatel, kes järgivad oma tootmises neid põhimõtteid, kajastada seda ka oma toodete väärtuses. Lahenduste, sealhulgas süsinikku siduva majandamise reaalses tingimustes katsetamiseks, tutvustamiseks ja laiendamiseks mõeldud kohtade võrgustikule eraldatakse lisarahastust mullamissiooni eluslaborite ja majakaprojektide kaudu. Ilma et see piiraks põhimõtte „saastaja maksab“ kohaldamist, peaksid liikmesriigid pakkuma toetust ja nõu, et aidata maaomanikke ja -kasutajaid, keda mõjutavad käesoleva direktiivi alusel võetavad meetmed, arvestades eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate vajadusi ja piiratud suutlikkust.

Muudatusettepanek

(39a) Määruses (EL) 2021/2115 sätestatud maa hea põllumajandus- ja keskkonnaseisundi (HPK) standardid 5, 6 ja 7 hõlmavad standardeid mullaharimistavade parandamiseks, et vähendada mulla degradeerumise ja erosiooni riski, sealhulgas arvestada nõlva kaldenurka, minimaalset maakasutust, mis kajastab kohaspetsiifilisi tingimusi erosiooni piiramiseks, minimaalset taimkatet, et vältida katmata mulda, muldade kaitset kõige kriitilisematel perioodidel ning külvikorda põllumaal. Peale selle on mullakaitse seisukohalt olulised HPK 1, mis käsitleb püsirohumaade säilitamist, ja HPK 2, mis käsitleb märg- ja turbaalade ning süsinikurikaste muldade kaitset.

Muudatusettepanek 29
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 40

(40) *Selleks et tagada parimate kestlike mullamajandamistavade rakendamine*, tuleks nõuda, et *liikmesriigid* jälgiksid tähelepanelikult mullamajandamistavade mõju ning kohandaksid vajaduse korral tavasid ja soovitusi, võttes arvesse teadusuuringutest ja innovatsioonist saadud uusi teadmisi. Sellega seoses oodatakse väärtuslikku panust programmi „Euroopa horisont“ missioonilt „Euroopa mullakokkulepe“ ning eelkõige selle eluslaboritelt ja tegevustelt, mille eesmärk on toetada mullaseiret, mullaharidust ja kodanike kaasamist.

Muudatusettepanek 30
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 42

(42) Selleks et tagada muude liidu õigusaktide alusel vastu võetud, mulla seisundit mõjutada võivate meetmete ning liidus mulla kestlikuks majandamiseks ja mulla taastamiseks võetavate meetmete koostoime, peaksid liikmesriigid tagama, et kestlikud mullamajandamis- ja -taastamistavad on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) .../...⁵²⁺ kohaselt vastu võetavate riiklike taastamiskavadega, liikmesriikide poolt ühise põllumajanduspoliitika raames määruse (EL) 2021/2115 kohaselt koostatud strateegiakavadega, nõukogu direktiivi 91/676/EMÜ⁵³ kohaselt vastu võetud hea põllumajandustava eeskirjade ja määratud tundlike alade tegevusprogrammidega, nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ⁵⁴ kohaselt Natura 2000 alade jaoks kehtestatud kaitsemeetmete ja tähtsusjärjestatud tegevuskavadega, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/60/EÜ⁵⁵ kohaselt koostatud vesikonna majandamiskavades sisalduvate meetmetega veekogude hea ökoloogilise ja

(40) *Liikmesriikidelt* tuleks nõuda, et *nad* jälgiksid tähelepanelikult mullamajandamistavade mõju ning kohandaksid vajaduse korral tavasid ja soovitusi, võttes arvesse teadusuuringutest ja innovatsioonist saadud uusi teadmisi. Sellega seoses oodatakse väärtuslikku panust programmi „Euroopa horisont“ missioonilt „Euroopa mullakokkulepe“ ning eelkõige selle eluslaboritelt ja tegevustelt, mille eesmärk on toetada mullaseiret, mullaharidust ja kodanike kaasamist.

(42) Selleks et tagada muude liidu õigusaktide alusel vastu võetud, mulla seisundit mõjutada võivate meetmete ning liidus mulla kestlikuks majandamiseks ja mulla taastamiseks võetavate meetmete koostoime, peaksid liikmesriigid tagama, et kestlikud mullamajandamis- ja -taastamistavad on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) .../...⁵²⁺ kohaselt vastu võetavate riiklike taastamiskavadega, **ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni artikli 6 kohaselt kehtestatud riiklike bioloogilise mitmekesisuse strateegiate ja tegevuskavadega**, liikmesriikide poolt ühise põllumajanduspoliitika raames määruse (EL) 2021/2115 kohaselt koostatud strateegiakavadega, nõukogu direktiivi 91/676/EMÜ⁵³ kohaselt vastu võetud hea põllumajandustava eeskirjade ja määratud tundlike alade tegevusprogrammidega, nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ⁵⁴ kohaselt Natura 2000 alade jaoks kehtestatud kaitsemeetmete ja tähtsusjärjestatud

keemilise seisundi saavutamiseks, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2007/60/EÜ⁵⁶ kohaselt kehtestatud üleujutusrisi maandamise meetmetega, liidu kliimamuutustega kohanemise strateegias⁵⁷ nimetatud põuaohjekavadega, ÜRO kõrbestumise tõkestamise konventsiooni artikli 10 kohaselt loodud riiklike tegevusprogrammidega, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2018/841⁵⁸ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2018/842⁵⁹ sätestatud eesmärkidega, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1999⁶⁰ kohaselt koostatud lõimitud riiklike energia- ja kliimakavadega, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/2284⁶¹ alusel koostatud riiklike õhusaaste kontrolli programmidega, Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse nr 1313/2013/EL⁶² kohaselt koostatud riskihindamise ja suurõnnetustega seotud riskijuhtimise kavadega ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu **määruse (EL)...**⁶³⁺ kohaselt koostatud riiklike tegevuskavadega. Kestlikud mullamajandamis- ja -taastamistavad tuleks võimaluse korral lõimida kõnealustesse programmidesse, kavadesse ja meetmetesse niivõrd, kuivõrd need aitavad kaasa nende eesmärkide saavutamisele. Sellest tulenevalt peaks pädevatel asutustel, kes vastutavad kestlike mullamajandamis- ja -taastamistavade ning mulla seisundi hindamise eest, olema juurdepääs asjakohastele näitajatele ja andmetele, nagu ÜPP määruse kohastele mullaga seotud tulemusnäitajatele ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/2379⁶⁴ alusel esitatavatele statistilistele andmetele põllumajanduse sisendite ja väljundite kohta, et nad saaksid need andmed ja näitajad omavahel siduda ja seega valitud meetmete tulemuslikkust võimalikult täpselt hinnata.

tegevuskavadega, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/60/EÜ⁵⁵ kohaselt koostatud vesikonna majandamiskavades sisalduvate meetmetega veekogude hea ökoloogilise ja keemilise seisundi saavutamiseks, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2007/60/EÜ⁵⁶ kohaselt kehtestatud üleujutusrisi maandamise meetmetega, liidu kliimamuutustega kohanemise strateegias⁵⁷ nimetatud põuaohjekavadega, ÜRO kõrbestumise tõkestamise konventsiooni artikli 10 kohaselt loodud riiklike tegevusprogrammidega, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2018/841⁵⁸ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2018/842⁵⁹ sätestatud eesmärkidega, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1999⁶⁰ kohaselt koostatud lõimitud riiklike energia- ja kliimakavadega, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/2284⁶¹ alusel koostatud riiklike õhusaaste kontrolli programmidega, Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse nr 1313/2013/EL⁶² kohaselt koostatud riskihindamise ja suurõnnetustega seotud riskijuhtimise kavadega ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu **direktiivi 2009/128/EÜ** kohaselt koostatud riiklike tegevuskavadega. Kestlikud mullamajandamis- ja -taastamistavad tuleks võimaluse korral lõimida kõnealustesse programmidesse, kavadesse ja meetmetesse niivõrd, kuivõrd need aitavad kaasa nende eesmärkide saavutamisele. Sellest tulenevalt peaks pädevatel asutustel, kes vastutavad kestlike mullamajandamis- ja -taastamistavade ning mulla seisundi hindamise eest, olema juurdepääs asjakohastele näitajatele ja andmetele, nagu ÜPP määruse kohastele mullaga seotud tulemusnäitajatele ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/2379⁶⁴ alusel esitatavatele statistilistele andmetele põllumajanduse sisendite ja väljundite kohta, et nad saaksid need andmed ja näitajad omavahel siduda ja seega valitud meetmete tulemuslikkust

⁵² Väljaannete talitus: palun lisada teksti dokumendis COM(2022) 304 esitatud looduse taastamise määruse number ning joonealusesse märkusesse kõnealuse määruse number, kuupäev, pealkiri ja ELT avaldamisviide.

⁵³ Nõukogu 12. detsembri 1991. aasta direktiiv 91/676/EMÜ veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest (EÜT L 375, 31.12.1991, lk 1).

⁵⁴ Nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7).

⁵⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1–73).

⁵⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2007. aasta direktiiv 2007/60/EÜ üleujutusrisiki hindamise ja maandamise kohta (ELT L 288, 6.11.2007, lk 27).

⁵⁷ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelise Euroopa kujundamine – ELi uus kliimamuutustega kohanemise strateegia“ (COM(2021) 82 final).

⁵⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/841, millega lisatakse maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest tulenev kasvuhoonegaaside heide ja sellest tulenevate kasvuhoonegaaside sidumine 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistikku ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 ja otsust nr 529/2013/EL (ELT L 156, 19.6.2018, lk 1).

võimalikult täpselt hinnata.

⁵² Väljaannete talitus: palun lisada teksti dokumendis COM(2022) 304 esitatud looduse taastamise määruse number ning joonealusesse märkusesse kõnealuse määruse number, kuupäev, pealkiri ja ELT avaldamisviide.

⁵³ Nõukogu 12. detsembri 1991. aasta direktiiv 91/676/EMÜ veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest (EÜT L 375, 31.12.1991, lk 1).

⁵⁴ Nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7).

⁵⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1–73).

⁵⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2007. aasta direktiiv 2007/60/EÜ üleujutusrisiki hindamise ja maandamise kohta (ELT L 288, 6.11.2007, lk 27).

⁵⁷ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelise Euroopa kujundamine – ELi uus kliimamuutustega kohanemise strateegia“ (COM(2021) 82 final).

⁵⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/841, millega lisatakse maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest tulenev kasvuhoonegaaside heide ja sellest tulenevate kasvuhoonegaaside sidumine 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistikku ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 ja otsust nr 529/2013/EL (ELT L 156, 19.6.2018, lk 1).

⁵⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/842, milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmetesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused, ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 (ELT L 156, 19.6.2018, lk 26).

⁶⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1).

⁶¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/2284, mis käsitleb teatavate õhusaasteainete riiklike heitkoguste vähendamist, millega muudetakse direktiivi 2003/35/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2001/81/EÜ (ELT L 344, 17.12.2016, lk 1).

⁶² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta otsus nr 1313/2013/EL liidu elanikkonnakaitse mehhanismi kohta (ELT L 347, 20.12.2013, lk 924).

⁶³ **+Väljaannete talitus: palun lisada teksti dokumendis COM(2022) 305 esitatud määruse (milles käsitletakse taimekaitsevahendite säästvat kasutamist ja millega muudetakse määrust (EL) 2021/2115) number ning joonealusesse märkusesse kõnealuse määruse number, kuupäev, pealkiri ja ELT avaldamisviide.**

⁵⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/842, milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmetesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused, ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 (ELT L 156, 19.6.2018, lk 26).

⁶⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1).

⁶¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/2284, mis käsitleb teatavate õhusaasteainete riiklike heitkoguste vähendamist, millega muudetakse direktiivi 2003/35/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2001/81/EÜ (ELT L 344, 17.12.2016, lk 1).

⁶² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta otsus nr 1313/2013/EL liidu elanikkonnakaitse mehhanismi kohta (ELT L 347, 20.12.2013, lk 924).

⁶⁴ Määrus (EL) 2022/2379, mis käsitleb põllumajanduse sisendite ja väljundite statistikat.

⁶⁴ Määrus (EL) 2022/2379, mis käsitleb põllumajanduse sisendite ja väljundite statistikat.

Muudatusettepanek 31
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 43

Komisjoni ettepanek

(43) Saastatud alad on ELis aastakümneid kestnud tööstustegevuse pärand ning need võivad nii praegu kui ka tulevikus ohustada inimeste tervist ja keskkonda. Seepärast **on** vaja **kõigepealt** potentsiaalselt saastatud alad kindlaks teha ja neid uurida ning seejärel, kui saastatus leiab kinnitust, hinnata riske ja võtta meetmeid, **et tegeleda vastuvõetamatute riskidega**. Mullauuring võib tõendada, et potentsiaalselt saastatud ala ei ole tegelikult saastatud. Sellisel juhul ei peaks ala enam olema liikmesriigi poolt märgitud kui potentsiaalselt saastatud ala, välja arvatud juhul, kui seda kahtlustatakse uute tõendite põhjal.

Muudatusettepanek 32
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 44

Komisjoni ettepanek

(44) Potentsiaalselt saastatud alade kindlakstegemiseks peaksid liikmesriigid koguma tõendeid muu hulgas ajaloouringute, varasemate tööstusintsidientide ja -õnnetuste, keskkonnalubade ning üldsuselt või ametiasutustelt saadud teadete kaudu.

Muudatusettepanek 33
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 45

Muudatusettepanek

(43) Saastatud alad on ELis aastakümneid kestnud tööstustegevuse pärand ning need võivad nii praegu kui ka tulevikus ohustada inimeste **ja loomade** tervist ja keskkonda. **Olemasolevatele teadmistele tuginedes on** seepärast vaja potentsiaalselt saastatud alad kindlaks teha ja neid uurida ning seejärel, kui saastatus leiab kinnitust, hinnata riske ja võtta meetmeid **nende kõrvaldamiseks**. Mullauuring võib tõendada, et potentsiaalselt saastatud ala ei ole tegelikult saastatud. Sellisel juhul ei peaks ala enam olema liikmesriigi poolt märgitud kui potentsiaalselt saastatud ala, välja arvatud juhul, kui seda kahtlustatakse uute tõendite põhjal.

Muudatusettepanek

(44) Potentsiaalselt saastatud alade kindlakstegemiseks peaksid liikmesriigid koguma tõendeid muu hulgas ajaloouringute, varasemate tööstusintsidientide ja -õnnetuste, keskkonnalubade, **terviseuuringute** ning üldsuselt või ametiasutustelt saadud teadete kaudu.

Komisjoni ettepanek

(45) Tagamaks, et potentsiaalselt saastatud aladel tehakse mullauuringud õigeaegselt ja tulemuslikult, peaksid liikmesriigid lisaks kohustusele kehtestada tähtaeg, mille jooksul need uuringud tuleks teha, olema kohustatud määrama kindlaks konkreetsed sündmused, mille korral tuleb samuti selline uuring teha. Sellised n-õ käivitavad sündmused võivad olla muu hulgas keskkonna- või ehitusloa või liidu või siseriiklike õigusaktide kohaselt nõutava loa taotlemine või läbivaatamine, mullakaeve, maakasutuse muutused või maa- või kinnisvaratehingud. Mullauuringud võivad koosneda eri etappidest, nagu dokumendipõhine uurimine, ala külastus, eel- või ülevaatlik uurimine, üksikasjalikum või kirjeldav uurimine ning väli- või laborikatsed. Lähteolukorra aruandeid ja seiremeetmeid, mida rakendatakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2010/75/EL,⁶⁵ võib samuti käsitada mullauuringutena, kui see on asjakohane.

⁶⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta direktiiv 2010/75/EL tööstusheidete kohta (ELT L 334, 17.12.2010, lk 17).

Muudatusettepanek 34 Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 46

Komisjoni ettepanek

(46) Potentsiaalselt saastatud alade ja saastatud alade haldamisel on vaja paindlikkust, et võtta arvesse kulusid, tulusid ja kohalikke eripärasid. Seepärast peaksid liikmesriigid **vähemalt** võtma

Muudatusettepanek

(45) Tagamaks, et potentsiaalselt saastatud aladel tehakse mullauuringud õigeaegselt ja tulemuslikult, **nagu on nõutud Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2021. aasta resolutsioonis mullakaitse kohta**, peaksid liikmesriigid lisaks kohustusele kehtestada tähtaeg, mille jooksul need uuringud tuleks teha, olema kohustatud määrama kindlaks konkreetsed sündmused, mille korral tuleb samuti selline uuring teha. Sellised n-õ käivitavad sündmused võivad olla muu hulgas keskkonna- või ehitusloa või liidu või siseriiklike õigusaktide kohaselt nõutava loa taotlemine või läbivaatamine, mullakaeve, maakasutuse muutused või maa- või kinnisvaratehingud. Mullauuringud võivad koosneda eri etappidest, nagu dokumendipõhine uurimine, ala külastus, eel- või ülevaatlik uurimine, üksikasjalikum või kirjeldav uurimine ning väli- või laborikatsed. Lähteolukorra aruandeid ja seiremeetmeid, mida rakendatakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2010/75/EL,⁶⁵ võib samuti käsitada mullauuringutena, kui see on asjakohane.

⁶⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta direktiiv 2010/75/EL tööstusheidete kohta (ELT L 334, 17.12.2010, lk 17).

Muudatusettepanek

(46) Potentsiaalselt saastatud alade ja saastatud alade haldamisel on vaja paindlikkust, et võtta arvesse kulusid, tulusid ja kohalikke eripärasid. Seepärast peaksid liikmesriigid võtma potentsiaalselt

potentsiaalselt saastatud alade ja saastatud alade haldamisel kasutusele riskipõhise lähenemisviisi, milles võetakse arvesse nende kahe kategooria erinevust ning mis võimaldab eraldada ressursse lähtuvalt konkreetsest keskkonnavalasest, majanduslikust ja sotsiaalsest kontekstist. Otsuste tegemisel tuleks võtta aluseks mulla saasteainetega kokkupuutest inimeste tervisele ja keskkonnale tulenevate võimalike riskide laad ja ulatus (nt haavatavate elanikkonnarühmade, nagu rasedate, puuetega inimeste, eakate ja laste kokkupuude saasteainetega). Mulla tervendamise seotud kulude-tulude analüüs peaks olema **positiivne**. Optimaalne tervendamislahendus peaks olema kestlik ja see tuleks valida tasakaalustatud otsustusprotsessi kaudu, milles võetakse arvesse keskkonna-, majanduslikku ja sotsiaalset mõju. Potentsiaalselt saastatud alade ja saastatud alade haldamisel tuleks järgida põhimõtet „saastaja maksab“ ning ettevaatus- ja proportsionaalsuse põhimõtet. Liikmesriigid peaksid kehtestama konkreetse metoodika saastatud alade alapõhiste riskide kindlakstegemiseks. Samuti peaksid liikmesriigid määratlema saastatud alast tuleneva vastuvõetamatu riski, tuginedes teaduslikele teadmistele, ettevaatuspõhimõttele, **kohalikele eripäradele** ning praegusele ja tulevasele maakasutusele. Selleks et vähendada inimeste tervisele ja keskkonnale saastatud aladest tulenev risk vastuvõetava tasemeni, peaksid liikmesriigid võtma asjakohaseid riskivähendusmeetmeid, **sealhulgas tervendusmeetmeid**. Muude liidu õigusaktide alusel võetud meetmeid peaks olema võimalik lugeda käesoleva direktiivi kohasteks riskivähendusmeetmeteks, kui need meetmed vähendavad tulemuslikult saastatud aladest tulenevat riski.

saastatud alade ja saastatud alade haldamisel kasutusele riskipõhise lähenemisviisi, milles võetakse arvesse nende kahe kategooria erinevust ning mis võimaldab eraldada ressursse lähtuvalt konkreetsest keskkonnavalasest, majanduslikust ja sotsiaalsest kontekstist. Otsuste tegemisel **koostöös kohalike tervishoiutöötajate, tervishoiuasutuste ja teadusringkondadega** tuleks võtta aluseks mulla saasteainetega kokkupuutest inimeste tervisele ja keskkonnale tulenevate võimalike riskide laad ja ulatus (nt haavatavate elanikkonnarühmade, nagu rasedate, puuetega inimeste, eakate ja laste kokkupuude saasteainetega), **sealhulgas kokkupuude ning kumulatiivne mõju inimeste tervisele, mulla ökosüsteemidele ja nendega seotud ökosüsteemiteenustele**. Mulla tervendamise seotud kulude-tulude analüüs peaks olema **tasakaalus, võttes arvesse eeliseid tulevastele põlvkondadele**. Optimaalne tervendamislahendus peaks olema kestlik ja see tuleks valida tasakaalustatud otsustusprotsessi kaudu, milles võetakse arvesse keskkonna-, majanduslikku ja sotsiaalset mõju. Potentsiaalselt saastatud alade ja saastatud alade haldamisel tuleks järgida põhimõtet „saastaja maksab“ ning ettevaatus- ja proportsionaalsuse põhimõtet. Liikmesriigid peaksid kehtestama konkreetse metoodika saastatud alade alapõhiste riskide kindlakstegemiseks. Samuti peaksid liikmesriigid määratlema saastatud alast tuleneva vastuvõetamatu riski, tuginedes teaduslikele teadmistele, ettevaatuspõhimõttele, **tervishoiuasutuste ja -töötajate arvamusele** ning praegusele ja tulevasele maakasutusele. Selleks et vähendada inimeste **ja loomade** tervisele ja keskkonnale saastatud aladest tulenev risk vastuvõetava tasemeni, peaksid liikmesriigid võtma asjakohaseid riskivähendusmeetmeid, **seades samal ajal esikohale tervendusmeetmed kohapeal või mujal**. Muude liidu õigusaktide alusel võetud meetmeid peaks olema võimalik

lugeda käesoleva direktiivi kohasteks riskivähendusmeetmeteks, kui need meetmed vähendavad tulemuslikult saastatud aladest tulenevat riski.

Muudatusettepanek 35
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 46 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

***(46a) Maahõivete leevendamise
põhimõtted peaksid hõlbustama liidu
toiduga kindlustatust, võttes samal ajal
arvesse kestliku eluasemepoliitika, olulise
taristu ja taastuenergia projekte.***

Muudatusettepanek 36
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 47

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(47) Käesoleva direktiivi kohaselt võetavate meetmete puhul tuleks arvesse võtta ka muid ELi poliitikaeesmärke, näiteks [määrusega (EL) xxxx/xxxx⁶⁶⁺] taotletavaid eesmärke, millega tahetakse tagada Euroopa tööstusele kriitiliste toorainete kindlad ja kestlikud tarned.

(47) Käesoleva direktiivi kohaselt võetavate meetmete puhul tuleks arvesse võtta ka muid ELi poliitikaeesmärke.

⁶⁶ +Väljaannete talitus: palun lisada teksti dokumendis COM(2023) 160 esitatud määruse (millega sätestatakse kriitiliste toorainete kindlate ja kestlike tarnete tagamise raamistik ja muudetakse määrusi (EL) nr 168/2013, (EL) 2018/858, (EL) 2018/1724 ja (EL) 2019/1020) number ning joonealusesse märkusesse kõnealuse määruse number, kuupäev, pealkiri ja ELT avaldamisviide.

Muudatusettepanek 37
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 48 a (uus)

(48a) Selleks et kaitsta mulda selliste uute kemikaalide põhjustatud reostuse eest, mis võivad põhjustada märkimisväärset ohtu inimeste ja loomade tervisele ning saastada ümbritsevat õhku, pinnavett, põhjavett ja seejärel ookeane, tuleks kehtestada poliitikamehhanismid nende esilekerkivate probleemsete ainete avastamiseks ja hindamiseks. Sellega seoses tuleks välja töötada lähenemisviis, mis võimaldab jälgida ja analüüsida neid aineid või ainerühmi jälgimisnimekirjade kaudu, nagu see juba toimub pinna- ja põhjavee puhul, ning on teostatav ka pinnase saastumise puhul. Jälgimisnimekirja kantavad ained või ainerühmad tuleks valida nende ainete hulgast, mille kohta kättesaadav teave näitab, et need võivad liidu tasandil kujutada endast märkimisväärset ohtu mullakeskkonnale või selle kaudu ning mille seireandmed ei ole piisavad. Jälgimisnimekirjade alusel kontrollitavate ja analüüsitavate ainete või ainerühmade arvu ei tohiks piirata.

Muudatusettepanek 38
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 48 b (uus)

(48b) Sellised ained nagu püsivad orgaanilised saasteained, materjalid ja osakesed, sealhulgas mikro- ja nanoplast, kujutavad endast selget ohtu mulla seisundile, aga ka sellistele olulistele tegevustele nagu põllumajanduse arendamine. Nende esinemine mullas võib mõjutada mulla viljakust, kahjustades seeläbi põllukultuuride seisundit ja tervete põllukultuuride kasvatamist. Seetõttu on oluline, et käesoleva direktiiviga nähakse ette raamistik nui ainete kui ka materjalide

kaasamiseks mulla saastatuse seiresse ning keskkonna kvaliteedistandardite ja meetmete kehtestamiseks, et vajaduse korral vältida teadaolevatest ja tekkivatest ohtudest tulenevat mulla saastumist ja seda heastada.

Muudatusettepanek 39
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 50

Komisjoni ettepanek

(50) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/1024⁶⁸ kohaselt tuleb avaliku sektori valduses olevad andmed avaldada tasuta ja avatud vormingus. Üldeesmärk on jätkata ELi andmemajanduse tugevdamist taaskasutamiseks kättesaadava avaliku sektori teabe hulga suurendamisega, ausa konkurentsi ja avaliku sektori teabele lihtsa juurdepääsu tagamisega ning piiriülese andmepõhise innovatsiooni edendamise. ***Peamine põhimõte on, et avaliku sektori valduses olevad andmed peaksid olema vaikimisi ja kavandatud avaandmed.*** Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/4/EÜ⁶⁹ eesmärk on tagada liikmesriikides keskkonnateabele juurdepääsu õigus kooskõlas Århusi konventsiooniga. Århusi konventsioon ja direktiiv 2003/4/EÜ hõlmavad ulatuslikke kohustusi, mis on seotud nii keskkonnateabe taotluspõhise kättesaadavaks tegemisega kui ka sellise teabe aktiivse levitamisega. Ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2007/2/EÜ⁷⁰ kohaldamisala on lai ja hõlmab ruumiantmete, sealhulgas mitmesuguste keskkonnaküsimustega seotud andmestike jagamist. On tähtis, et käesoleva direktiivi sätetega, mis on seotud teabele juurdepääsu ja andmejagamiskorruga, täiendatakse eelnimetatud direktiive ega looda eraldi õiguslikku süsteemi. Seega ei tohiks käesoleva direktiivi sätteid, mis käsitlevad

Muudatusettepanek

(50) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/1024⁶⁸ kohaselt tuleb avaliku sektori valduses olevad andmed avaldada tasuta ja avatud vormingus. Üldeesmärk on jätkata ELi andmemajanduse tugevdamist taaskasutamiseks kättesaadava ***koostalitlusvõimelise*** avaliku sektori teabe hulga suurendamisega, ausa konkurentsi ja avaliku sektori teabele lihtsa juurdepääsu tagamisega ning piiriülese andmepõhise innovatsiooni edendamise. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/4/EÜ⁶⁹ eesmärk on tagada liikmesriikides keskkonnateabele juurdepääsu õigus kooskõlas Århusi konventsiooniga. Århusi konventsioon ja direktiiv 2003/4/EÜ hõlmavad ulatuslikke kohustusi, mis on seotud nii keskkonnateabe taotluspõhise kättesaadavaks tegemisega kui ka sellise teabe aktiivse levitamisega. Ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2007/2/EÜ⁷⁰ kohaldamisala on lai ja hõlmab ruumiantmete, sealhulgas mitmesuguste keskkonnaküsimustega seotud andmestike jagamist. On tähtis, et käesoleva direktiivi sätetega, mis on seotud teabele juurdepääsu ja andmejagamiskorruga, täiendatakse eelnimetatud direktiive ega looda eraldi õiguslikku süsteemi. Seega ei tohiks käesoleva direktiivi sätteid, mis käsitlevad üldsuse teavitamist ja rakendamise jälgimisega seotud teavet, piirata

üldsuse teavitamist ja rakendamise jälgimisega seotud teavet, piirata direktiivide (EL) 2019/1024, 2003/4/EÜ ja 2007/2/EÜ kohaldamist.

⁶⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1024 avaandmete ja avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise kohta (ELT L 172, 26.6.2019, lk 56).

⁶⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiiv 2003/4/EÜ keskkonnateabele avaliku juurdepääsu ja nõukogu direktiivi 90/313/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 41, 14.2.2003, lk 26).

⁷⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2007. aasta direktiiv 2007/2/EÜ, millega rajatakse Euroopa Ühenduse ruumiandmete infrastruktuur (INSPIRE) (ELT L 108, 25.4.2007, lk 1).

direktiivide (EL) 2019/1024, 2003/4/EÜ ja 2007/2/EÜ kohaldamist.

⁶⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1024 avaandmete ja avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise kohta (ELT L 172, 26.6.2019, lk 56).

⁶⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiiv 2003/4/EÜ keskkonnateabele avaliku juurdepääsu ja nõukogu direktiivi 90/313/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 41, 14.2.2003, lk 26).

⁷⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2007. aasta direktiiv 2007/2/EÜ, millega rajatakse Euroopa Ühenduse ruumiandmete infrastruktuur (INSPIRE) (ELT L 108, 25.4.2007, lk 1).

Muudatusettepanek 40 **Ettepanek võtta vastu direktiiv** **Põhjendus 51**

Komisjoni ettepanek

(51) Selleks et tagada mulla seisundi seire, ***mulla kestliku majandamise ja*** saastatud alade haldamise eeskirjade vajalik kohandamine, tuleks komisjonile anda õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva direktiivi muutmiseks, et kohandada tehnika ja teaduse arenguga mulla seisundi seire meetodeid, ***mulla kestliku majandamise põhimõtete loetelu,*** riskivähendusmeetmete soovituslikku loetelu, alapõhise riskihindamise etappe ja nõudeid ning ***saastatud ja potentsiaalselt saastatud alade registri sisu.*** On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide

Muudatusettepanek

(51) Selleks et tagada mulla seisundi seire, saastatud alade ***hindamise ja*** haldamise eeskirjade vajalik kohandamine, tuleks komisjonile anda õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva direktiivi muutmiseks ***või täiendamiseks,*** et ***võtta vastu metoodika liikmesriikide kehtestatavate mullaomaduste läviväärtuste kindlaksmääramiseks ning*** kohandada tehnika ja teaduse arenguga mulla seisundi seire meetodeid, riskivähendusmeetmete soovituslikku loetelu, alapõhise riskihindamise etappe ja nõudeid ning ***minimaalsete lubatavate väärtuste kehtestamist saastunud aladelt tuleneva vastuvõetamatu tervise- ja keskkonnariski***

tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid toimuksid kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁷¹ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

⁷¹ Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel 13. aprillil 2016 sõlmitud institutsioonidevaheline parema õigusloome kokkulepe (ELT L 123, 12.5.2016, lk 1).

Muudatusettepanek 41 **Ettepanek võtta vastu direktiiv** **Põhjendus 53**

Komisjoni ettepanek

(53) Komisjon peaks kuus aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist tegema selle tõenditel põhineva hindamise ja vajaduse korral direktiivi muutma, võttes aluseks mulla seisundi hindamise tulemused. Direktiivi hindamisel tuleks eelkõige hinnata **vajadust kehtestada konkreetsemad nõuded, et tagada halvas seisundis muldade taastamine ja jõudmine eesmärgini** saavutada 2050. aastaks muldade hea seisund. Hindamise käigus tuleks hinnata ka vajadust kohandada teaduse ja tehnika arenguga heas seisundis mulla määratlust, lisades sätteid teatavate tunnuste või kriteeriumide kohta, mis põhinevad mullakaitsega seotud

määratlemiseks. On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid toimuksid kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁷¹ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

⁷¹ Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel 13. aprillil 2016 sõlmitud institutsioonidevaheline parema õigusloome kokkulepe (ELT L 123, 12.5.2016, lk 1).

Muudatusettepanek

(53) Komisjon peaks kuus aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist tegema selle tõenditel põhineva hindamise ja vajaduse korral direktiivi muutma, võttes aluseks mulla seisundi hindamise tulemused. Direktiivi hindamisel tuleks eelkõige hinnata **puudujääke ja meetmeid, mida on vaja, et** saavutada 2050. aastaks muldade hea seisund. Hindamise käigus tuleks hinnata ka vajadust kohandada teaduse ja tehnika arenguga heas seisundis mulla määratlust, lisades sätteid teatavate tunnuste või kriteeriumide kohta, mis põhinevad mullakaitsega seotud uutel teaduslikel tõenditel või lähtuvad liikmesriigis uute keskkonna- või

uutel teaduslikel tõenditel või lähtuvad liikmesriigis uute keskkonna- või kliimatingimuste tõttu ilmnevast probleemist. Institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe punkti 22 kohaselt peaks see hindamine põhinema tõhususe, tulemuslikkuse, asjakohasuse, sidususe ja ELi lisaväärtuse kriteeriumidel ning see peaks olema aluseks võimalike edasiste meetmete mõju hindamisele.

kliimatingimuste tõttu ilmnevast probleemist. Institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe punkti 22 kohaselt peaks see hindamine põhinema tõhususe, tulemuslikkuse, asjakohasuse, sidususe ja ELi lisaväärtuse kriteeriumidel ning see peaks olema aluseks võimalike edasiste meetmete mõju hindamisele.

Muudatusettepanek 42
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 55 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(55a) Käesoleva direktiivi sihiks on saavutada pikaajaline eesmärk, et liidu mullad oleksid 2050. aastaks heas seisundis, tuginedes mullaseire ja selle seisundi parandamise ühtsele raamistikule. Võttes arvesse direktiivi olemust, on käesolev direktiiv vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 288 siduv seoses tulemusega, mis tuleb saavutada liikmesriikides, kellele see on suunatud, jättes samas liikmesriikide ametiasutustele õiguse valida tulemuse saavutamise vorm ja meetodid. Seetõttu on liikmesriikide ülesanne töötada välja oma õigusaktid selle kohta, kuidas saavutada käesolevas direktiivis sätestatud eesmärgid. Kavandatava direktiiviga jäetakse liikmesriikidele suur paindlikkus, et välja selgitada nende jaoks parimad meetmed ja kohandada lähenemisviisi kohalikele oludele. See on äärmiselt oluline, et võtta arvesse piirkondlikke ja kohalikke eripärasid seoses muldade varieeruvuse, maakasutuse, kliimatingimuste ja sotsiaal-majanduslike aspektidega. Õigusakti olemusest tuleneb, et käesolevas direktiivis sätestatud põhimõtted ei too üksikisikutele kaasa otseseid kohustusi.

Muudatusettepanek 43
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Direktiivi eesmärk on kehtestada tugev **ja** sidus **mullaseireraamistik** kõigi muldade jaoks kogu ELis **ning** parandada liidus pidevalt muldade seisundit, et saavutada 2050. aastaks muldade hea seisund ja **seda säilitada**, nii et mullad saaksid pakkuda mitmesuguseid ökosüsteemiteenuseid ulatuses, mis on piisav keskkonnaalaste, ühiskondlike ja majanduslike vajaduste rahuldamiseks, hoida ära ja leevendada kliimamuutuste ja elurikkuse vähenemise mõju, suurendada vastupanuvõimet loodusõnnetuste suhtes ja toiduga kindlustatuse tagamiseks, ning et mulla saastatust vähendataks tasemeni, mida ei peeta enam inimeste tervisele ja keskkonnale kahjulikuks.

Muudatusettepanek 44
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Direktiivi eesmärk on kehtestada **selge**, tugev, sidus **ja paindlik mullaseire ja hindamise raamistik** kõigi muldade jaoks kogu ELis **eesmärgiga** parandada liidus pidevalt muldade seisundit, et saavutada 2050. aastaks muldade hea seisund ja **hoida ära selle seisundi halvenemine**, nii et mullad saaksid pakkuda mitmesuguseid ökosüsteemiteenuseid ulatuses, mis on piisav keskkonnaalaste, ühiskondlike ja majanduslike vajaduste rahuldamiseks, hoida ära ja leevendada kliimamuutuste ja elurikkuse vähenemise mõju, suurendada vastupanuvõimet loodusõnnetuste suhtes ja toiduga kindlustatuse tagamiseks, ning et mulla saastatust vähendataks tasemeni, mida ei peeta enam inimeste tervisele ja keskkonnale kahjulikuks.

Seepärast sätestatakse käesoleva direktiiviga raamistik, mille raames liikmesriigid peavad kehtestama tehniliselt teostatavad ja kulude-tulude analüüsil põhinevad meetmed, et saavutada 2050. aastaks heas seisundis mullad.

Muudatusettepanek

1a. Käesolev direktiiv aitab täita rahvusvahelisi ja liidu tasandi kohustusi, eesmäärke ja sihte, sealhulgas neid, mis sisalduvad järgmistes dokumentides:

a) Kunmingi-Montreali üleilmne elurikkuse raamistik;

b) Pariisi kokkulepe;

c) ÜRO kõrbestumise vastu võitlemise konventsioon;

d) ELi seitsmes keskkonnaalane tegevusprogramm (otsus nr 1386/2013/EL);

e) ELi kaheksas keskkonnaalane tegevusprogramm (otsus (EL) 2022/591);

f) ressursitõhusa Euroopa tegevuskava (COM(2011)0571).

Muudatusettepanek 45
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) mulla seisundi seire ja hindamine;

Muudatusettepanek

a) mulla seisundi seire, *säilitamine, parandamine, taastamine* ja hindamine, *mis põhineb mulla ökoloogilisel seisundil;*

Muudatusettepanek 46
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a) „mulla ökoloogiline seisund“ – mulla ökoloogiline kvaliteet, mida hinnatakse kooskõlas mulla mitmekesisusega, bioloogilise ja funktsionaalse aktiivsusega, asukoha ja lagunemistegurite olemasoluga ning mis määratakse kindlaks järgmise klassifikatsiooni kohaselt:

a) „mulla väga hea ökoloogiline seisund“ – suure bioloogilise ja funktsionaalse aktiivsusega muld;

b) „mulla hea ökoloogiline seisund“ – üldiselt hea ökoloogiline seisund, kuid esineb ilminguid ühe või mitme lagunevusteguri kerge kahjuliku mõju kohta;

c) „mulla keskmine ökoloogiline seisund“ – on tõendatud lagunevustegurite kerge

kahjulik mõju;

d) „degradeerunud mullad“ – on selgeid tõendeid ühe lagunevusteguri kahjuliku mõju kohta; ning

e) „kriitiliselt degradeerunud mullad“ – on selgeid tõendeid rohkem kui ühe lagunevusteguri kahjuliku mõju kohta;

Muudatusettepanek 47
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1b) „mulla ökoloogilised funktsioonid“ – omavahel seotud protsesside ja koostoitete kogum mulla ökosüsteemis, mis säilitab elu, toetab mulla elurikkust ja on selle tulemus ning säilitab maismaakeskkonna üldise hea seisundi ja tootlikkuse, nagu toitainete ringlus, orgaaniliste ainete lagunemine, mulla struktuuri moodustumine, vee filtreerimine ja puhastamine, süsiniku sidumine ning elupaikade ja ressursside pakkumine mitmesugustele organismidele;

Muudatusettepanek 48
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 3

Komisjoni ettepanek

3) „ökosüsteemiteenused“ – ökosüsteemide kaudne panus majanduslikesse, sotsiaalsetesse, kultuurilistesse ja muudesse hüvedesse, mida inimesed nendest ökosüsteemidest saavad;

Muudatusettepanek

3) „ökosüsteemiteenused“ – ökosüsteemide *otsene ja* kaudne panus *ühiskonna kui terviku heaolusse ning* majanduslikesse, sotsiaalsetesse, kultuurilistesse, *keskkonnaalastesse* ja muudesse hüvedesse, mida inimesed nendest ökosüsteemidest saavad;

Muudatusettepanek 49
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a) „mulla elurikkus“ – mulla elustiku varieerumine geenidest kooslusteni ja ökoloogilised kompleksid, millesse nad kuuluvad, st kompleksid, mis ulatuvad mulla mikroelupaikadest maastikeni;

Muudatusettepanek 50
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 4

Komisjoni ettepanek

4) „mulla seisund“ – mulla füüsikaline, keemiline ja bioloogiline seisund, mis määrab mulla võime toimida elutähtsa elussüsteemina ja pakkuda ökosüsteemiteenuseid;

Muudatusettepanek

4) „mulla seisund“ – mulla füüsikaline, keemiline, **funktsionaalne** ja bioloogiline seisund, mis määrab mulla võime toimida elutähtsa elussüsteemina ja pakkuda ökosüsteemiteenuseid, **võttes arvesse maakasutust;**

Muudatusettepanek 51
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 5

Komisjoni ettepanek

5) „mulla kestlik majandamine“ – **mullamajandamistavad**, millega säilitatakse või parandatakse mulla ökosüsteemiteenuseid, kahjustamata neid teenuseid võimaldavaid funktsioone või keskkonna muid omadusi;

Muudatusettepanek

5) „mulla kestlik majandamine“ – **mulla ja maa majandamistavad**, millega säilitatakse või parandatakse **mulla tootlikkust, mulla elurikkust ja** mulla ökosüsteemiteenuseid, kahjustamata neid teenuseid võimaldavaid funktsioone või keskkonna muid omadusi;

Muudatusettepanek 52
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 8

Komisjoni ettepanek

8) „mullastikupiirkond“ – liikmesriigi territooriumi osa, mille liikmesriik on käesoleva direktiivi kohaselt piiritlenud;

Muudatusettepanek

8) „mullastikupiirkond“ – liikmesriigi **või mitme liikmesriigi** territooriumi osa, mille liikmesriik **või liikmesriigid** on

käesoleva direktiivi kohaselt piiritletud;

Muudatusettepanek 53
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 10

Komisjoni ettepanek

10) „saastatud ala“ – ühest või mitmest maatükist koosnev piiritletud ala, kus on kinnitust leidnud mulla saastatus, ***mille on põhjustanud inimtegevusega seotud punktsaasteallikas***;

Muudatusettepanek

10) „saastatud ala“ – ühest või mitmest maatükist koosnev piiritletud ala, kus on kinnitust leidnud mulla saastatus, ***mis on põhjustatud aine või materjali esinemisest mullas sellises kontsentratsioonis, mis võib kahjustada tervist või keskkonda***;

Muudatusettepanek 54
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 17 a (uus)

Komisjoni ettepanek

17a) „mulla katmine“ – pinnase katmine vettpidava materjaliga, eelkõige seoses maa kasutamise ja hoonete ja taristu aluspinnana;

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 55
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 17 b (uus)

Komisjoni ettepanek

17b) „mulla tehiskatte eemaldamine“ – oma loomulikke mullafunktsioone, nagu infiltreerimis-, nõrgumis- ja hüdroloogilist funktsionaalsust enam mitte täitva maa ümberkujundamine funktsionaalseks mullaks;

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 56
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 19

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

19) „asjaomane üldsus“ – üldsus, keda mulla degradeerumine mõjutab või tõenäoliselt mõjutab või kes on huvitatud käesolevast direktiivist tulenevate kohustuste rakendamisega seotud otsustamismenetlustest, sealhulgas maaomanikud ja -kasutajad, samuti inimeste tervise või keskkonna kaitset edendavad valitsusvälised organisatsioonid, kes vastavad siseriikliku õiguse nõuetele;

Muudatusettepanek 57
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 19 a (uus)

Komisjoni ettepanek

19) „asjaomane üldsus“ – üldsus, keda mulla degradeerumine mõjutab või tõenäoliselt mõjutab või kes on huvitatud käesolevast direktiivist tulenevate kohustuste rakendamisega seotud otsustamismenetlustest, sealhulgas **kodanikud**, maaomanikud, **-haldajad** ja -kasutajad, samuti inimeste **või loomade** tervise või keskkonna kaitset edendavad valitsusvälised organisatsioonid, kes vastavad siseriikliku õiguse nõuetele;

Muudatusettepanek

19a) „üldsus“ – üks või mitu füüsilist või juriidilist isikut ning kooskõlas siseriiklike õigusaktide või tavadega nende ühendused, organisatsioonid või rühmad;

Muudatusettepanek 58
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 20

Komisjoni ettepanek

20) „mulla saastatus“ – **kemikaali või** aine esinemine mullas kontsentratsioonis, mis võib **olla kahjulik** inimeste **tervisele** või **keskkonnale**;

Muudatusettepanek

20) „mulla saastatus“ – aine **või materjali** esinemine mullas kontsentratsioonis, mis võib **otseselt või kaudselt kahjustada** inimeste või **loomade tervist või keskkonda**;

Muudatusettepanek 59
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 23

Komisjoni ettepanek

23) „risk“ – võimalik kahjulik mõju inimeste tervisele või keskkonnale, tingituna kokkupuutest mulla saastatusega;

Muudatusettepanek

23) „risk“ – võimalik kahjulik mõju inimeste **või loomade** tervisele või keskkonnale, tingituna kokkupuutest mulla saastatusega;

Muudatusettepanek 60
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 26

Komisjoni ettepanek

26) „mulla tervendamine“ – taastamiseede, millega vähendatakse saasteainete kontsentratsioone mullas või need isoleeritakse või muudetakse liikumatuks.

Muudatusettepanek

26) „mulla tervendamine“ – taastamiseede, millega vähendatakse saasteainete kontsentratsioone mullas või need isoleeritakse või muudetakse liikumatuks ***allpool toksilisuse künnist, mille puhul saab ökoloogilise seisundi parandamiseks välistada olulise ohu selle mullaga kokkupuutuvatele organismidele.***

Muudatusettepanek 61
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid määravad ***kogu oma territooriumil*** kindlaks mullastikupiirkonnad.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid määravad ***kohalike, piirkondlike ja piirkondadevaheliste ametiasutustega konsulteerides*** kindlaks mullastikupiirkonnad, ***mis vajaduse korral põhinevad olemasolevatel haldusüksustel kogu oma territooriumil ja piiriülestel territooriumidel koos naaberliikmesriikidega.***

Muudatusettepanek 62
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 1 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Iga liikmesriigi mullastikupiirkondade miinimumarv vastab määruse (EÜ) nr 1059/2003 alusel kehtestatud NUTS 1 territoriaalüksuste arvule.

Muudatusettepanek

Iga liikmesriigi mullastikupiirkondade miinimumarv, ***sealhulgas esimeses lõigus osutatud naaberliikmesriikide vahelised piiriülesed mullapiirkonnad***, vastab määruse (EÜ) nr 1059/2003 alusel kehtestatud NUTS 1 territoriaalüksuste arvule.

Muudatusettepanek 63
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 2 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

2. Mullastikupiirkondade geograafilise ulatuse kindlaksmääramisel võivad liikmesriigid arvesse võtta olemasolevaid haldusüksusi **ja püüavad piiritleda mullastikupiirkonnad** selliselt, et iga piirkond oleks järgmiste parameetrite osas homogeenne:

Muudatusettepanek 64
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 2 – punkt d a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek 65
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek 66
Ettepanek võtta vastu direktiiv

Muudatusettepanek

2. Mullastikupiirkondade geograafilise ulatuse kindlaksmääramisel võivad liikmesriigid arvesse võtta olemasolevaid **maakasutust, juhtimisstruktuure ja haldusüksusi ning seavad prioriteediks mullastikupiirkondade piiritlemise** selliselt, et iga piirkond oleks järgmiste parameetrite osas homogeenne:

Muudatusettepanek

da) direktiivi 2000/60/EÜ kohased valglapiirkonnad ja direktiivis (EL) 2020/2184 määratletud olmevee võtmiseks kasutatavad veekogud.

Muudatusettepanek

2a. Liikmesriigid tagavad vajaduse korral, et naaberliikmesriikide mullastikupiirkonnad, kus esineb piiriülene mõju mullale, võrreldav piiriülene maakasutus või lõike 2 punktides a–d osutatud parameetrite sarnased väärtused, teevad üksteisega koostööd parimate tavade vahetamiseks. Samuti tagavad liikmesriigid, et piiriülesed mullastikupiirkonnad kasutavad sidusat lähenemisviisi.

Artikkel 4 – lõige 2 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2b. Komisjon toetab liikmesriike selle tagamisel, et nende mullastikupiirkondades tehakse piiriülest koostööd, ning hõlbustab seiresüsteemide, ülekandefunktsioonide, seire kavandamise ja ökoloogilise seisundi klassifitseerimise ühtlustamist I lisas loetletud mulla tunnuste põhjal.

**Muudatusettepanek 67
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 2 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2c. Kui asjaomased pädevad asutused peavad seda vajalikuks, koostavad nad mullastikupiirkonna kavade, võttes täielikult arvesse muid käesoleva direktiivi sätteid, ning kehtestavad vahe-eesmärgid mulla seisundi mõõdetava paranemise saavutamiseks.

Asjaomased pädevad asutused tagavad, et mullastikupiirkonna kavade koostamise protsess on avatud, kaasav ja tõhus ning et asjaomasele üldsusele, sealhulgas asjaomase mullastikupiirkonna elanikele, maaomanikele, maa haldajatele, valitsusvälistele organisatsioonidele ja teadlastele antakse varakult ja tõhusalt võimalus osaleda. Asjaomane pädev asutus teeb mullastikupiirkonna kavade internetis kättesaadavaks. Komisjon annab välja suunised mullastikupiirkondade kavade kohta hiljemalt... [lisada kuupäev: üks aasta pärast käesoleva direktiivi jõustumist].

**Muudatusettepanek 68
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 5 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid määravad pädevad asutused, kes asjakohasel tasandil vastutavad käesolevas direktiivis sätestatud kohustuste täitmise eest.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid määravad pädevad asutused, kes asjakohasel tasandil vastutavad käesolevas direktiivis sätestatud kohustuste täitmise eest, **võttes arvesse olemasolevaid haldusjaotusi ja -kohustusi, sealhulgas piiriüleste mullastikupiirkondade puhul.**

Muudatusettepanek 69
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 5 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid määravad iga artikli 4 kohaselt kindlaksmääratud mullastikupiirkonna jaoks ühe pädeva asutuse.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid määravad iga artikli 4 kohaselt kindlaksmääratud mullastikupiirkonna jaoks ühe pädeva asutuse. **Liikmesriigid võivad määrata ühe pädeva asutuse mitme mullastikupiirkonna jaoks.**

Muudatusettepanek 70
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 5 – lõik 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud pädevate asutuste loetelu kooskõlas artikli 18 lõike 3 punktiga b. Komisjon peab oma veebisaidil pädevate asutuste ajakohastatud loetelu.

Muudatusettepanek 71
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid kehtestavad artikli 4 lõike 1 kohaselt kindlaksmääratud mullastikupiirkondadel põhineva seireraamistiku, et tagada mulla seisundi korrapärane ja täpne seire vastavalt

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid kehtestavad artikli 4 lõike 1 kohaselt kindlaksmääratud mullastikupiirkondadel põhineva seireraamistiku, et tagada mulla seisundi korrapärane ja täpne seire vastavalt

käesolevale artiklile ning I ja II lisale.

käesolevale artiklile ning I ja II lisale **ning täiendada direktiiviga 2000/60/EÜ kehtestatud hindamismeetodit.**

Muudatusettepanek 72
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Liikmesriigid jälgivad mulla seisundit ja maahõivet igas mullastikupiirkonnas.

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid jälgivad mulla seisundit ja maahõivet igas mullastikupiirkonnas. **Liikmesriigid kasutavad riiklike uurimisinstituutide eksperditeadmisi, olemasolevaid riiklikke seiresüsteeme ja kättesaadavaid andmeid. Liikmesriikide teostatavad seiretoimingud ei too kaasa rahalist koormust maa haldajatele.**

Muudatusettepanek 73
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 3 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) mullaproovide võtmise kohad, mis määratakse kindlaks kooskõlas artikli 8 lõikega 2;

Muudatusettepanek

b) mullaproovide võtmise kohad **ja proovivõtusügavus**, mis määratakse kindlaks kooskõlas artikli 8 lõikega 2;

Muudatusettepanek 74
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 3 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) kaugseireandmed ja -tooted, millele on osutatud käesoleva artikli lõikes 5, kui neid on;

Muudatusettepanek

d) **teaduslikult usaldusväärsed** kaugseireandmed ja -tooted, millele on osutatud käesoleva artikli lõikes 5, kui neid on;

Muudatusettepanek 75
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Selleks et toetada mulla seisundi seiret liikmesriikides, teeb komisjon **asjaomaste liikmesriikide nõusolekul** korrapäraselt mullanäitajate mõõtmisi kohapeal võetud mullaproovide põhjal, lähtudes artiklites 7 ja 8 osutatud asjakohastest tunnustest ja meetoditest. **Kui liikmesriik annab käesoleva lõike kohase nõusoleku, tagab ta**, et komisjon saab kohapeal mullaproove võtta.

Muudatusettepanek 76
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek 77
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 6 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

6. Komisjon ja Euroopa Keskkonnaamet loovad olemasolevate andmete põhjal ja kahe aasta jooksul pärast käesoleva direktiivi jõustumist mulla

Muudatusettepanek

4. Selleks et toetada mulla seisundi seiret liikmesriikides, teeb komisjon **koostöös liikmesriikidega vähemalt iga kolme aasta järel** korrapäraselt mullanäitajate mõõtmisi kohapeal võetud mullaproovide põhjal, lähtudes artiklites 7 ja 8 osutatud asjakohastest tunnustest ja meetoditest. **Liikmesriigid pakuvad komisjonile vajalikku tuge, sealhulgas taotlevad vajaduse korral maaomanike ja -haldajate luba, tagamaks**, et komisjon saab kohapeal mullaproove võtta.

Muudatusettepanek

4a. Komisjon tagab, et lõikes 4 osutatud esimene mulla mõõtmine toimub hiljemalt... [~~väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: kolm aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist~~].

Komisjon aitab kaasa liikmesriikide teostatavale järelevalvele, tagades proovide võtmise ja analüüside tegemise vähemalt 20 % ulatuses riiklike valimite suuruselt.

Komisjon annab liikmesriigi taotlusel täiendavat abi kuni 50 % proovide võtmisel esimese riikliku seirevooru ajal.

Muudatusettepanek

6. Komisjon ja Euroopa Keskkonnaamet loovad olemasolevate andmete põhjal ja kahe aasta jooksul pärast käesoleva direktiivi jõustumist mulla

seisundi andmete digitaalse portaali, mille kaudu pääseb ligi vähemalt olemasolevatele mulla seisundi andmetele, mis on geoviidetega varustatud ruumilises vormingus ja mis on saadud

seisundi andmete digitaalse portaali, mille kaudu pääseb *kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 223/2009^{1a}* ligi vähemalt olemasolevatele mulla seisundi andmetele, mis on geoviidetega varustatud ruumilises vormingus ja mis on saadud

^{1a} *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2009. aasta määrus (EÜ) nr 223/2009 Euroopa statistika kohta ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1101/2008 (konfidentsiaalsete statistiliste andmete Euroopa Ühenduste Statistikaametile edastamise kohta), nõukogu määruse (EÜ) nr 322/97 (ühenduse statistika kohta) ja nõukogu otsuse 89/382/EMÜ, Euratom (millega luuakse Euroopa ühenduste statistikaprogrammi komitee) kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 087, 31.3.2009, lk 164).*

Muudatusettepanek 78
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 6 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6a. *Lõigetes 3–6 osutatud mullaseire raamistik tugineb olemasolevatele liidu ja liikmesriikide tasandi seireraamistikele, sealhulgas LUCASe mullavaatluskeskuse andmetele.*

Muudatusettepanek 79
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 7 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

7a. *Mulla seisundi andmete digitaalne portaal sisaldab artiklis 10a osutatud mulla kestliku majandamise vahendeid.*

Muudatusettepanek 80
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 8

Komisjoni ettepanek

8. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, et kehtestada vormid või meetodid lõikes 7 osutatud andmete jagamiseks või kogumiseks või nende andmete integreerimiseks mulla seisundi andmete digitaalsesse portaali. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artiklis 21 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Muudatusettepanek

8. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, et kehtestada vormid või meetodid lõikes 7 osutatud andmete jagamiseks või kogumiseks või nende andmete integreerimiseks mulla seisundi andmete digitaalsesse portaali, **tagades kooskõla isikuandmete kaitset käsitleva liidu õigusega**. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artiklis 21 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Muudatusettepanek 81
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 8 a (uus)

Komisjoni ettepanek

8a. Komisjon pakub liikmesriikidele vajalikke suutlikkuse suurendamise, abi- ja konsultatsiooniteenuseid ning toetab nende seirealgatusi, eeskirjade, meetodite ja arhiivide mitmepoolset ühtlustamist, kõrvaldades seeläbi olemasolevaid andmelünki ja tööprotsesside kitsaskohti, jagades ühiseid eksperditeadmisi. Selleks tugineb komisjon olemasolevatele mehhanismidele, sealhulgas algatusele „Soil BON“.

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 82
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 6a

Mullaproovide tõhus kasutamine ja säilitamine

1. Komisjon kehtestab koos liikmesriikide ja Euroopa Mullavaatluskeskusega

meetmeid, millega tagatakse, et muldade füüsilised arhiivid, eraldatud DNA ja toorandmete digitaalne arhiiv nii liidu kui ka riiklikul tasandil jäävad kättesaadavaks edasisteks teadusuuringuteks ja innovatsiooniks. Komisjon ja liikmesriigid tagavad, et proove säilitatakse viisil, mis on sobiv nende pikaajaliseks kestlikuks kasutamiseks.

2. Hiljemalt ... [~~Väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev~~ 12 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva] suunised koos võrdlusprotokollidega, et kasutada mullaproove kõige kulutõhusamal viisil.

Muudatusettepanek 83
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 7 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Mulla tunnused, *heas seisundis* mulla kriteeriumid *ning* maahõive ja mulla katmise näitajad

Muudatusettepanek

Mulla tunnused, mulla *ökoloogilise seisundi* kriteeriumid, maahõive ja mulla katmise näitajad

Muudatusettepanek 84
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 7 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Mulla seisundi seires ja hindamisel kasutavad liikmesriigid I lisas loetletud mulla tunnuseid ja mulla seisundi kriteeriume.

Muudatusettepanek

1. Mulla seisundi seires ja hindamisel kasutavad liikmesriigid I lisas loetletud mulla tunnuseid ja mulla seisundi kriteeriume *kooskõlas vastava määramistasandiga (1., 2. või 3. tasand)*.

Muudatusettepanek 85
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 7 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid võivad kohandada I lisa A osas osutatud mulla tunnuseid ja mulla seisundi kriteeriume kooskõlas I lisa A osa teises ja kolmandas veerus osutatud täpsustustega.

Muudatusettepanek 86
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 7 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Liikmesriigid määravad kindlaks orgaanilised saasteained mulla saastatusega seotud mulla tunnuse jaoks, millele on osutatud I lisa B osas.

Muudatusettepanek 87
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 7 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Liikmesriigid kehtestavad mulla seisundi kriteeriumid I lisa B osas loetletud mulla tunnuste jaoks kooskõlas I lisa B osa kolmanda veeru sätetega.

Muudatusettepanek 88
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 7 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Liikmesriigid võivad seire otstarbel kehtestada täiendavad mulla tunnused ja maahõive näitajad, sealhulgas, kuid mitte ainult, I lisa C ja D osas loetletud fakultatiivsed tunnused (edaspidi „mulla lisatunnused“ ja „maahõive lisanäitajad“).

Muudatusettepanek 89

2. Liikmesriigid valivad mullaseire kavandamiseks sobiva määramistasandi, mille jaoks nad kvalifitseeruvad kooskõlas I lisa tingimustega, ning tagavad, et see hõlmab vähemalt kõiki I lisa A osas esitatud mulla tunnuseid.

Muudatusettepanek

3. Liikmesriigid määravad kindlaks orgaanilised saasteained mulla saastatusega seotud mulla tunnuse jaoks, millele on osutatud I lisa A osas.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek

5. Liikmesriigid võivad seire otstarbel kehtestada täiendavad mulla tunnused ja maahõive näitajad, sealhulgas, kuid mitte ainult, I lisa D osas loetletud tunnused.

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 7 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

6. Liikmesriigid teatavad komisjonile, kui nad on vastavalt käesoleva artikli lõigetele 2–5 kehtestanud mulla tunnused, maahõive näitajad ja mulla seisundi kriteeriumid või kui nad on neid kohandanud.

Muudatusettepanek

6. Liikmesriigid teatavad komisjonile, kui nad on vastavalt käesoleva artikli lõigetele 2–5 **ja artiklile 9** kehtestanud mulla tunnused, maahõive näitajad ja mulla seisundi kriteeriumid või kui nad on neid kohandanud.

Muudatusettepanek 90
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 8 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid kasutavad proovivõtukohtade kindlaksmääramiseks **II lisa A osas** kirjeldatud meetodit.

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid kasutavad proovivõtukohtade kindlaksmääramiseks **I lisa** kirjeldatud meetodit **vastavalt mullaseire kavandamiseks valitud määramistasandile, võttes arvesse olemasolevatel seiresüsteemidel põhinevaid riskihindamisi.**

Muudatusettepanek 91
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 8 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) I lisa sätestatud mulla tunnuste väärtused;

Muudatusettepanek

a) I lisa sätestatud mulla tunnuste väärtused **kooskõlas mullaseire kavandamiseks valitud määramistasandiga;**

Muudatusettepanek 92
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 8 – lõige 3 – lõik 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) mulla tunnuste väärtuste määramise või hindamise meetodid, mis on esitatud II

Muudatusettepanek

a) mulla tunnuste väärtuste määramise või hindamise meetodid, mis on esitatud

lisa B osas;

II *lisa*;

Muudatusettepanek 93
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 8 – lõige 3 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid võivad kasutada muid kui esimese lõigu punktides a ja b loetletud meetodeid, tingimusel et on olemas valideeritud ülekandefunktsioonid, nagu on nõutud II lisa B osa neljandas veerus.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid võivad kasutada muid kui esimese lõigu punktides a ja b loetletud meetodeid, tingimusel et on olemas valideeritud ülekandefunktsioonid **või neid saab hinnata, võrreldes riiklikul tasandil võetud andmeid komisjoni koordineeritud kohapealse seirega**, nagu on nõutud II lisa B osa neljandas veerus.

Muudatusettepanek 94
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 8 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Liikmesriigid tagavad, et esimesed mullanäitajate mõõtmised tehakse hiljemalt ... (väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: **neli** aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva).

Muudatusettepanek

4. Liikmesriigid tagavad, et esimesed mullanäitajate mõõtmised tehakse hiljemalt ... (~~väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: [kolm~~ aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva]).

Muudatusettepanek 95
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 8 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Liikmesriigid tagavad, et uued mullanäitajate mõõtmised tehakse vähemalt iga **viie** aasta järel.

Muudatusettepanek

5. Liikmesriigid tagavad, et uued mullanäitajate mõõtmised tehakse vähemalt iga **kuue** aasta järel **või varem, kui kahtlustatakse mulla seisundi muutumist. Liikmesriigid hõlbustavad ka mullaseire teostamist lühemate ajavahemike järel, et hõlbustada komisjoni koordineeritud kohapealset mullaseiret.**

Liikmesriigid tagavad, et maahõive ja

Liikmesriigid tagavad, et maahõive ja

mulla katmise näitajate väärtusi
ajakohastatakse vähemalt **kord aastas**.

mulla katmise näitajate väärtusi
ajakohastatakse vähemalt **iga kahe aasta järel**.

Muudatusettepanek 96
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 8 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

6. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 20 vastu delegeeritud õigusakte II lisa muutmiseks, et kohandada selles nimetatud referentsmeetodeid teaduse ja tehnika arenguga, **eelkõige juhul, kui mulla tunnuste väärtusi on võimalik määrata artikli 6 lõikes 5 osutatud kaugseire abil.**

Muudatusettepanek

6. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 20 vastu delegeeritud õigusakte II lisa muutmiseks, et kohandada selles nimetatud referentsmeetodeid teaduse ja tehnika arenguga.

Muudatusettepanek 97
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid hindavad mulla seisundit kõigis oma mullastikupiirkondades artiklites 6, 7 ja 8 osutatud seire käigus iga I **lisa A ja B osas** osutatud mulla tunnuse kohta kogutud andmete põhjal.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid hindavad mulla seisundit kõigis oma mullastikupiirkondades artiklites 6, 7 ja 8 osutatud seire käigus iga I **lisas** osutatud mulla tunnuse kohta kogutud andmete põhjal **kooskõlas mullaseireks valitud määramistasandiga, võttes samal ajal arvesse mulla ajaloolisi ja looduslikke tingimusi.**

Muudatusettepanek 98
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 1 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid **võtavad** arvesse ka artiklis 14 osutatud mullauuringute käigus kogutud andmeid.

Muudatusettepanek

Mulla ökoloogilise seisundi hindamisel võtavad liikmesriigid arvesse ka artiklis 14 osutatud mullauuringute käigus kogutud andmeid.

Muudatusettepanek 99
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 1 – lõik 3

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid tagavad, et mulla seisundit hinnatakse vähemalt iga **viie** aasta järel ja et esimene **mulla seisundi** hindamine tehakse hiljemalt ... (väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: viis aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva).

Muudatusettepanek

Liikmesriigid tagavad, et mulla **ökoloogilist** seisundit hinnatakse vähemalt iga **kuue** aasta järel ja et esimene hindamine tehakse hiljemalt ... (~~väljaannete talitus, palun lisada kuupäev:~~ [viis aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva]), **lisades tulemustele aruanded olukorra suhtelise paranemise, suundumuste, edusammude või tagasilanguse kohta.**

Muudatusettepanek 100
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 2 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Mulla seisundit loetakse käesoleva direktiivi kohaselt heaks, kui **on täidetud järgmised kumulatiivsed tingimused:**

- (a) **kõigi I lisa A osas loetletud mulla tunnuste väärtused vastavad I lisa A osas sätestatud ja vajaduse korral kooskõlas artikliga 7 kohandatud kriteeriumidele;**
- (b) **kõigi I lisa B osas loetletud mulla tunnuste väärtused vastavad artikli 7 kohaselt kehtestatud kriteeriumidele („heas seisundis muld“).**

Muudatusettepanek

Mulla seisundit loetakse käesoleva direktiivi kohaselt heaks, kui **muld on klassifikatsiooni järgi heas või väga heas ökoloogilises seisundis.**

Muudatusettepanek 101
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 2 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Erandina esimesest lõigust ei võeta I lisa neljandas veerus loetletud maa-alade mulla hindamisel arvesse kolmandas veerus esitatud väärtusi.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 102
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 2 – lõik 3

Komisjoni ettepanek

Muld on halvas seisundis, kui vähemalt üks esimeses lõigus osutatud kriteeriumidest ei ole täidetud („halvas seisundis muld“).

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 103
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 3 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid analüüsivad I lisa C osas loetletud mulla tunnuste väärtusi ja hindavad, kas esineb ökosüsteemiteenuste kriitilist vähenemist, võttes arvesse asjakohaseid andmeid ja olemasolevaid teaduslikke teadmisi.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid analüüsivad I lisa **A, B ja C** osas loetletud mulla tunnuste väärtusi **kooskõlas mullaseireks valitud määramistasandiga** ja hindavad, kas esineb **mulla elurikkuse ja** ökosüsteemiteenuste kriitilist vähenemist, võttes arvesse asjakohaseid andmeid ja olemasolevaid teaduslikke teadmisi.

Muudatusettepanek 104
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Tuginedes käesoleva artikli kohaselt tehtud mulla seisundi hindamisele, teeb pädev asutus, vajaduse korral koostöös kohalike, piirkondlike ja riiklike asutustega, igas mullastikupiirkonnas kindlaks alad, **kus esineb halvas** seisundis **mulda**, ning teavitab üldsust kooskõlas artikliga 19.

Muudatusettepanek

4. Tuginedes käesoleva artikli kohaselt tehtud mulla seisundi hindamisele, teeb pädev asutus, vajaduse korral koostöös kohalike, piirkondlike ja riiklike asutustega, igas mullastikupiirkonnas kindlaks alad, **mille muld ei ole väga heas ökoloogilises** seisundis **või heas ökoloogilises** seisundis, ning teavitab üldsust kooskõlas artikliga 19.

Muudatusettepanek 105

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 4 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. Komisjon võtab 31. detsembriks 2026 kooskõlas artikliga 20 vastu delegeeritud õigusaktid, et täiendada käesolevat määrust, kehtestades metoodika I lisa esitatud mulla tunnuste läviväärtuste määramiseks iga mulla ökoloogilise seisundi jaoks. Metoodikas võetakse arvesse uusimaid teaduslikke tõendeid, samuti erinevaid kliimatingimusi ja mullatüüpe.

**Muudatusettepanek 106
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 4 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4b. Liikmesriigid esitavad komisjonile 30. juuniks 2028 I lisa esitatud mullatunnuste läviväärtused, võttes arvesse kliimatingimusi, mulla liiki ja maa-ala tüüpi, koos teaduslike põhjenduste ja tõenditega, millele nad oma valikute tegemisel tuginesid.

**Muudatusettepanek 107
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 4 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4c. Kuue kuu jooksul alates lõikes 4b osutatud esialgsete läviväärtuste esitamise kuupäevast esitab komisjon oma tähelepanekud esialgsete läviväärtuste kohta, hinnates nende teaduslikku põhjendatust ja tagades võrdsed tingimused siseturul. Komisjoni taotlusel esitavad liikmesriigid komisjonile kogu vajaliku lisateabe ja vajaduse korral vaatavad kavandatud läviväärtused läbi.

Muudatusettepanek 108
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 4 d (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4d. Tingimusel et komisjoni poolt lõike 4c kohaselt tehtud tähelepanekuid on nõuetekohaselt arvesse võetud, kiidab komisjon läviväärtused rakendusaktidega heaks hiljemalt 31. detsembriks 2029.

Muudatusettepanek 109
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 4 e (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4e. Liikmesriigid tagavad, et mulla ökoloogilist seisundit parandatakse asjaomastes mullastikupiirkondades järgmiselt:

a) kriitiliselt degradeerunud muldadest degradeerunud muldadeks kümne aasta jooksul;

b) degradeerunud muldadest keskmise ökoloogilise seisundini ja keskmisest ökoloogilisest seisundist hea ökoloogilise seisundini kuue aasta jooksul.

Erandina käesoleva lõike esimesest lõigust võivad liikmesriigid kohaldada artiklite 15 ja 16 kohaselt saastunud alade suhtes erinevaid tähtaegu tingimusel, et on olemas eelnevalt kindlaksmääratud tähtaegade ja eesmärkidega majandamis- ja leevenduskavad.

Muudatusettepanek 110
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 4 f (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4f. Kui liikmesriigid kohaldavad mullaseire kavandamisel
2. määramistasandit, võivad nad saada

*kasu kuni 20 % erinevusest võrreldes
lõike 4d kohaselt kehtestatud
läviväärtustega.*

Muudatusettepanek 111
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 5 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

*Liikmesriigid loovad maaomanikele ja -
haldajatele mehhanismi vabatahtlikuks
mulla seisundi sertifitseerimiseks
käsoleva artikli lõikes 2 esitatud
tingimustel.*

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 112
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 5 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

*Komisjon võib võtta vastu rakendusakte,
et ühtlustada mulla seisundi
sertifitseerimise vormi. Kõnealused
rakendusaktid võetakse vastu artiklis 21
osutatud kontrollimenetluse kohaselt.*

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 113
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

6. Liikmesriigid edastavad artiklites 6–
9 osutatud mulla seisundi andmed ja
hinnangud asjaomastele maaomanikele ja -
haldajatele *nende taotluse korral*, eelkõige
selleks, et toetada artikli 10 lõikes 3
osutatud nõustamise väljatöötamist.

Muudatusettepanek

6. Liikmesriigid edastavad artiklites 6–
9 osutatud mulla seisundi andmed ja
hinnangud asjaomastele maaomanikele ja -
haldajatele *ning teevad need tasuta
kättesaadavaks*, eelkõige selleks, et toetada
artikli 10 lõikes 3 osutatud nõustamise
väljatöötamist. *Liikmesriigid tagavad, et
teadusasetustel on lihtne ja püsiv
tasutajuurdepääs proovidele, eraldatud
DNA-le ja töötlemata andmetele.*

Muudatusettepanek 114
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 – lõige 1 – lõik 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

1. Alates (väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: neli aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva) võtavad liikmesriigid mulla tüüpi, kasutust ja seisundit arvesse võttes **vähemalt** järgmisi meetmeid:

Muudatusettepanek 115
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 – lõige 1 – lõik 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) määravad kindlaks kestlikud mullamajandamistavad, **mille puhul järgitakse** III lisas loetletud mulla kestliku majandamise põhimõtteid **ja** mida tuleb järk-järgult rakendada **kõigil** majandatavatel muldadel, **ning** kooskõlas artikliga 9 tehtud mulla seisundi hindamiste tulemuste põhjal **taastamistavad, mida tuleb järk-järgult rakendada liikmesriikide halvas seisundis muldadel;**

Muudatusettepanek 116
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 – lõige 1 – lõik 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) määravad kindlaks **mulla seisundit negatiivselt mõjutavad** mullamajandamistavad ja muud tavad, millest mulla majandajad peavad hoiduma.

Muudatusettepanek 117
Ettepanek võtta vastu direktiiv

Muudatusettepanek

1. Alates (~~väljaannete talitus, palun lisada kuupäev:~~ [neli aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva]) võtavad liikmesriigid mulla **geograafilist ja kliimaerinevust**, tüüpi, **kavandatavat** kasutust, **maakasutust** ja seisundit arvesse võttes järgmisi meetmeid:

Muudatusettepanek

a) määravad kindlaks kestlikud mullamajandamistavad, **võttes arvesse** III lisas loetletud **mittesiduvaid** mulla kestliku majandamise põhimõtteid, mida tuleb **vajaduse korral** järk-järgult rakendada majandatavatel muldadel kooskõlas artikliga 9 tehtud mulla seisundi hindamiste tulemuste põhjal;

b) määravad kindlaks mullamajandamistavad ja muud tavad, **millel on märkimisväärne negatiivne mõju mulla seisundile ja** millest mulla majandajad peavad hoiduma.

Artikkel 10 – lõige 1 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Käesolevas lõikes osutatud tavade ja meetmete kindlaksmääramisel võtavad liikmesriigid arvesse IV lisas loetletud programme, kavasid, eesmarke ja meetmeid ning uusimaid teaduslikke teadmisi, sealhulgas programmi „Euroopa horisont“ missiooni „Euroopa mullakokkulepe“ raames saadud tulemusi.

Muudatusettepanek

Käesolevas lõikes osutatud tavade ja meetmete kindlaksmääramisel võtavad liikmesriigid arvesse IV lisas loetletud **soovituslikke** programme, kavasid, eesmarke ja meetmeid ning uusimaid teaduslikke teadmisi, sealhulgas programmi „Euroopa horisont“ missiooni „Euroopa mullakokkulepe“ raames saadud tulemusi, **eelkõige mullamissiooni eluslaborite tegevuse tulemusi.**

Muudatusettepanek 118

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 10 – lõige 1 – lõik 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Liikmesriik tagab, et käesolevas lõikes osutatud tavad on tehniliselt teostatavad ja neis võetakse nõuetekohaselt arvesse sotsiaal-majanduslikku mõju.

Muudatusettepanek 119

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 10 – lõige 1 – lõik 4

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Liikmesriigid tagavad, et esimeses lõigus osutatud tavade väljatöötamise protsess on avatud, kaasav ja tulemuslik ning et asjaomane üldsus, eelkõige maaomanikud ja -haldajad, kaasatakse ning neile antakse varajased ja tegelikud võimalused nende tavade väljatöötamises osaleda.

Liikmesriigid tagavad, et esimeses lõigus osutatud tavade väljatöötamise protsess on avatud, kaasav ja tulemuslik ning et asjaomane üldsus, eelkõige **eksperdid**, maaomanikud ja -haldajad, kaasatakse ning neile antakse varajased ja tegelikud võimalused nende tavade väljatöötamises osaleda.

Muudatusettepanek 120

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 10 – lõige 2 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

2. Liikmesriigid tagavad mulla majandajatele, maaomanikele ja asjaomastele asutustele lihtsa juurdepääsu erapooletule ja sõltumatule nõustamisele mulla kestliku majandamise teemal, koolitustele ja suutlikkuse suurendamise võimalustele.

Muudatusettepanek 121

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 10 – lõige 2 – lõik 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) edendavad teadusuuringuid ja mulla **tervikliku** majandamise kontseptsioonide rakendamist;

Muudatusettepanek 122

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 10 – lõige 2 – lõik 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) teevad kättesaadavaks korrapäraselt ajakohastatava ülevaate olemasolevatest rahastamisvahenditest ja tegevustest, millega toetatakse mulla kestliku majandamise rakendamist.

Muudatusettepanek 123

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 10 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. **Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 20 vastu delegeeritud õigusakte III lisa muutmiseks, et kohandada mulla**

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid tagavad **kõigis oma mullastikupiirkondades** mulla majandajatele, maaomanikele ja asjaomastele asutustele lihtsa **ja võrdse** juurdepääsu erapooletule ja sõltumatule nõustamisele mulla kestliku majandamise teemal, koolitustele ja suutlikkuse suurendamise võimalustele.

Muudatusettepanek

b) edendavad teadusuuringuid ja **kodanikuteadust ning soodustavad** mulla **kestliku** majandamise kontseptsioonide rakendamist;

Muudatusettepanek

c) teevad kättesaadavaks korrapäraselt ajakohastatava ülevaate olemasolevatest rahastamisvahenditest ja tegevustest, millega toetatakse mulla kestliku majandamise rakendamist **ja muid käesoleva direktiivi rakendamist toetavaid meetmeid, sealhulgas teadusuuringuid ja kodanikuteadust.**

Muudatusettepanek

välja jäetud

*kestliku majandamise põhimõtteid
vastavalt teaduse ja tehnika arengule.*

Muudatusettepanek 124
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. Komisjon abistab taotluse korral liikmesriike ja annab neile suuniseid III lisas loetletud mulla kestliku majandamise põhimõtetega seotud erimeetmete väljatöötamiseks.

Muudatusettepanek 125
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 10a

Mulla kestliku majandamise vahendid

1. Käesoleva direktiivi rakendamise toetamiseks koostab komisjon mulla kestliku majandamise vahendite kogumi, mis annab mulla majandajatele mulla kestliku majandamise tavade kasutamise kohta praktilist teavet, mis sisaldab liikmesriikide esitatud andmeid.

2. Vahendite kogum sisaldab järgmist:

a) soovitusel ja näited parimate tavade kohta liikmesriikide pädevatelt asutustelt, kes jälgivad mulla majandamise tavade mõju, ning teave selliste tavade mõju kohta erinevatele ökosüsteemiteenustele ja mulda ohustavatele teguritele;

b) kontekstipõhine teave, mis on seotud mullatüüpide, maakasutusviiside ja kliimatingimuste kombinatsiooniga;

c) uued teadmised teadusuuringutest ja innovatsioonist, sealhulgas programmi „Euroopa horisont“ missioonist „Euroopa mullakokkulepe“;

d) muu asjakohane teave, mille komisjon on kogunud või mille liikmesriigid on komisjonile esitanud.

3. Vahendite kogum on üldsusele tasuta kättesaadav ning see lisatakse artikli 6 lõike 6 kohaselt loodud mulla seisundi andmete digitaalsesse portaali.

Komisjon ajakohastab seda aktiivselt ja võtab kõik asjakohased meetmed, et levitada vahendite kogumit maahaldajate seas.

Muudatusettepanek 126
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 11 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Maahõive *leevendamise põhimõtted*

Muudatusettepanek

Maahõive *leevendamine*

Muudatusettepanek 127
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 11 – lõik 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid *tagavad, et maahõive korral järgitakse järgmisi põhimõtteid:*

Muudatusettepanek

Maa hõivamise korral kaaluvad liikmesriigid järgmisi meetmeid, võttes samal ajal arvesse kohalikke eripärasid ja sotsiaal-majanduslikku mõju:

Muudatusettepanek 128
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 11 – lõik 1 – punkt a – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

(a) välditakse või kahandatakse nii palju kui tehniliselt ja majanduslikult võimalik mulla mitmesuguste *ökosüsteemiteenuste* pakkumise, sealhulgas toidutootmise võime vähenemist, milleks

Muudatusettepanek

a) välditakse või kahandatakse nii palju kui tehniliselt ja majanduslikult võimalik mulla mitmesuguste *ökosüsteemi- ja muude teenuste* pakkumise, sealhulgas *põllumajanduse, toidutootmise ja kestliku metsamajandamise* võime vähenemist, milleks

Muudatusettepanek 129
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 11 – lõik 1 – punkt a – alapunkt i

Komisjoni ettepanek

i) vähendatakse maahõivest mõjutatud ala nii palju kui võimalik **ja**

Muudatusettepanek

i) vähendatakse maahõivest mõjutatud ala nii palju kui võimalik,

Muudatusettepanek 130
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 11 – lõik 1 – punkt a – alapunkt ii

Komisjoni ettepanek

ii) **valitakse** sellised alad, kus ökosüsteemiteenuste vähenemine oleks minimaalne, **ning**

Muudatusettepanek

ii) **seatakse prioriteediks** sellised alad, kus ökosüsteemiteenuste vähenemine oleks minimaalne,

Muudatusettepanek 131
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 11 – lõik 1 – punkt a – alapunkt iii

Komisjoni ettepanek

iii) hõivatakse maad viisil, mis **minimeerib negatiivse mõju mullale;**

Muudatusettepanek

iii) hõivatakse maad viisil, mis **on kooskõlas kestliku arenguga, sealhulgas säilitatakse võimalikult suures ulatuses mulla viljakus, elurikkus, vee läbilaskvus, filtreerimine ja hoidmine;**

Muudatusettepanek 132
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 11 – lõik 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) korvatakse nii palju kui võimalik mulla mitmesuguste ökosüsteemiteenuste pakkumise võime **vähene**mine.

Muudatusettepanek

b) **võimaluse korral** korvatakse nii palju kui võimalik mulla mitmesuguste ökosüsteemiteenuste pakkumise võime **vähene**mist; ~~s-~~**Selline korvamine võib vajaduse korral toimuda koondtasandil või piiriüleselt liikmesriikide vahel, kui mullastikupiirkonnal on samad tunnused**

*kui naaberliikmesriigi
mullastikupiirkonnal või piiriüleasel
mullastikupiirkonnal.*

Muudatusettepanek 133
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 11 – lõik 1 – punkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*ba) võetakse meetmeid, et tagada
maaomanikele õiglane hüvitis maa
hõivamise korral;*

Muudatusettepanek 134
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 11 – lõik 1 – punkt b b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*bb) kehtestatakse meetmed maa
hõivamise vältimiseks või piiramiseks,
sealhulgas mahajäetud prügilate ja
tööstusalade kaardistamine ning stiimulid
mahajäetud ja kaetud mullaga alade
taastamiseks ja taaskasutamiseks.*

Muudatusettepanek 135
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 12 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid juhivad potentsiaalselt saastatud aladest ja saastatud aladest inimeste tervisele ja keskkonnale tulenevaid riske ning hoiavad need vastuvõetaval tasemel, võttes arvesse mulla saastatusest ning artikli 15 lõike 4 kohaselt võetavatest riskivähendusmeetmetest tulenevat keskkonna-, sotsiaalset ja majanduslikku mõju.

1. Liikmesriigid juhivad **ja vähendavad** potentsiaalselt saastatud aladest ja saastatud aladest inimeste **ja loomade** tervisele ja keskkonnale tulenevaid riske ning hoiavad need vastuvõetaval tasemel, võttes arvesse **mulla kavandatavast kasutusest**, mulla saastatusest ning artikli 15 lõike 4 kohaselt võetavatest riskivähendusmeetmetest tulenevat keskkonna-, sotsiaalset ja majanduslikku mõju.

Muudatusettepanek 136
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 12 – lõige 4 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

4. *Asjaomasele* üldsusele antakse varajased ja tegelikud võimalused:

Muudatusettepanek

4. Üldsusele antakse varajased ja tegelikud võimalused:

Muudatusettepanek 137
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 12 – lõige 4 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) osaleda käesolevas artiklis määratletud riskipõhise lähenemisviisi väljatöötamises ja konkreetses kasutamises;

Muudatusettepanek

a) osaleda käesolevas artiklis määratletud riskipõhise lähenemisviisi väljatöötamises ja konkreetses kasutamises, **potentsiaalselt saastatud alade kindlakstegemises kooskõlas artikliga 13, potentsiaalselt saastatud alade uurimises kooskõlas artikliga 14 ning saastatud alade hindamises ja majandamises kooskõlas artikliga 15, kui kõik võimalused on veel kättesaadavad;**

Muudatusettepanek 138
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 12 – lõige 4 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) esitada teavet, **mis on oluline potentsiaalselt saastatud alade kindlakstegemiseks kooskõlas artikliga 13, potentsiaalselt saastatud alade uurimiseks kooskõlas artikliga 14 ja saastatud alade haldamiseks kooskõlas artikliga 15;**

Muudatusettepanek

b) esitada **mis tahes ajal punktis a osutatud tegevuste jaoks vajalikku teavet ja tõendeid, näiteks andmeid inimeste bioseire või keskkonnaseire kohta;**

Muudatusettepanek 139
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 12 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. Lõike 4 kohaldamisel tagavad liikmesriigid, et üldsust teavitatakse kogu asjakohasest teabest õigeaegselt, piisaval ja tõhusal viisil, sealhulgas avalike teadaannete ja elektroonilise meedia kaudu.

Muudatusettepanek 140
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 12 – lõige 4 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4b. Liikmesriigid võtavad käesoleva peatüki sätete rakendamisel ja seoses I lisas loetletud mulla saastatuse tunnustega nõuetekohaselt arvesse lõike 4 kohaselt esitatud teavet.

Muudatusettepanek 141
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 12 – lõige 4 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4c. Kui tõenditest nähtub, et mulla saastatus või kokkupuude asjaomase aine või seguga mulla kaudu on laialt levinud, algatab pädev asutus riskijuhtimismenetluse. Kui tõenditest nähtub, et puudub teave mullas leiduva ohtliku aine või ainete segu põhjustatud riski kohta inimeste või loomade tervisele või keskkonnale, uurib pädev asutus vajaduse korral põhjalikumalt, et võtta riskijuhtimismeetmeid kooskõlas ettevaatuspõhimõttega.

Muudatusettepanek 142
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 12 – lõige 4 d (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4d. Liikmesriigid teavitavad üldsust viivitamata igast lõigete 4 ja 4c kohaselt

tehtud otsusest või meetmest ning otsuse või meetme aluseks olevatest põhjustest ja kaalutlustest, sealhulgas selgitades, kuidas teavet arvesse võeti.

Muudatusettepanek 143
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 13 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid teevad süstemaatiliselt ja aktiivselt kindlaks kõik alad, kus kõigi *kättesaadavate* vahendite abil kogutud tõendite põhjal kahtlustatakse mulla saastatust (edaspidi „potentsiaalselt saastatud alad“).

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid teevad süstemaatiliselt ja aktiivselt kindlaks kõik alad, kus kõigi *asjakohaste vahendite, sealhulgas kodanike panuse ja kehtestatud menetluste* abil kogutud tõendite põhjal, kahtlustatakse mulla saastatust (edaspidi „potentsiaalselt saastatud alad“).

Muudatusettepanek 144
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 13 – lõige 2 – lõik 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/35/EÜ⁷⁷ III lisas osutatud tegevuse teostamine;

Muudatusettepanek

välja jäetud

⁷⁷ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/35/EÜ keskkonnavastutusest keskkonnakahjustuste ärahoidmise ja parandamise kohta (ELT L 143, 30.4.2004, lk 56).*

Muudatusettepanek 145
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 13 – lõige 2 – lõik 1 – punkt f a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

fa) alad, mida kasutatakse joogivee

võtmiseks;

Muudatusettepanek 146
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 13 – lõige 2 – lõik 1 – punkt g a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ga) mis tahes haiguse esinemine, mis on eeldatavalt seotud kokkupuutega saastunud pinnasega;

Muudatusettepanek 147
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 13 – lõige 2 – lõik 1 – punkt g b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

gb) üldsuse või liikmesriikide ametiasutuste esitatud mis tahes teave.

Muudatusettepanek 148
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 14 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid tagavad, et kõigil artikli 13 kohaselt kindlaks tehtud potentsiaalselt saastatud aladel tehakse mullauuring.

1. Liikmesriigid tagavad, et kõigil artikli 13 kohaselt kindlaks tehtud potentsiaalselt saastatud aladel tehakse mullauuring, *järgides tähtsuse järjekorda.*

Muudatusettepanek 149
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 14 – lõige 2 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad mullauuringute tähtaja, sisu, vormi ja prioriseerimise kohta. Need eeskirjad kehtestatakse kooskõlas artiklis 12 osutatud riskipõhise lähenemisviisiga ja artikli 13 lõike 2 teises lõigus osutatud potentsiaalselt saastavate riskitegevuste

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad mullauuringute tähtaja, sisu, vormi ja prioriseerimise kohta, *võttes arvesse keskkonna-, sotsiaalseid ja majanduslikke aspekte.* Need eeskirjad kehtestatakse kooskõlas artiklis 12 osutatud riskipõhise lähenemisviisiga ja artikli 13 lõike 2

loeteluga.

teises lõigus osutatud potentsiaalselt saastavate riskitegevuste loeteluga.

Muudatusettepanek 150
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 14 – lõige 2 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Pinnase uurimisel seatakse prioriteediks potentsiaalselt saastatud alad, mis asuvad olmevee võtmiseks kasutatavatel aladel.

Muudatusettepanek 151
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid määratlevad saastatud aladest inimeste tervisele ja keskkonnale tuleneva vastuvõetamatu riski, võttes arvesse olemasolevaid teaduslikke teadmisi, ettevaatuspõhimõtet, kohalikke eripärasid ning praegust ja tulevast maakasutust.

2. Liikmesriigid määratlevad saastatud aladest inimeste **ja loomade** tervisele ja keskkonnale tuleneva vastuvõetamatu riski, võttes arvesse olemasolevaid teaduslikke teadmisi, **tervishoiutöötajate ja tervishoiuasutuste arvamust**, ettevaatuspõhimõtet, kohalikke eripärasid ning praegust ja tulevast maakasutust.

Muudatusettepanek 152
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Iga artikli 14 kohaselt või muul viisil kindlaks tehtud saastatud ala puhul teeb vastutav pädev asutus alapõhise hindamise praeguse ja kavandatava maakasutuse kohta, et teha kindlaks, kas saastatud ala põhjustab inimeste tervisele või keskkonnale vastuvõetamatut riski.

3. Iga artikli 14 kohaselt või muul viisil kindlaks tehtud saastatud ala puhul teeb vastutav pädev asutus alapõhise hindamise praeguse ja kavandatava maakasutuse kohta, et teha kindlaks, kas saastatud ala põhjustab inimeste **ja loomade** tervisele või keskkonnale vastuvõetamatut riski.

Muudatusettepanek 153
Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 15 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Vajaduse korral võivad liikmesriigid pidada direktiivide 2010/75/EL, 2011/92/EL või 2012/18/EL kohaselt rakendatud hindamisi piisavaks.

Muudatusettepanek 154 Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 15 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4. Vastutav pädev asutus **võtab** lõikes 3 osutatud hindamise tulemuste põhjal **asjakohaseid meetmeid**, et viia risk inimeste tervisele ja keskkonnale vastuvõetava tasemeni (edaspidi „riskivähendusmeetmed“).

4. Vastutav pädev asutus **tagab** lõikes 3 osutatud hindamise tulemuste põhjal **asjakohaste meetmete võtmise**, et viia risk inimeste tervisele ja keskkonnale vastuvõetava tasemeni (edaspidi „riskivähendusmeetmed“).

Muudatusettepanek 155 Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 15 – lõige 5 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Riskivähendusmeetmed **võivad hõlmata** V lisas osutatud **meetmeid**. Sobivate riskivähendusmeetmete üle otsustamisel võtab pädev asutus arvesse olemasolevate riskivähendusmeetmete kulu, tulu, tulemuslikkust, kestvust ja tehnilist teostatavust.

Riskivähendusmeetmed **põhinevad** V lisas osutatud **meetmetel**. Sobivate riskivähendusmeetmete üle otsustamisel võtab pädev asutus arvesse olemasolevate **lühi- ja pikaajaliste** riskivähendusmeetmete kulu, tulu, tulemuslikkust, kestvust ja tehnilist teostatavust. **Liikmesriigid seavad alati eesmärgiks ennetamise ja mulla saastest puhastamise.**

Muudatusettepanek 156 Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 15 – lõige 5 – lõik 2 (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

***Olmevee võtmiseks kasutatavate
ümbritsevate veekogude
riskivähendusmeetmed peavad vastama
direktiivis (EL) 2020/2184 sätestatud
vastuvõetava riski standarditele.***

**Muudatusettepanek 157
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – lõige 5 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

***5a. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas
artikliga 20 vastu delegeeritud õigusakte
käsoleva direktiivi täiendamiseks,
kehtestades lõikes 2 osutatud saastatud
aladest tuleneva vastuvõetamatu tervise-
ja keskkonnariski määratlusega seoses
maksimaalsed lubatavad väärtused.***

**Muudatusettepanek 158
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 16 – lõige 4 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Liikmesriigid teevad lõigetes 1 ja 2 osutatud registri ja teabe **avalikuks**. Pädev asutus võib teabe avalikustamisest keelduda või seda piirata, kui on täidetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/4/EÜ⁷⁸ artiklis 4 sätestatud tingimused.

Liikmesriigid teevad lõigetes 1 ja 2 osutatud registri ja teabe **avalikkusele kättesaadavaks kasutajasõbralikul viisil ja tasuta**. Pädev asutus võib teabe avalikustamisest keelduda või seda piirata, kui on täidetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/4/EÜ⁷⁸ artiklis 4 sätestatud tingimused. Register tehakse kättesaadavaks veebipõhise geoviidetege varustatud ruumiandmebaasina.

⁷⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiiv 2003/4/EÜ keskkonnateabele avaliku juurdepääsu ja nõukogu direktiivi 90/313/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 41, 14.2.2003, lk 26).

⁷⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiiv 2003/4/EÜ keskkonnateabele avaliku juurdepääsu ja nõukogu direktiivi 90/313/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 41, 14.2.2003, lk 26).

Muudatusettepanek 159
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 16 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse registri vorm. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artiklis 21 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Muudatusettepanek

5. Komisjon võtab ... [**Väljaannete talitus: palun lisada kuupäev üks aasta pärast direktiivi jõustumise kuupäeva**] vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse registri vorm. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artiklis 21 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Muudatusettepanek 160
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 17 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Liidupoolne rahastamine

Muudatusettepanek

Liidu ja liikmesriikide poolne rahastamine

Muudatusettepanek 161
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 17 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Võttes arvesse mullaseire algatamise ning mulla kestliku majandamise ja taastamise prioriteetsust, *toetatakse* käesoleva direktiivi *rakendamist olemasolevatest liidu rahastamisprogrammidest kooskõlas nende kohaldatavate eeskirjade ja tingimustega.*

Muudatusettepanek

Võttes arvesse mullaseire algatamise ning mulla kestliku majandamise ja taastamise prioriteetsust, *esitab komisjon hiljemalt [väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: 12 kuud pärast* käesoleva direktiivi *jõustumise kuupäeva]* Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles hinnatakse käesoleva direktiivi rakendamiseks liidu tasandil *kättesaadavaid rahalisi vahendeid.*

Muudatusettepanek 162
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 17 – lõige 1 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Komisjon hindab puudujääki olemasolevate liidu rahaliste vahendite ja rahastamisvajaduste vahel, et toetada liikmesriike käesoleva direktiivi rakendamisel, pöörates erilist tähelepanu keskkonnaseire vajadustele, sealhulgas LUCASe mullauuringule.

Muudatusettepanek 163
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 17 – lõige 1 – lõik 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2027. aasta järgseks perioodiks tuleb ette näha täiendavad rahalised vahendid, et edendada mulla kestlikku majandamist ja püsivat taastamist ja seiret.

Muudatusettepanek 164
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 17 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Käesoleva direktiivi rakendamisel kasutavad liikmesriigid asjakohastest allikatest, sealhulgas liidu, riiklikest, piirkondlikest ja kohalikest fondidest pärit rahalisi vahendeid, et rahastada meetmeid, mis keskenduvad mullakaitsele, mulla kestlikule majandamisele ja taastamisele.

Muudatusettepanek 165
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 17 – lõige 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1b. Komisjon jälgib liikmesriikide suutlikkust kasutada liidu vahendeid, mis on suunatud mullakaitsele, kestlikule majandamisele ja taastamisele. Komisjon pakub koolitust ja tehnilist tuge, et suurendada liikmesriikide suutlikkust abi

vastu võtta.

Muudatusettepanek 166
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 17 – lõige 1 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1c. Liikmesriigid ja komisjon parandavad ja hõlbustavad koostöös Euroopa Investeeringupangaga uuenduslike rahastamismehhanismide kasutamist ning edendavad erakapitali kaasamist meetmetesse, mis on vajalikud käesoleva direktiivi eesmärkide saavutamiseks.

Muudatusettepanek 167
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 17 – lõige 1 d (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1d. Liikmesriigid ja komisjon järgivad käesoleva direktiivi rakendamisel põhimõtet „ei kahjusta oluliselt“ määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses.

Muudatusettepanek 168
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 18 – lõige 1 – lõik 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Liikmesriigid esitavad komisjonile ja Euroopa Keskkonnaametile iga **viie** aasta järel elektrooniliselt allpool loetletud andmed ja teabe:

Liikmesriigid esitavad komisjonile ja Euroopa Keskkonnaametile **vähemalt** iga **kuue** aasta järel elektrooniliselt allpool loetletud andmed ja teabe:

Muudatusettepanek 169
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 18 – lõige 1 – lõik 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(b) mulla seisundi suundumuste analüüs I lisa A, B ja C osas loetletud tunnuste kohta ning I lisa D osas loetletud maahõive ja mulla katmise näitajate kohta kooskõlas artikliga 9;

b) **toetavad andmed, metaandmed ja** mulla seisundi suundumuste analüüs I lisa A, B ja C osas loetletud tunnuste kohta **mullaseire kavandamiseks valitud määramistasandite kohaselt** ning I lisa D osas loetletud maahõive ja mulla katmise näitajate kohta kooskõlas artikliga 9, **sealhulgas üksikute liikmesriikide esitatud laiendatud tunnused**;

Muudatusettepanek 170
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 18 – lõige 1 – lõik 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) artiklis 16 osutatud registris sisalduvad andmed ja teave.

Muudatusettepanek

(Ei puuduta eestikeelset versiooni.)

Muudatusettepanek 171
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 18 – lõige 1 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Esimesed aruanded esitatakse hiljemalt ... (väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: **viis** aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva).

Muudatusettepanek

Esimesed aruanded esitatakse hiljemalt ... (~~väljaannete talitus: palun lisada kuupäev:~~ **[kuus** aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva]).

Muudatusettepanek 172
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 18 – lõige 3 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) artiklis 4 osutatud mullastikupiirkondade ajakohastatud loetelule ja ruumiandmetele hiljemalt ... (väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: **kaks aastat ja kolm** kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva);

Muudatusettepanek

a) artiklis 4 osutatud mullastikupiirkondade ajakohastatud loetelule ja ruumiandmetele hiljemalt ... (~~väljaannete talitus, palun lisada kuupäev:~~ **[12** kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva]) **ning võimaluse korral nende vastavatele mullastikupiirkonna kavadele**;

Muudatusettepanek 173
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 18 – lõige 3 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) artiklis 5 osutatud pädevate asutuste ajakohastatud loetelule hiljemalt ... (väljaannete talitus palun lisada kuupäev: **kaks aastat ja kolm** kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva);

Muudatusettepanek

b) artiklis 5 osutatud pädevate asutuste ajakohastatud loetelule hiljemalt ... (~~väljaannete talitus palun lisada kuupäev:~~ [12 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva]);

Muudatusettepanek 174
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 18 – lõige 3 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ca) mulla tunnuste mõõtmisele proovivõtukohta tasandil;

Muudatusettepanek 175
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 19 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid **avalikustavad** käesoleva direktiivi artikli 8 kohase seire tulemusena saadud andmed **ja annavad üldsusele juurdepääsu** artikli 9 alusel tehtud **hindamise tulemustele** kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2007/2/EÜ⁷⁹ artikli 11 sätetega geograafiliselt täpsete andmete puhul ja kooskõlas direktiivi (EL) 2019/1024 artikliga 5 muude andmete puhul.

1. Liikmesriigid **teevad** käesoleva direktiivi artikli 8 kohase seire tulemusena saadud andmed **ning** artikli 9 **ja artikli 10 lõike 3** alusel tehtud **hindamiste tulemused üldsusele kättesaadavaks** kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2007/2/EÜ⁷⁹ artikli 11 sätetega geograafiliselt täpsete andmete puhul ja kooskõlas direktiivi (EL) 2019/1024 artikliga 5 muude andmete puhul.

⁷⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2007. aasta direktiiv 2007/2/EÜ, millega rajatakse Euroopa Ühenduse ruumiandmete infrastruktuur (INSPIRE) (ELT L 108, 25.4.2007, lk 1).

⁷⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2007. aasta direktiiv 2007/2/EÜ, millega rajatakse Euroopa Ühenduse ruumiandmete infrastruktuur (INSPIRE) (ELT L 108, 25.4.2007, lk 1).

Muudatusettepanek 176

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 19 – lõige 4 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. Liikmesriigid võtavad vastu meetmed tagamaks, et käesoleva direktiivi rakendamise käigus kogutud mullaga seotud teave tehakse kättesaadavaks asjaomase maatüki võimalikule ostjale või rentnikule.

**Muudatusettepanek 177
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 20 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Artiklites 8, **10, 15** ja **16** osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates käesoleva direktiivi jõustumise kuupäevast.

2. Artiklites 8, **9** ja **15** osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates käesoleva direktiivi jõustumise kuupäevast.

**Muudatusettepanek 178
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 20 – lõige 3**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklites 8, **10, 15** ja **16** osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklites 8, **9** ja **15** osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

**Muudatusettepanek 179
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 20 – lõige 6**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6. Artiklite 8, **10**, **15** ja **16** alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti Euroopa Parlamendile ja nõukogule teatavaks tegemist esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Muudatusettepanek 180
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 22 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid määravad kooskõlas eesmärgiga tagada üldsusele laialdane õiguskaitse kättesaadavus kindlaks, mida käsitatakse piisava huvi ja õiguste kahjustamisena. ***Lõike 1 kohaldamisel loetakse, et igal valitsusvälisel organisatsioonil, mis edendab keskkonnakaitset ja vastab kõigile siseriikliku õiguse nõuetele, on õigused, mida on võimalik kahjustada, ning et tema huvi on piisav.***

Muudatusettepanek 181
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 23 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Lõikes 1 osutatud karistused hõlmavad trahve, mis on proportsionaalsed rikkumise toime pannud juriidilise isiku käibega või füüsilise isiku sissetulekuga. Trahvide suurus arvutatakse nii, et oleks tagatud, et rikkumise eest vastutav isik jäetakse tegelikult ilma kõnealuse rikkumise kaudu saadud majanduslikust kasust. Kui rikkumise pani toime juriidiline isik, peavad sellised trahvid olema

6. Artiklite 8, **9** ja **15** alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti Euroopa Parlamendile ja nõukogule teatavaks tegemist esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid määravad kooskõlas eesmärgiga tagada üldsusele laialdane õiguskaitse kättesaadavus ***vastavalt Århusi konventsiooni artiklile 9*** kindlaks, mida käsitatakse piisava huvi ja õiguste kahjustamisena. ***Õiguste tunnustamine ei sõltu sellest, kas asjaomane üldsuse liige on osalenud käesoleva direktiivi kohaste otsustamismenetluste osalusetapis.***

Muudatusettepanek

(Ei puuduta eestikeelset versiooni.)

proportsionaalsed juriidilise isiku aastakäibega asjaomases liikmesriigis, võttes muu hulgas arvesse väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) eripära.

Muudatusettepanek 182
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 23 – lõige 3 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

3. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva artikli kohaselt kehtestatud karistustes on vajadust mööda nõuetekohaselt arvesse võetud järgmist:

Muudatusettepanek

3. Liikmesriigid tagavad **kooskõlas siseriikliku õigusega**, et käesoleva artikli kohaselt kehtestatud karistustes on vajadust mööda nõuetekohaselt arvesse võetud järgmist:

Muudatusettepanek 183
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 23 – lõige 3 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) rikkumisest mõjutatud elanikkond või keskkond, pidades silmas rikkumise mõju inimeste tervise ja keskkonna kaitse kõrge taseme saavutamisele.

Muudatusettepanek

c) rikkumisest mõjutatud elanikkond või keskkond, pidades silmas rikkumise mõju inimeste tervise ja keskkonna kaitse kõrge taseme saavutamisele **ja põhimõttele, et saastaja maksab.**

Muudatusettepanek 184
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 23 – lõige 3 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ca) rikkumise toime pannud füüsilise või juriidilise isiku varasemad rikkumised.

Muudatusettepanek 185
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 23 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. Ilma et see püüraks käesoleva artikli kohaselt kehtestatud karistuste kohaldamist ning ELi toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist, võivad liikmesriigid kasutada stiimuleid, et tagada füüsiliste ja juriidiliste isikute käesolevas direktiivis sätestatud kohustuste täitmine.

Muudatusettepanek 186
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 24 – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

1. Komisjon teeb hiljemalt (väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: kuus aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva) käesoleva direktiivi hindamise, et hinnata edusamme selles seatud eesmärkide saavutamisel ja vajadust muuta direktiivi sätteid, et **kehtestada konkreetsemad nõuded** eesmärgiga tagada **halvas seisundis muldade taastamine ja 2050. aastaks kõigi muldade hea seisund**. Hindamisel võetakse muu hulgas arvesse järgmisi elemente:

Muudatusettepanek 187
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 24 – lõige 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) asjakohased teadus- ja analüütilised andmed, sealhulgas liidu rahastatud uurimisprojektide tulemused;

Muudatusettepanek 188
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 24 – lõige 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) analüüs, **kui kaugel ollakse eesmärgist** saavutada muldade hea seisund

Muudatusettepanek

1. Komisjon teeb hiljemalt ... ~~(väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: [kuus aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva])~~ käesoleva direktiivi hindamise, et hinnata edusamme selles seatud eesmärkide saavutamisel ja vajadust muuta direktiivi sätteid, et **kohandada käesolevas direktiivis sätestatud nõudeid eesmärgiga tagada pidev areng, et kõik mullad oleksid 2050. aastaks heas seisundis**. Hindamisel võetakse muu hulgas arvesse järgmisi elemente:

Muudatusettepanek

c) asjakohased teadus- ja analüütilised andmed, sealhulgas liidu **ja liikmesriikide** rahastatud uurimisprojektide tulemused;

Muudatusettepanek

d) analüüs **puudujääkide ja meetmete kohta, mis on vajalikud, et** saavutada

2050. aastaks;

muldade hea seisund 2050. aastaks;

Muudatusettepanek 189
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 24 – lõige 1 – punkt e – alapunkt ii

Komisjoni ettepanek

ii) kriteeriumide kehtestamine I *lisa C osas* loetletud mulla tunnuste jaoks;

Muudatusettepanek

ii) kriteeriumide kehtestamine I *lisas* loetletud mulla tunnuste jaoks;

Muudatusettepanek 190
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 24 – lõige 1 – punkt e – alapunkt iii

Komisjoni ettepanek

iii) uute mulla tunnuste lisamine seire otstarbel.

Muudatusettepanek

iii) uute mulla tunnuste lisamine seire otstarbel *või olemasolevate mulla tunnuste ja kriteeriumide kohandamine I lisas*;

Muudatusettepanek 191
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 24 – lõige 1 – punkt e a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ea) liikmesriikide poolt käesoleva direktiivi alusel esitatud seirekavade ja läviväärtuste analüüs;

Muudatusettepanek 192
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 24 – lõige 1 – punkt e b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

eb) käesoleva direktiivi sotsiaal-majanduslik mõju.

Muudatusettepanek 193
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 24 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Komisjon esitab lõikes 1 osutatud hindamise peamisi järeldusi sisaldava aruande Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele.

Muudatusettepanek 194
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 24 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Komisjon esitab lõikes 1 osutatud hindamise peamisi järeldusi sisaldava aruande, **lisades sellele vajaduse korral seadusandliku ettepaneku**, Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele.

Muudatusettepanek

2a. **Alates ... [~~väljaannete talitus: palun lisada kuupäev~~ kaheksa aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva] ja seejärel iga viie aasta järel esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva direktiivi rakendamise, sealhulgas liikmesriikide poolt käesoleva direktiivi järgimiseks võetud vajalike meetmete kohta. Aruanne sisaldab üldhinnangut heas seisundis muldade saavutamisel tehtud edusammude kohta.**

Muudatusettepanek 195
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 24 – lõige 2 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2b. **Hiljemalt... [~~väljaannete talitus: palun lisada kuupäev~~ kuus aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva] hindab komisjon lõikes 1 osutatud hindamise raames liikmesriikides kogutud teavet mulla saasteainete esinemise, leviku ja väärtuste kohta, et koostada prioriteetsete ainete loetelu, ning vajaduse korral seejärel mulla saasteainete jälgimisnimekiri.**

Muudatusettepanek 196
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 24 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 24a

Euroopa mullaseirekeskuse (EUSO)
foorum

Komisjon hõlbustab EUSO foorumi kaudu regulaarset koostööd sidusrühmade, sealhulgas liikmesriikide kõigi asjaomaste tasandite pädevate asutuste, tööstuse, kodanikuühiskonna ja teadusringkondade vahel. EUSO foorum hõlbustab mulla seisundi seire ja parandamisega seotud liidu õiguse ja poliitika kooskõlastatud rakendamist, võimaldades muu hulgas vahetada kogemusi ja häid tavasid, sealhulgas mulla kestliku majandamise ja taastamise kohta, ning vahetada kogemusi mulla majandamise tavade kohta, mida tuleb vältida.

Muudatusettepanek 197
Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

MULLA TUNNUSED, *HEAS*
***SEISUNDIS MULLA* KRITEERIUMID**
NING MAAHÕIVE JA MULLA
KATMISE NÄITAJAD

MULLA TUNNUSED, KRITEERIUMID
JA *MEETODID MULLA*
ÖKOLOOGILISE SEISUNDI
***MÄÄRAMISEKS* NING MAAHÕIVE JA**
MULLA KATMISE NÄITAJAD

Muudatusettepanek 198
Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – tabel – A osa

Komisjoni ettepanek

<i>A osa. Mulla tunnus, mille kohta on kehtestatud heas seisundis mulla kriteeriumid liidu tasandil</i>			
<i>Sooldumine</i>	<i>Elektrijuhtivus (detsiimensit meetri kohta)</i>	<i>< 4 dS m⁻¹, kui kasutatakse küllastunud mullapasta ekstrakti (eEC) mõõtmismeetodit, või samaväärne kriteerium, kui kasutatakse muud mõõtmismeetodit</i>	<i>Looduslikult sooldunud maa-alad; meretaseme tõesust otseselt mõjutatud maa-alad</i>
<i>Mullaerosioon</i>	<i>Mulla ärakanne (tonni hektari kohta aastas)</i>	<i>≤ 2 t ha⁻¹ a⁻¹</i>	<i>Badland ja muud majandamata looduslikud maa-alad, välja arvatud juhul, kui need põhjustavad märkimisväärset katastroofiohtu</i>
<i>Mulla orgaanilise süsiniku kadu</i>	<i>Mulla orgaanilise süsiniku (SOC) kontsentratsioon (g/kg)</i>	<i>– Turvasmuldade puhul: järgida sihtmäärasid, mis on kehtestatud selliste muldade jaoks riiklikul tasandil kooskõlas määruse (EL) .../...+ artikli 4 lõigetega 1 ja 2 ning artikli 9 lõikega 4</i>	<i>Erandid puuduvad</i>
		<i>– Mineraalmuldade puhul: SOC/savi suhtarv > 1/13 Liikmesriigid võivad kasutada paranduskoefitsienti, kui see on konkreetse mullatüübi või kliimatingimuste puhul õigustatud, võttes arvesse püsirohumaade tegelikku mulla orgaanilise süsiniku sisaldust.</i>	<i>Majandamata muld looduslikel maa-aladel</i>

Alusmulla tihenemine	Alusmulla (B- või E-horisoni¹ ülemine osa) lasuvustihedus; liikmesriigid võivad selle mulla tunnuse asendada samaväärse parameetriga (g/cm³)	Mulla lõimis ¹	vahemik	Majandamata muld looduslikel maa-aladel
		liiv, saviliiv, kerge liivsavi, keskmine liivsavi	<1,80	
		liivakas raske liivsavi, keskmine liivsavi, raske liivsavi, tolmas liivsavi, keskmine liivsavi	<1,75	
		tolmjas keskmine liivsavi, tolmas raske liivsavi	<1,65	
		liivakas savi, tolmas savi, raske liivsavi savi osakaaluga 35–45 %	<1,58	
		savi	<1,47	
Kui liikmesriik asendab mulla tunnuse „alusmulla lasuvustihedus“ samaväärse parameetriga, võtab ta valitud mulla tunnuse jaoks kasutusele heas seisundis mulla kriteeriumi, mis on samaväärne alusmulla lasuvustiheduse jaoks määratud kriteeriumiga.				

+ Väljaannete talitus: palun sisestada teksti dokumendis COM(2022) 304 sisalduva looduse taastamise määruse number.

¹ Nagu on määratletud FAO suunistes „Guidelines for Soil Description“, 5. peatükk (<https://www.fao.org/3/a0541e/a0541e.pdf>).

² Nagu on määratlenud Arshad, M. A., Lowery, B. ja Grossman, B. 1996. „Physical tests for monitoring soil quality“. Lk 123–142 raamatus Doran, J. W. ja Jones, A. J. (toim.) „Methods for assessing soil quality“. Soil Sci. Soc. Am. Spec. Publ. 49. SSSA, Madison, WI.

¹ Nagu on määratlenud Arshad, M. A., Lowery, B. ja Grossman, B. 1996. „Physical tests for monitoring soil quality“. Lk 123–142 raamatus Doran, J. W. ja Jones, A. J. (toim.) „Methods for assessing soil quality“. Soil Sci. Soc. Am. Spec. Publ. 49. SSSA, Madison, WI.

Muudatusettepanek

<p><i>A osa. 1. määramistasand mullaseire kavandamiseks</i></p> <p><i>Liikmesriik vastab mullaseire kavandamise 1. määramistasandi nõuetele, kui muld vastab kõigile teises veerus määratletud kriteeriumidele ja sisaldab kõiki mulla tunnuseid.</i></p>			
<p><i>Valikudisain</i></p>			
<p><i>Referentsmeetod</i></p>	<p><i>Kriteeriumid, mida tuleb täita</i></p>	<p><i>Erandid</i></p>	<p><i>Märkused</i></p>
<p><i>Valikuuring koostatakse täielikust loendist, mis sisaldab parimat kättesaadavat teavet mulla omaduste jaotuse kohta, sealhulgas, kuid mitte ainult, teavet, mis on saadud varasemate riiklike mõõtmiste ja LUCASE programmi raames tehtud mõõtmistega.</i></p> <p><i>Valikuplaan peab olema juhuslik kihtvalim.</i></p> <p><i>Riikliku valimi suurus peab vastama nõudele, et heas seisundis muldadega maa pindala hindamisel on maksimaalne viga (või variatsioonikordaja) 5 %.</i></p> <p><i>Komisjoni valim artikli 6 lõike 4 kohase uuringu jaoks peab moodustama vähemalt 20 % riiklike valimite suurusest.</i></p> <p><i>Valimi jaotus ja suurus määratakse kindlaks Betheli algoritmiga (Bethel, 1989), võttes arvesse maksimaalset hindamisviga.</i></p>	<p>a) <i>M</i>aaatüübil põhinev juhuslik kihtvalim; Kihtvalimid võivad hõlmata kliimatingimusi, mullatüüpi, maatüüpi ja halduspiirkondi vastavalt artiklile 4.5</p> <p>b) <i>P</i>roovide hinnanguline arv peab vastama Betheli algoritmi kasutamisele, võttes arvesse maksimaalset hindamisviga.5</p> <p>c) <i>V</i>õimalus, et protsent (kuni 20 %, kuid mitte vähem kui 10 %) proovivõtukohtadest on ette nähtud sihtotstarbeliseks proovivõtuks seoses uuringute või riskihindamisega.</p>	<p><i>Kui liikmesriigi tasandil on olemas valikudisain, mis vastab mullaseire kavandamise jaoks kehtestatud 1. määramistasandi kriteeriumidele, võib referentsmeetodit kohandada või teha komisjonile ettepanekuid muude kavandamismeetodite kohta, tingimusel et rakendatud kava tagab liikmesriigi piisava katvuse kooskõlas referentsmeetodiga (sealhulgas riiklike ja LUCASE proovide osas).</i></p> <p><i>Referentsmeetodit kohandades peavad liikmesriigid siiski järgima EÜ kohapealset kava.</i></p>	
<p><i>Lagunevustegurid</i></p>			
<p><i>Lagunevustegur</i></p>	<p><i>Mulla tunnus</i></p>	<p><i>Erandid</i></p>	<p><i>Märkused</i></p>
<p><i>Mullaerosioon</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <i>Mullaerosiooni määr (mullakadu tonnides hektari kohta aastas ($t ha^{-1} a^{-1}$))</i> 	<p>–</p>	
<p><i>Mulla orgaanilise süsiniku kadu</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <i>Mulla orgaanilise süsiniku (SOC) kontsentratsioon (g</i> 	<p>–</p>	<p><i>Viiakse läbi pealismullas</i></p>

	<i>süsinikku kg kohta (g kg⁻¹)</i>		<i>(0–10 cm, 10–30 cm)</i>
<i>Pinnase tihendamine</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pealismulla lasuvustihedus (g cm⁻³)</i> 	–	<i>Viiakse läbi pealismullas (0–10 cm, 10–30 cm (vabatahtlik))</i>
<i>Mulla ülemäärane toitainesisaldus</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Kättesaadav fosfor (mg kg⁻¹)</i> • <i>Lämmastiku koguhulk mullas (mg g⁻¹)</i> 	–	<i>Viiakse läbi pealismullas (0–10 cm, 10–30 cm)</i>
<i>Mulla saastatus</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Raskmetallide kontsentratsioon mullas: As, Sb, Cd, Co, Cr (kokku), Cr (VI), Cu, Hg, Pb, Ni, Tl, V, Zn (µg kg kohta)</i> • <i>Liikmesriikide kehtestatud valitud orgaaniliste saasteainete kontsentratsioon, võttes arvesse määrusega (EL) 2019/1021 hõlmatud saasteaineid ja olemasolevaid kontsentratsioonipiire, nt vee kvaliteedi ja õhu heite kohta liidu õigusaktides, eelkõige vee raamdirektiivi ja sellega seotud keskkonnakvaliteedi standardite (direktiiv 2008/105/EÜ) ja põhjavee (direktiiv 2006/118/EÜ) direktiivide kohaste prioriteetsete ainete puhul.</i> • <i>Asendamisele kuuluvad taimekaitsevahendid ja hädaolukorras kasutamise korra alusel lubatud ained ning biotsiidide jäägid.</i> • <i>Per- ja polüfluoritud alküülühendid (PFAS) kokku või PFASide summa.</i> 	–	<i>Viiakse läbi pealismullas (0–10 cm, 10–30 cm (vabatahtlik))</i>

<i>Veehoiuvõime vähenemine</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Mullaproovi veehoiuvõime (vee maht, %).</i> • <i>Küllastunud mulla maht.</i> 	–	<i>Viiakse läbi pealismullas (0–10 cm, 10–30 cm (vabatahtlik))</i>
<i>Hapestumine</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Mulla happesus (pH H₂O).</i> 	–	<i>Viiakse läbi pealismullas (0–10 cm, 10–30 cm (vabatahtlik))</i>
<i>Mulla ökoloogilised funktsioonid</i>			
<i>Ökoloogiline funktsioon</i>	<i>Mulla tunnus</i>	<i>Erandid</i>	<i>Märkused</i>
<i>Mulla koondamine</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Veekindlad agregaadid (%).</i> 	–	<i>Viiakse läbi pealismullas (0–10 cm, 10–30 cm (vabatahtlik))</i>
<i>Mulla hingamisaktiivsus</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Mulla mikroobide basaalne hingamisaktiivsus ($\mu\text{l O}_2 \text{ h}^{-1} \text{ g}^{-1}$ mulla kuivmassis)</i> 	–	<i>Viiakse läbi pealismullas (0–10 cm, 10–30 cm (vabatahtlik))</i>
<i>Mulla biomass</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Mulla mikroobse biomassi süsinikusisaldus ($\text{C}_{\text{mic}} \mu\text{g C g}^{-1}$ mulla kuivmassist).</i> 	–	<i>Viiakse läbi pealismullas (0–10 cm, 10–30 cm (vabatahtlik))</i>
<i>Mulla elurikkus</i>			
<i>Mulla elurikkuse tunnusjooned</i>	<i>Mulla tunnus</i>	<i>Erandid</i>	<i>Märkused</i>
<i>Taksonoomiline mitmekesisus</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Mullaorganismide mitmekesisus (esinemissagedus taksonoomiliste rühmade kaupa), mis põhineb 16S ja 18S rRNA geenipiirkondadele suunatud metatrüpkoodistamisel, ning kasutades sisemist transkribeeritavat vahejärjestust (ITS), eelkõige seente puhul (lisaks võib arvesse võtta muid markereid, nagu mullastiku kontrollsertifikaat).</i> 	–	<i>Viiakse läbi pealismullas (0–10 cm, 10–30 cm (vabatahtlik))</i>

<i>Populatsiooni arvukus</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Bakterite ja arhede koguhulk (kasutades 16S rRNA geenipiirkonna koopiaid).</i> • <i>Seente koguhulk (kasutades 18S rRNA geenipiirkonna koopiaid).</i> • <i>Patogeensete seente koguhulk ja osakaal.</i> • <i>Nematoodide morfoloogial põhinev koguhulk funktsionaalsete rühmade kaupa (bakterite sööjad, seente sööjad, juurte sööjad, kõigesööjad, lihasööjad)</i> 	–	<i>Viiakse läbi pealismullas (0–10 cm, 10–30 cm (vabatahtlik))</i>
<i>Muld elupaigana</i>			
<i>Mulla kui elupaiga tunnusjooned</i>	<i>Mulla tunnus</i>	<i>Erandid</i>	
<i>Mulla struktuur</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Suurusjärkude proportsioonid (liiv, muda, savi).</i> • <i>Tahkete materjalide osakaal (> 2 mm).</i> 	–	<i>Viiakse läbi pealismullas (0–10 cm, 10–30 cm)</i>

Muudatusettepanek 199
Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – tabel – B osa

Komisjoni ettepanek

<i>B osa. Mulla tunnused, mille kohta kehtestatakse heas seisundis mulla kriteeriumid liikmesriigi tasandil</i>		
<i>Mulla ülemäärane toitainesisaldus</i>	<i>Ekstraheeritav fosfor (mg kg kohta)</i>	<i>Liikmesriik kehtestab maksimumväärtuse, mis peab jääma vahemikku 30–50 mg kg⁻¹.</i>
<i>Mulla saastatus</i>	<i>– raskmetallide kontsentratsioon mullas: As, Sb, Cd, Co, Cr (kokku), Cr (VI), Cu, Hg, Pb, Ni, Tl, V, Zn (µg kg kohta) – liikmesriigi poolt valitud orgaaniliste saasteainete kontsentratsioon, mille puhul võetakse arvesse liidu õigusaktides sätestatud kontsentratsiooni piirmäärasid, näiteks vee kvaliteedi või õhusaasteainete heite kohta</i>	<i>Mullaproovide võtmise, saastatud alade kindlakstegemise ja uurimise ning muu asjakohase teabe põhjal saadud piisav kinnitus selle kohta, et puudub mulla saastatusest tulenev vastuvõetamatu risk inimeste tervisele ja keskkonnale. Looduslikult suure raskmetallide kontsentratsiooniga elupaigad, mis on kantud nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ³ I lisse, jäävad kaitse alla.</i>
<i>Mulla veehoiuvõime vähenemine</i>	<i>Mullaproovi veehoiuvõime (vee maht / küllastunud mulla maht, %)</i>	<i>Mullastikupiirkonna mulla koguveehoiuvõime hinnanguline väärtus valgla või alamvalgla kohta ületab miinimumkünnist. Liikmesriik kehtestab miinimumkünnise (tonnides) mullastikupiirkonna ja valgla või alamvalgla tasandil selliselt, et oleks võimalik leevendada tugevast vihmast tingitud üleujutuste või põuast tingitud vähese mullaniiskusega perioodide mõju.</i>
<i>³ 21. mai 1992. aasta direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7).</i>		

Muudatusettepanek

B osa. 2. määramistasand mullaseire kavandamiseks

Liikmesriik vastab mullaseire kavandamise 2. määramistasandi nõuetele, kui:

– muld sisaldab kumulatiivselt kõiki 1. määramistasandi mulla tunnuseid ja B osa 2. veerus määratletud valikudisaini kriteeriume ning hõlmab vähemalt 50 % B osas esitatud mulla tunnustest või

– muld vastab kumulatiivselt 1. määramistasandi kriteeriumidele ning sisaldab kõiki A ja B osas esitatud mulla tunnuseid.

Valikudisain

Referentsmeetod	Kriteeriumid, mida tuleb täita	Erandid	Märkused
<p>Süsteemaatilise kihtvalimi moodustamine, kasutades ruumilist ruutvõrku, et tagada liikmesrügi territooriumi ühetaoline katvus kõigi maatüüpide puhul. Valikudisaini täpsustamiseks võib kasutada ka täiendavat teavet, nagu keskkonnavõõndid või mullatüübid.</p> <p>Võimaluse korral koordineerivad liikmesrügid proovivõtukohtade jaotust muude olemasolevate seireprogrammidega, nagu riiklikud rohumaade ja metsainventuurid. Sama kehtib ka muud liiki loenduste kohta, nagu põllumajandusloendus, et võimaldada paremat majandamistavade seotud andmete kogumist ja kulude optimeerimist.</p> <p>Valimi jaotus ja suurus määratakse kindlaks kohaldatava valikudisaini jaoks teaduslikult kehtestatud meetoditega, näiteks nendega, millele on viidanud Bethel (1989) juhusliku kihtvalimi puhul.</p>	<p>a) L liikmesrügi territooriumi ühetaolise katvuse tagamine kõigi maatüüpide puhul (nt süsteemaatilise kihtvalimi rakendamise abil (nt pidev võrk) valikudisaini osana.)</p> <p>b) M maatüübil põhinev juhuslik kihtvalim. Kihtvalimid võivad hõlmata kliimatingimusi, mullatüüpi, maatüüpi ja halduspiirkondi vastavalt artiklile 4.)</p> <p>c) Proovide minimaalse üldarvu hindamisel järgitakse 1. määramistasandi menetlust.</p> <p>d) V võimalus, et 20 % proovivõtukohtadest on ette nähtud sihtotstarbeliseks valimiks, mis on seotud uurimiste või riskihindamisega.</p>	–	<p>On soovitatav, et mullaseiresüsteemi kavandamine ja rakendamine hõlmaks mitut sidusrühma ja vajaduse korral rahvusvahelisi piirikokkuleppeid, et tagada kulutõhusate meetmete kaalumise ja olemasolevate eksperditeadmiste arvessevõtmine.</p>

Lagunevustegurid

Lagunevustegur	Mulla tunnus	Erandid	Märkused
Sooldumine	<ul style="list-style-type: none"> Elektrijuhtivus (siimensit meetri kohta ($S m^{-1}$)). 	–	Viiakse läbi pealismullas (0–10 cm, 10–30 cm (vabatahtlik))
Maahõive	<ul style="list-style-type: none"> Mulla katmine (mis tahes inimtekkelise taristuga kaetud maa protsendina 100 m² kohta). 	–	Võrdlusalusena tuleks proovivõtukohta pidada selle

			<i>hindamise keskpunktiks.</i>
<i>Mulla saastatus</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ravimid ja veterinaarravimid</i> 	–	
<i>Pinnase tihendamine</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Alusmulla lasuvustihedus; liikmesriigid võivad selle mulla tunnuse asendada samaväärse parameetriga (g/cm³)</i> 	<i>Majandamata muld looduslikel maa-aladel</i>	<i>Viiakse läbi alusmullas (30–50, 50–100 cm).</i>
<i>Mulla ökoloogilised funktsioonid</i>			
<i>Ökoloogiline funktsioon</i>	<i>Mulla tunnus</i>	<i>Erandid</i>	
<i>Toitainete ringlus</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>lämmastiku mineraliseerumine,</i> • <i>lämmastiku kättesaadavus</i> 	–	<i>Viiakse läbi pealismullas (0–10 cm, 10–30 cm (vabatahtlik))</i>
<i>Mulla koondamine</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>veekindlad koostisosad – tahked ained</i> 	–	<i>Viiakse läbi pealismullas (0–10 cm, 10–30 cm (vabatahtlik))</i>
<i>Ensümaatiline aktiivsus</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Happelise fosfataasi ensümaatilise aktiivsuse potentsiaal (EC 3.13.2)</i> • <i>N-atsetüülglükoosaminidaasi ensümaatilise aktiivsuse potentsiaal (EC 3.2.1.50)</i> • <i>Ksülosidaasi ensümaatilise aktiivsuse potentsiaal (EC 3.2.1.37)</i> • <i>Tsellulohüdraasi ensümaatilise aktiivsuse potentsiaal (EC 3.2.1.91)</i> • <i>B-glükosidaasi ensümaatilise aktiivsuse potentsiaal (EC 3.2.1.21)</i> 	–	<i>Viiakse läbi pealismullas (0–10 cm, 10–30 cm (vabatahtlik))</i>
<i>Mulla biomass</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Mikroobne biomass, mida näitavad markerrasvhapped (biomass mikroobide funktsionaalsete rühmade kaupa; ng FAME g⁻¹ mulla kuivmassist)</i> 	–	<i>Viiakse läbi pealismullas (0–10 cm, 10–30 cm (vabatahtlik))</i>
<i>Mulla elurikkus</i>			
<i>Mulla elurikkuse tunnusjooned</i>	<i>Mulla tunnus</i>	<i>Erandid</i>	<i>Märkused</i>
<i>Taksonoomiline mitmekesisus</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Mullaloomade mitmekesisus (rikkus) rühmade kaupa, mis põhineb morfoloogilistel meetoditel ja võib hõlmata</i> 	–	<i>Viiakse läbi pealismullas (0–10 cm, 10–30 cm (vabatahtlik))</i>

	<p>ka pildituvastust (nematooidid (nematooidide puhul tuleks klassifitseerida vähemalt perekonna tasandini) ja vihmaussid (vihmausside puhul tuleks klassifitseerida liigi tasandini)).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metagenoomne mulla elurikkuse taksonoomiline hulk taksonoomiliste rühmade kaupa. 		
Populatsiooni arvukus	<ul style="list-style-type: none"> • Seente koguarv (kasutades sisemist transkribeeritavat vahejärjestust) 	–	Viakse läbi pealismullas (0–10 cm, 10–30 cm (vabatahtlik))
<i>Muld elupaigana</i>			
<i>Mulla kui elupaiga tunnused</i>	<i>Mulla tunnus</i>	<i>Erandid</i>	<i>Märkused</i>

Muudatusettepanek 200
Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – tabel – C osa

Komisjoni ettepanek

<i>C osa. Mulla tunnused, millel ei ole kriteeriume</i>	
<i>Mulla degradeerumise aspekt</i>	<i>Mulla tunnus</i>
<i>Mulla ülemäärane toitainesisaldus</i>	<i>Mullalämmastik (mg g⁻¹)</i>
<i>Hapestumine</i>	<i>Mulla happesus (pH)</i>
<i>Pealismulla tihenemine</i>	<i>Pealismulla (A-horisont⁴) lasuvustihedus (g cm⁻³)</i>
<i>Mulla elurikkuse vähenemine</i>	<p><i>Mulla basaalne hingamisaktiivsus (mm³ O₂ g⁻¹ h⁻¹) kuivas mullas</i></p> <p><i>Liikmesrüügid võivad elurikkuse puhul kasutada ka muid, fakultatiivseid mulla tunnuseid, nagu:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>– bakterite, seente, protistide ja loomade metatriipkoodistamine;</i> <i>– ümarusside arvukus ja mitmekesisus;</i> <i>– mikroobne biomass;</i> <i>– vihmausside arvukus ja mitmekesisus (põllumaal);</i> <i>– invasiivsed võõrliigid ja taimekahjurid.</i>
<p>⁴ <i>Nagu on määratletud FAO suunistes „Guidelines for Soil Description“, 5. peatükk (https://www.fao.org/3/a0541e/a0541e.pdf)</i></p>	

Muudatusettepanek

C osa. 3. määramistasand mullaseire kavandamiseks

Liikmesriik vastab mullaseire kavandamise 3. määramistasandi nõuetele, kui tema muld vastab 2. määramistasandi tingimustele ja hõlmab vähemalt 50 % C osas esitatud mulla tunnustest.

Lagunevustegurid

<i>Lagunevustegur</i>	<i>Mulla tunnus</i>	<i>Erandid</i>	<i>Märkused</i>
<i>Mulla saastatus</i>	<ul style="list-style-type: none"><i>Mikroplasti ja nanoplasti kontsentratsioon</i>	–	<i>Viiakse läbi pealismullas (0–10 cm, 10–30 cm (vabatahtlik))</i>

Mulla ökoloogilised funktsioonid

<i>Ökoloogiline funktsioon</i>	<i>Mulla tunnus</i>	<i>Erandid</i>	<i>Märkused</i>
<i>Mulla biomass</i>	<ul style="list-style-type: none"><i>Mullaloomade biomass (taksonoomilise rühma kohta (nematoodid ja vihmaussid); värske (nematoodide puhul)/kuiv (vihmausside puhul) kaal milligrammides kuiva mulla grammi kohta).</i><i>Juurte biomass (kuivmassi milligrammides mulla kuivmassi g-1 kohta)</i>	–	<i>Viiakse läbi pealismullas (0–10 cm, 10–30 cm (vabatahtlik))</i>
<i>Juurte kogumite omadused</i>	<ul style="list-style-type: none"><i>Juurtes sisalduv lämmastik kokku</i><i>Juure pikkuse tihedus</i><i>Juure keskmine läbimõõt</i><i>Juure läbimõõdu varieerumine</i><i>Juure kuivainesisaldus</i>	–	<i>Viiakse läbi pealismullas (0–10 cm, 10–30 cm (vabatahtlik))</i>

Mulla elurikkus

<i>Mulla elurikkuse tunnusjooned</i>	<i>Mulla tunnus</i>	<i>Erandid</i>	<i>Märkused</i>
<i>Taksonoomiline mitmekesisus</i>	<ul style="list-style-type: none"><i>Mullaloomade mitmekesisus (rikkus) rühmade kaupa (hooghännalised ja lestad)</i><i>Invasiivsete võõrliikide olemasolu</i><i>Vüruste mitmekesisus metagenoomiliste lähenemisviisidega</i>	–	<i>Viiakse läbi pealismullas (0–10 cm, 10–30 cm (vabatahtlik))</i>

<i>Populatsiooni arvukus</i>	• <i>Mullaloomade koguhulk taksonite kohta (nematooidide ja vihmausside puhul)</i>	–	<i>Viiakse läbi pealismullas (0–10 cm, 10–30 cm (vabatahtlik))</i>
<i>Muld elupaigana</i>			
<i>Mulla kui elupaiga tunnused</i>	<i>Mulla tunnus</i>	<i>Erandid</i>	<i>Märkused</i>

Muudatusettepanek 201
Ettepanek võtta vastu direktiiv
II lisa – tabel – A osa

Komisjoni ettepanek

A osa. Proovivõtukohtade kindlaksmääramise meetod

<i>Tegevus</i>	<i>Meetodi miinimumnõuded</i>
<i>Mullaproovide võtmise kohtade kindlaksmääramine (valikuuring)</i>	<i>Valikuuring koostatakse tüülikust loendist, mis sisaldab parimat kättesaadavat teavet mulla omaduste jaotuse kohta, sealhulgas, kuid mitte ainult, teavet, mis on saadud varasemate riiklike mõõtmiste ja LUCASE programmi raames tehtud mõõtmistega. Valikuplaan peab olema juhuslik kihtvalim, mida on optimeeritud mulla tunnuste põhjal. Riikliku valimi suurus peab vastama nõudele, et heas seisundis muldodega maa pindala hindamisel on maksimaalne viga (või variatsioonikordaja) 5 %. Komisjoni valim artikli 6 lõike 4 kohase uuringu jaoks võib moodustada kuni 20 % riiklike valimite suurusel. Valimi jaotus ja suurus määratakse kindlaks Betheli algoritmiga (Bethel, 1989)⁵, võttes arvesse maksimaalset hindamisviga.</i>
⁵ <i>Bethel, J. 1989. „Sample Allocation in Multivariate Surveys.“ 15, 47–57.</i>	

Muudatusettepanek

A osa. Üldised meetodid mulla elurikkuse ja mulla ökoloogiliste funktsioonide proovide võtmiseks

<i>Tegevus</i>	<i>Metoodika referentskriteeriumid</i>
<i>Mulla ökoloogiline seire</i>	<i>Eesmärk on kasutada lihtsat mullaproovide võtmise protokoll, mis võimaldab standardida mulla ökoloogiliste proovide võtmist kõigis liikmesriikides ja mis on kohaldatav kõigi 1. ja 2. määramistasandi ökoloogiliste mulla tunnuste (mulla ökoloogilised funktsioonid, mulla elurikkus ja mulla kui elupaiga tunnused) suhtes, välja arvatud mullafauna tunnused. Järgides algatuse SoilBON jaoks vastu võetud proovivõtuprotokoll, võttes aluseks 30x30 meetri suuruse homogeenne ruudukujulise ala, võetakse üheksa osaproovi, mis</i>

	<i>vastavad ruudu nurkadele, keskpunktile ja vahepealsetele punktidele. Kasutades metallist mullapuuri või muud sarnast, võtke muld välja 5 cm läbimõõduga august ja 10 cm sügavuselt. Sügavust võib suurendada kuni 30 cm-ni, kuid esimene (kuni 10 cm) ja teine kiht tuleks eraldada.</i>
<i>Mullafauna seire</i>	<i>Vihmausside puhul: käsitsi sorteerimine, lähtudes proovivõtuprotokollist, mille esitasid Briones jt 2020. aastal. Nematoodide puhul: järgides standardses algatuse SoilBON proovivõtuprotokollis sätestatud kriteeriume. Hooghännaliste ja lestade puhul: Potapov jt 2022. aastal kehtestatud protokollide kohaselt.</i>
<i>Muud punktipõhised mulla tunnused</i>	<i>Liikmesriigid kasutavad mullaproovide võtmisel võrdlusalusena LUCASe mullauuringu meetodikat.</i>

Muudatusettepanek 202
Ettepanek võtta vastu direktiiv
II lisa – tabel – B osa

Komisjoni ettepanek

<i>Mulla tunnus</i>	<i>Referentsmeetod</i>	<i>Meetodi miinimumnõuded</i>	<i>Kas valideeritud ülekandefunktsioon on nõutav (kui kasutatakse referentsmeetodist erinevat meetodit⁶)?</i>
<i>Mulla lõimis (savi-, tolmu- ja liivasisaldus – vajalik muude tunnuste ja nendega seotud vahemike määramiseks)</i>	<i>Eelistatud meetod: ISO 11277:1998 Determination of particle size distribution in mineral soil material – Method by sieving and sedimentation (mineraalmulla osakeste suuruse jaotuse määramine – sõelumise ja settimise meetod) Alternatiivne meetod: ISO 13320:2009 Particle size analysis – Laser diffraction methods (osakeste suuruse analüüs – laserdifraktsioonmeeto</i>		<i>JAH</i>

	<i>did)</i>		
<i>Elektrijuhtivus</i>	<p><i>Variant 1: küllastunud mullapasta ekstrakti (eEC) mõõtmismeetod (FAO SOP: GLOSOLAN-SOP-087)</i></p> <p><i>Variant 2: ISO 11265:1994 Determination of the specific electrical conductivity (erielektrijuhtivuse määramine)</i></p>		<i>JAH</i>
<i>Mulla ärakanne</i>		<p><i>Mulla ärakande hindamisel võetakse arvesse kõiki erosiooniriski leevendamiseks või kompenseerimiseks võetud meetmeid, sealhulgas põlengujärgseid leevendusmeetmeid. Mulla ärakande hindamine peab hõlmama kõiki asjakohaseid erosiooniprotsesse, nagu vee- ja tuuleerosiooni ning saagikoristuse ja mullaharimisega seotud erosiooni. Mulla vee-erosiooni hindamisel võetakse arvesse järgmisi tegureid:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>– mulla omadused (nt erosioonitundlikkus, mullakooriku teke, mulla konarlikkus);</i> <i>– kliima (nt sademete erosiivsus – sademete</i> 	<i>Ei kohaldata</i>

		<p><i>tugevus ja kestus, võttes arvesse konkreetse piirkonna asjakohaseid kliimamuutuste prognoose);</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>– topograafia (nt nõlva kalle ja pikkus);</i> <i>– taimkate, põllukultuuri tüüp, maakasutus- ja -majandamistavad erosiooni ohjamiseks või vähendamiseks;</i> <i>– majandamistavad (nt vahekultuurid, vähendatud mullaharimine, multšimine jne);</i> <i>– põlenud alad.</i> <p><i>Mulla tuuleerosiooni hindamisel võetakse arvesse järgmisi tegureid:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>– mulla omadused (nt erosioonitundlikkus);</i> <i>– kliima (nt mulla niiskus, tuule kiirus, aurustumine);</i> <i>– taimestik (nt põllukultuuri tüüp);</i> <i>– erosiooni ohjavad või vähendavad majandamistavad (nt tuuletõkked).</i> 	
--	--	---	--

<i>Mulla orgaaniline süsinik (SOC)</i>	<i>ISO 10694:1995 Determination of organic and total carbon after dry combustion (orgaanilise süsiniku ja kogusüsiniku määramine pärast kuivpõletamist)</i>		<i>JAH</i>
<i>Alusmulla (B-horison⁸) lasuvustihedus või liikmesriikide valitud samaväärne parameeter⁹</i>	<i>ISO 11272:2017 kuiva lasuvustiheduse määramiseks Kui valitakse samaväärne parameeter, peab meetod olema kas Euroopa või rahvusvaheline standard, kui see on olemas; kui sellist standardit ei ole, peab meetod olema leitav teaduskirjanduses või avalikult kättesaadav.</i>		<i>JAH</i>
<i>Ekstraheeritav fosfor</i>	<i>ISO 11263:1994 naatriumvesinikkarbonaadi lahuses lahustuva fosfori spektromeetriliseks määramiseks (P-Olsen)</i>		<i>JAH</i>
<i>– raskmetallide kontsentratsioon mullas: As, Sb, Cd, Co, Cr (kokku), Cr (VI), Cu, Hg, Pb, Ni, Tl, V, Zn – Liikmesriikide poolt kehtivaid ELi õigusakte (nt vee kvaliteedi või pestitsiidide kohta) arvesse võttes valitud orgaaniliste saasteainete kontsentratsioon</i>	<i>Keskkonnast potentsiaalselt kättesaadavate raskmetallide sisaldus mullas standardi ISO 17586:2016 alusel, kasutades lahjendatud lämmastikhapet.</i>	<i>Kasutada Euroopa või rahvusvahelisi standardeid, kui need on olemas; kui sellist standardit ei ole, peab meetod olema leitav teaduskirjanduses või avalikult kättesaadav.</i>	<i>JAH Ei kohaldata</i>
<i>Mulla veehoiuvõime</i>	<i>Ühe proovivõtukoha väärtuse määramise meetod: Variant 1: LABOR:</i>	<i>Miimumnõuded mullastikupiirkonna mulla koguveehoiuvõime</i>	<i>Jah (kohaväärtuse puhul)</i>

	<p>ISO 11274:2019 veehoiuvõime määramiseks Variant 2: HINNANGULINE: kasutada teadusartiklis „New generation of hydraulic pedotransfer functions for Europe“¹⁰ kirjeldatud meetodit, mis põhineb löimisel (või osakeste suuruse jaotusel) ja mulla orgaanilisel süsinikul.</p>	<p>hindamiseks valgla või alamvalgla ulatuses:</p> <ul style="list-style-type: none"> – hõivamata maa- ala ulatuses määrata mulla koguveehoiuvõi me hinnanguline väärtus; – hõivatud maa- ala ulatuses kaaluda vett mitteläbilaskvate alade puhul veehoiuvõime määramist nulliks ning poolläbilaskvatel e ja muudele tehisaladele proportsionaalse lt vahepealsete väärtuste omistamist. 	
Mullalämmastik	<p>ISO 11261:1995 mulla üldlämmastiku määramiseks modifitseeritud Kjeldahli meetodil</p>		JAH
Mulla happesus	<p>ISO 10390:2005 pH määramiseks H₂O ja CaCl₂ ekstraktis (pH- H₂O ja pH-CaCl₂)</p>		JAH
Pealismulla (A- horisont¹¹¹) lasuvustihedus	<p>ISO 11272:2017 kuiva lasuvustiheduse määramiseks</p>		JAH
Mulla basaalne hingamisaktiivsus Liikmesriigid võivad kasutada ka fakultatiivseid mulla elurikkuse tunnuseid, nagu: – bakterite, seente, protistide ja loomade	<p>Järgida teadusartiklis „Microbial biomass and activities in soil as affected by frozen and cold storage“¹³ kirjeldatud juhiseid.</p>	<p>Kasutada Euroopa või rahvusvahelisi standardeid, kui need on olemas; kui sellist standardit ei ole, peab meetod olema leitav teaduskirjanduses või avalikult kättesaadav.</p>	<p>JAH</p> <p>Muud mulla elurikkuse tunnused: Ei kohaldata</p>

¹ Nagu on määratletud FAO suunistes „Guidelines for Soil Description“, 5. peatükk
(<https://www.fao.org/3/a0541e/a0541e.pdf>)

<p><i>metatriipkoodistamine¹²;</i> – <i>ümarusside arvukus ja mitmekesisus;</i> – <i>mikroobne biomass;</i> – <i>vihmausside arvukus ja mitmekesisus (põllumaal);</i></p>			
<p>⁶ <i>Referentsmeetodist erinevad meetodid peavad olema leitavad teaduskirjanduses või avalikult kättesaadavad.</i></p>			
<p>⁷ https://www.fao.org/3/cb3355en/cb3355en.pdf</p>			
<p>⁸ <i>Nagu on määratletud FAO suunistes „Guidelines for Soil Description“, 5. peatükk (https://www.fao.org/3/a0541e/a0541e.pdf).</i></p>			
<p>⁹ <i>Samaväärne vastavalt Euroopa Keskkonnaameti aruandele: <u>Soil monitoring in Europe – Indicators and thresholds for soil health assessments – Euroopa Keskkonnaamet (europa.eu)</u></i></p>			
<p>¹⁰</p>			
<p>¹¹ <i>Nagu on määratletud FAO suunistes „Guidelines for Soil Description“, 5. peatükk (https://www.fao.org/3/a0541e/a0541e.pdf).</i></p>			
<p>¹² <i>DNA triipkoodide järjestamine arhede, bakterite, seente ja muude eukariootide taksonoomilise ja funktsionaalse mitmekesisuse mõõtmiseks, nagu tehti LUCASe mulla elurikkuse uuringu (LUCAS Soil Biodiversity) jaoks, tuginedes https://doi.org/10.1111/ejss.13299.</i></p>			
<p>¹³ https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0038071797001259</p>			

Muudatusettepanek

<i>Mulla tunnus</i>	<i>Referentsmeetod</i>	<i>Meetodi miinimumnõuded</i>	<i>Kas valideeritud ülekandefunktsioon on nõutav (kui kasutatakse referentsmeetodist erinevat meetodit)</i>
<p><i>Mulla löimis (savi-, tolmu- ja liivisisaldus – vajalik muude tunnuste ja nendega seotud vahemike määramiseks)</i></p>	<p><i>Eelistatud meetod: ISO 11277:1998</i> <i>Determination of particle size distribution in mineral soil material – Method by sieving and sedimentation (mineraalmulla osakeste suuruse jaotuse määramine – sõelumise ja</i></p>		<p><i>JAH</i></p>

	<p><i>setitamise meetod)</i></p> <p><i>Alternatiivne meetod: ISO 13320:2009 Particle size analysis – Laser diffraction methods (osakeste suuruse analüüs – laserdifraktsioonmeetodid)</i></p>		
<i>Elektrijuhtivus</i>	<p><i>Variant 1: küllastunud mullapasta ekstrakti (eEC) mõõtmismeetod (FAO SOP: GLOSOLAN-SOP-08⁶)</i></p> <p><i>Variant 2: ISO 11265:1994 Determination of the specific electrical conductivity (erielektrijuhtivuse määramine)</i></p>		<i>JAH</i>
<i>Mulla ärakanne</i>		<p><i>Mulla ärakande hindamisel võetakse arvesse kõiki erosiooniriski leevendamiseks või kompenseerimiseks võetud meetmeid, sealhulgas põlengujärgseid leevendusmeetmeid.</i></p> <p><i>Mulla ärakande hindamine peab hõlmama kõiki asjakohaseid erosiooniprotsesse, nagu vee- ja tuuleerosiooni ning saagikoristuse ja mullaharimisega seotud erosiooni.</i></p> <p><i>Mulla vee-erosiooni hindamisel võetakse arvesse järgmisi tegureid:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>– mulla omadused (nt erosioonitundlikkus, mullakooriku teke, mulla konarlikkus);</i> <i>– kliima (nt sademete erosiivsus – sademete tugevus ja kestus, võttes arvesse konkreetse piirkonna asjakohaseid kliimamuutuste prognoose);</i> 	<i>Ei kohaldata</i>

		<ul style="list-style-type: none"> – topograafia (nt nõlva kalle ja pikkus); – taimkate, põllukultuuri- ja metsatüüp, maakasutus ja majandamistavad erosiooni ohjamiseks või vähendamiseks; – majandamistavad (nt vahekultuurid, vähendatud mullaharimine, multšimine jne); – põlenud alad. <p>Mulla tuuleerosiooni hindamisel võetakse arvesse järgmisi tegureid:</p> <ul style="list-style-type: none"> – mulla omadused (nt erosioonitundlikkus); – kliima (nt mulla niiskus, tuule kiirus, aurustumine); – taimestik (nt põllukultuuri tüüp); – erosiooni ohjavad või vähendavad majandamistavad (nt tuuletõkked); – põlenud alad. 	
<i>Mulla orgaaniline süsinik (SOC)</i>	<i>ISO 10694:1995 Determination of organic and total carbon after dry combustion (orgaanilise süsiniku ja kogusüsiniku määramine pärast kuivpõletamist)</i>		<i>JAH</i>
<i>Alusmulla lasuvustihedus või liikmesriikide valitud samaväärne parameeter⁷</i>	<i>ISO 11272:2017 kuiva lasuvustiheduse määramiseks</i> <i>Kui valitakse samaväärne parameeter, peab meetod olema kas Euroopa või rahvusvaheline standard, kui see on olemas; kui sellist standardit ei ole, peab meetod olema leitav teaduskirjanduses või</i>		<i>JAH</i>

	<i>avalikult kättesaadav.</i>		
<i>Ekstraheeritav fosfor</i>	<i>ISO 11263:1994 naatriumvesinikkarbonaadi lahuses lahustuva fosfori spektromeetriliseks määramiseks (P-Olsen)</i>		<i>JAH</i>
<p>– raskmetallide kontsentratsioon mullas: As, Sb, Cd, Co, Cr (kokku), Cr (VI), Cu, Hg, Pb, Ni, Tl, V, Zn – Liikmesriikide poolt kehtivaid ELi õigusakte (nt vee kvaliteedi või pestitsiidide kohta) arvesse võttes valitud orgaaniliste saasteainete kontsentratsioon</p> <p>– pestitsiidide ja biotsiidide jäägid, veterinaarravimid</p> <p>– PFAS</p>	<p>Keskkonnast potentsiaalselt kättesaadavate raskmetallide sisaldus mullas standardi ISO 17586:2016 alusel, kasutades lahjendatud lämmastikhapet.</p>	<p>Kasutada Euroopa või rahvusvahelisi standardeid, kui need on olemas; kui sellist standardit ei ole, peab meetod olema leitav teaduskirjanduses või avalikult kättesaadav.</p>	<i>JAH</i> <i>Ei kohaldata</i>
<i>Mulla veehoiuvõime</i>	<p>Ühe proovivõtukoha väärtuse määramise meetod:</p> <p><i>Variant 1: LABOR: ISO 11274:2019 veehoiuvõime määramiseks</i></p> <p><i>Variant 2: HINNANGULINE: kasutada teadusartiklis „New generation of hydraulic pedotransfer functions for Europe“ kirjeldatud meetodit, mis põhineb lõimisel (või osakeste suuruse jaotusel) ja mulla orgaanilisel süsinikul.</i></p>	<p><i>Miinimumnõuded mullastikupiirkonna mulla koguveehoiuvõime hindamiseks valgla või alamvalgla ulatuses:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>hõivamata maa-ala ulatuses määrata mulla koguveehoiuvõime hinnanguline väärtus;</i> – <i>hõivatud maa-ala ulatuses kaaluda vett mitteläbilaskvate alade puhul veehoiuvõime määramist nulliks ning poolläbilaskvatele ja muudele tehisaladele proportsionaalselt vahepealsete väärtuste omistamist.</i> 	<i>JAH</i>
<i>Mullalämmastik</i>	<i>ISO 11261:1995 mulla üldlämmastiku määramiseks modifitseeritud Kjeldahli meetodil</i>		<i>JAH</i>
<i>Mulla happesus</i>	<i>ISO 10390:2005 pH</i>		<i>JAH</i>

	<i>määramiseks H₂O ja CaCl₂ ekstraktis (pH-H₂O ja pH-CaCl₂)</i>		
<i>Pealismulla lasuvustihedus</i>	<i>ISO 11272:2017 kuiva lasuvustiheduse määramiseks</i>		<i>JAH</i>
<i>Toitainete ringlus</i>	<i>Lämmastiku mineraliseerimisel niisutatakse õhu käes kuivatatud mullaproove uuesti, et saavutada 80 % nende veemahutavusest, ning inkubeeritakse neid laboris 14 päeva temperatuuril 30 °C. Lämmastiku mineraliseerumise võimalikku netomäärat hinnatakse esialgse ja lõpliku anorgaanilise lämmastiku erinevuse järgi. Mulla toitainete kättesaadavus arvutatakse juursimulaatorite abil, kättesaadavad lämmastik ja fosfor määratakse kolorimeetrilise määramise teel, mis põhineb reaktsioonil ammoniummolübdadiga.</i>		<i>JAH</i>
<i>Mulla koondamine</i>	<i>Need mulla tunnused on esitatud veekindlate mullaagregaatidena, mida hinnatakse mullakogumite veekindluse määramisel vee kui lagundava jõu suhtes, kohaldades Kemperi ja Rosenau (1986) muudetud lähenemisviisi. Saadud indeks kujutab endast alla 4 mm läbimõõduga veekindlate kogumite osakaalu. <i>Lisaks eraldatakse veekindlast fraktsioonist praht (st tahked ained), et määrata õigesti proovi</i></i>		<i>JAH</i>

	veekindlate agregaatide fraktsioon: %WSA=(veekindlad koostisosad – tahked ained)/(4 g tahket ainet).		
<i>Ensümaatilise aktiivsuse</i>	<i>Järgida juhiseid, mida on kirjeldanud Zeiss jt, 2022</i>		<i>JAH</i>
<i>Mulla hingamisaktiivsus</i>	<i>Järgida teadusartiklis „Microbial biomass and activities in soil as affected by frozen and cold storage“⁸ kirjeldatud juhiseid.</i>		<i>JAH</i>
<i>Metsakõdu lagunemine</i>		<i>Kasutada Euroopa või rahvusvahelisi standardeid, kui need on olemas; kui sellist standardit ei ole, peab meetod olema leitav teaduskirjanduses või avalikult kättesaadav.</i>	<i>Ei kohaldata</i>
<i>Mulla biomass</i>	<i>Järgida juhiseid, mida on kirjeldanud Guerra jt., 2021, Briones jt 2020 ja Potapov jt 2022.</i>		<i>JAH</i>
<i>Juurte kogumite omadused</i>	<i>Järgida juhiseid, mida on kirjeldanud Guerra jt, 2021</i>		<i>JAH</i>
<i>Taksonoomiline mitmekesisus</i>	<i>Järgida juhiseid, mida on kirjeldanud Guerra jt, 2021</i>		<i>JAH</i>
<i>Populatsiooni arvukus</i>	<i>Järgida juhiseid, mida on kirjeldanud Guerra jt, 2021</i>		<i>JAH</i>
<i>Liigisisene geneetiline mitmekesisus</i>	<i>Järgida juhiseid, mida on kirjeldanud Guerra jt, 2021</i>		<i>JAH</i>
<i>Mulla struktuur</i>	<i>Granulomeetriline analüüs tehakse sõelutud mullast ($\varnothing < 2$ mm) pärast orgaanilise aine hävitamist H₂O₂-ga. Dispersioon viiakse läbi heksametafosfaadi/naatri umkarbonaadi lahusega ja seda segatakse 16 tundi. Granulomeetrisel fraktsioonid on Rahvusvahelise Mullateaduse Liidu soovitatud fraktsioonid</i>		<i>JAH</i>

	<p>(Atterbergi skaala), mis on jäme liiv ($2 > \emptyset > 0,2 \text{ mm}$), peenliiv ($0,2 > \emptyset > 0,02 \text{ mm}$), muda ($0,02 > \emptyset > 0,002 \text{ mm}$) ja savi ($\emptyset < 0,002 \text{ mm}$). Jämeda liiva fraktsioon määratakse sõelumise teel, muda ja savi fraktsioonid setitamise ja pipeteerimise teel Robinsoni pipeti abil ning peenliiva fraktsioon setitamise ja dekanteerimise abil. Setitamisajad arvutatakse Stokesi seaduse alusel.</p>		
<p>⁶ https://www.fao.org/3/cb3355en/cb3355en.pdf</p>			
<p>⁷ <u>Samaväärne vastavalt Euroopa Keskkonnaameti aruandele: Soil monitoring in Europe – Indicators and thresholds for soil health assessments – Euroopa Keskkonnaamet (europa.eu).</u></p>			
<p>⁸ https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0038071797001259</p>			

Muudatusettepanek 203
Ettepanek võtta vastu direktiiv
III lisa – pealkiri

Komisjoni ettepanek

MULLA KESTLIKU MAJANDAMISE
PÕHIMÕTTED

Muudatusettepanek

MULLA KESTLIKU MAJANDAMISE
PÕHIMÕTETE NÄIDISLOETELU

Muudatusettepanek 204
Ettepanek võtta vastu direktiiv
III lisa – lõik 1 – sissejuhata osa

Komisjoni ettepanek

Lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

Muudatusettepanek

Artikli 10 lõike 1 punkti a kohaselt tuleb arvesse võtta järgmisi põhimõtteid:

Muudatusettepanek 205
Ettepanek võtta vastu direktiiv
III lisa – lõik 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) minimeerida mulla füüsilist

Muudatusettepanek

(b) minimeerida mulla füüsilist häirimist

häirimist;

ja vältida mulla degradeerumist;

Muudatusettepanek 206
Ettepanek võtta vastu direktiiv
III lisa – lõik 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) vältida selliste ainete viimist või sattumist mulda, mis võivad kahjustada inimeste tervist või keskkonda või halvendada mulla seisundit;

Muudatusettepanek

c) vältida *sertifitseerimata ainete ja* selliste ainete viimist või sattumist mulda, mis võivad kahjustada inimeste *või loomade* tervist või keskkonda või halvendada mulla seisundit;

Muudatusettepanek 207
Ettepanek võtta vastu direktiiv
III lisa – lõik 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) tagada, et masinate kasutamist kohandatakse vastavalt mulla kandevõimele ning et muldadel tehtavate toimingute arv ja sagedus on piiratud, et need ei kahjustaks mulla seisundit;

Muudatusettepanek

d) tagada, et masinate kasutamist kohandatakse vastavalt mulla kandevõimele ning et muldadel tehtavate toimingute arv ja sagedus on piiratud, et need ei kahjustaks mulla seisundit *ega põhjustaks aja jooksul pinnase tihenemist;*

Muudatusettepanek 208
Ettepanek võtta vastu direktiiv
III lisa – lõik 1 – punkt e

Komisjoni ettepanek

(e) väetamise korral tagada selle kohandamine taimede ja puude vajadustele konkreetses asukohas ja konkreetsel perioodil ning mulla seisundile ja *kasutada esmajärjekorras* ringluspõhiseid lahendusi, *mis suurendavad orgaanilise aine sisaldust;*

Muudatusettepanek

e) väetamise korral tagada selle kohandamine taimede ja puude vajadustele konkreetses asukohas ja konkreetsel perioodil ning mulla seisundile ja *eelistada orgaanilist sisaldust rikastavaid* ringluspõhiseid lahendusi, *et parandada toitainete kasutamise tõhusust ja viia toitainete kadu nullini;*

Muudatusettepanek 209

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
III lisa – lõik 1 – punkt f**

Komisjoni ettepanek

(f) niisutuse korral maksimeerida niisutussüsteemide ja niisutuskorralduse tõhusust ning tagada, et ringlussevõetud reovee kasutamise korral vastab vee kvaliteet Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/741¹⁴ I lisa sätestatud nõuetele ning kui kasutatakse muudest allikatest pärit vett, ei halvenda see mulla seisundit;

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 2020. aasta määrus (EL) 2020/741, mis käsitleb vee taaskasutuse miinimumnõudeid (ELT L 177, 5.6.2020, lk 32).

**Muudatusettepanek 210
Ettepanek võtta vastu direktiiv
III lisa – lõik 1 – punkt g**

Komisjoni ettepanek

(g) tagada **mullakaitse**, rajades ja säilitades maastiku tasandil asjakohaseid maastikuelemente¹⁵;

¹⁵ Seda põhimõtet ei kohaldata metsamuldade suhtes.

**Muudatusettepanek 211
Ettepanek võtta vastu direktiiv
III lisa – lõik 1 – punkt i**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

f) **seada prioriteediks veehoiuvõime ning** niisutuse korral maksimeerida niisutussüsteemide ja niisutuskorralduse tõhusust ning tagada, et ringlussevõetud reovee kasutamise korral vastab vee kvaliteet Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/741¹⁴ I lisa sätestatud nõuetele ning kui kasutatakse muudest allikatest pärit vett, ei halvenda see mulla seisundit;

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 2020. aasta määrus (EL) 2020/741, mis käsitleb vee taaskasutuse miinimumnõudeid (ELT L 177, 5.6.2020, lk 32).

Muudatusettepanek

g) tagada **mulla tootlikkus**, rajades ja säilitades maastiku tasandil asjakohaseid maastikuelemente, **näiteks puhverribasid, kohalike lilledega põlluservi, hekke, puid, metsatukki, astangulisi müüre, tiike, elupaigakoridore ja astmelaudu**¹⁵;

¹⁵ Seda põhimõtet ei kohaldata metsamuldade suhtes.

(i) tagada turvasmuldades optimaalne veetase, et vältida negatiivset mõju selliste muldade struktuurile ja koostisele¹⁶;

¹⁶ Seda põhimõtet ei kohaldata linnamuldade suhtes.

Muudatusettepanek 212
Ettepanek võtta vastu direktiiv
III lisa – lõik 1 – punkt i a (uus)

Komisjoni ettepanek

i) tagada turvasmuldades optimaalne veetase, et vältida negatiivset mõju selliste muldade struktuurile ja koostisele **või nende tootlikkusele**¹⁶;

¹⁶ Seda põhimõtet ei kohaldata linnamuldade suhtes.

Muudatusettepanek

ia) töötada välja kestlikud sookultuuride kasvatused;

Muudatusettepanek 213
Ettepanek võtta vastu direktiiv
III lisa – lõik 1 – punkt l a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

la) maakasutuse muutuse korral vältida kadusid mulla võimes pakkuda ökosüsteemiteenuseid;

Muudatusettepanek 214
Ettepanek võtta vastu direktiiv
IV lisa – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Arvesse võetakse järgmist soovituslikku loetelu programmidest, kavadest, eesmärkidest ja meetmetest:

Muudatusettepanek 215
Ettepanek võtta vastu direktiiv
IV lisa – punkt 8 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

8a) ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni artikli 6 kohaselt kehtestatud riiklikud bioloogilise mitmekesisuse strateegiad ja tegevuskavad.

Muudatusettepanek 216
Ettepanek võtta vastu direktiiv
IV lisa – punkt 14

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(14) Kooskõlas **määruse (EL) .../...¹⁸⁺** artikliga **8** vastu võetud riiklikud tegevuskavad.

14) Kooskõlas **direktiivi 2009/128/EÜ** artikliga **4** vastu võetud riiklikud tegevuskavad.

¹⁸ +Väljaannete talitus: palun lisada teksti dokumendis COM(2022) 305 esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (milles käsitletakse taimekaitsevahendite säästvat kasutamist ja millega muudetakse määrust (EL) 2021/2115) number.